

Yebac ya Asom a Yesu

Asɔŋ asom a Yesu temer ta kader ka Amera Nɛcempi ŋa Kanu

¹ Wanapa Teyofil,

Inacicəs kitabu kem kəcəkə-cəkə disrɛ mes mme Yesu ɛnacop kəyɔ kə kətəkse mə, ² haŋ dəsək ndɛ anapɛnɛ kə dareŋc, nte elip kəsom asom ɔn Amera Nɛcempi ŋa Kanu disrɛ, aŋɛ ɛnayɛk-yɛk mə. ³ Asom akakə ŋɔ Yesu ɛnamentər kaŋce ka mes melarəm nte ɛnayɛfɛ pucuy pa defi mə. K'owurər ŋa mata 40 pəyi wəyɛŋ, pəc-loku ŋa mes ma dəbe da Kanu. ⁴ Dəsək dəlɔma nte ŋayi kədi yeri kə Yesu mə, k'oloku ŋa: «Ta nəbɔle dare da Yerusalem, mba nəkar tes nte Papa ɛnasɔŋ temer kədesɔŋ mə, təkə nənane ic-loku mə: ⁵ Dəromun Saŋ ɛŋc-gbət afum teta Kanu, mba nəna kəgbət Amera Nɛcempi ŋa Kanu disrɛ kə nəndesɔtɔ mata mamɛ.»

Kəpɛ ka Yesu dəkəm

⁶ Akə ŋanalɔŋkanɛ mə kə ŋayif Yesu: «Wəbɛ, tɛm tante tɔ məndelompəsɛ Yisrayel dəbe ba?»

⁷ K'oloku ŋa: «Tɛŋcəmɛ fɛ nu dɔpɔ kəcərə ka tɛm kə dəsək ndɛ Apa Kanu ɛŋcem-cɛmnɛ kəyɔ tɛfan tɔn kətam kən disrɛ mə. ⁸ Mba nəndesɔtɔ fənɔntər kə Amera Nɛcempi ŋa Kanu ŋendeder nu-ɛ, tɛm tatəkə nəndeyɔnɛ atəŋnɛ aŋɛ mes mɛŋcɛpər fɔr yaŋaŋ kirɪŋ mə ndɛ dare da Yerusalem, atɔf ŋa Yude fəp kə atɔf ŋa Samari kəkə-bəp cəpəc ca doru fəp.» ⁹ Nte elip kəluku tatəkə mə, afum aŋɛ ŋanayi di mə fəp ŋanagbətne Yesu nte ɛŋc-pɛ dareŋc mə, kə kəp

kəŋkump kə. ¹⁰ Nte Asom ən ɲanagbətne kəm Yesu pəc-pe dareŋc mə haŋ k'əsəle. Gbəŋcana babəkə kə mələkə-e merəŋ mēmbərne yamos yomotər-motər mementərne ɲa, ¹¹ kə moloku: «Afum a Kalile, ta ake tə nəŋcəmēne kəməmən kəm-ε? Yesu, wəkakə empe dəkəm fər yonu kirin mə, tante nəŋgbətne kə pəc-pe mə, t' endesə-der.»

Wəcəŋc ka Yudas

¹² K'asom a Yesu ɲalukus Yerusalem kəyefe nde tərə təkə aŋwe «Tərə ta tək ya *Olif*», mpe pəntəbəlēne dare mə. Pəbol-bolu mpe dinε da aSuyif doŋc-wose fum kəkət pabəp dəsək da kəŋesəm mə. ¹³ Nte ɲambere dare mə, kə ɲampe dukələ da kəroŋ nde ɲaŋc-ndε mə. Afum aŋe ɲanayi di mə: Piyer, Saŋ, Sak kə Andəre, Filip kə Təma, Bartelemy kə Matiye, Sak wan ka Alfe, Siməŋ wəsəŋka-saŋka* kə Yudas wan ka Sak. ¹⁴ Fəp faŋan kəfo kin kə ɲaŋc-kə kətola Kanu tēm o tēm kə aran, kəbəp ka awēŋc a Yesu, kə iya kən Mari.

¹⁵ Dəsək dəloma mata maməkə disre, afum aŋe ɲanayi di mə, ɲaŋc-kə haŋ afum tasar tin kə wəco merəŋ (120). Kə Piyer eyefe awēŋc ən dacə, k'oloku: ¹⁶ «Awēŋc im aŋa: Pənamar yecicəs ya dəkita bu yelare. Ti disre Amera Nēcempi ɲa Kanu ɲɛ Dawuda enanunkenε kəloku teta Yudas, nwe enasole aŋe ɲanasumpər Yesu mə. ¹⁷ Analəm Yu-das su dacə, səpaŋne yebac yin yayi. ¹⁸ Nte elip kəsətəne abəf pəsam pa kiciya kən mə, k'ēŋgbekne, k'entempene tekirin k'ewaline kor kə təsəŋe sumpa sən fəp kəsaməsər dəntəf. ¹⁹ Tes tə nte aka Yerusalem fəp ɲanacəre mə, it' enasəŋe pawe dale

* **1:13** Məməmən Luk 6.13;

dadakɔ «Hakeldama», itɔ tatɔkɔ kusu kɛnjan «Dale da mecir».† 20 Bawo anacic nde Yabura Dawuda disre: «Kɛlɔ kɔn kɛyɔ fos, ali fum ta pɛyi ki!»

K'ɛnacicɔs sɔ:

«Wɛlɔma pɛlɛk dɛkɛcɛmɛ dɔn!» ‡

21-22 Mɛnɛ pamɔmɔnɛ afum aɲɛ nɲɛ-cɛmbɛr su tɛm ntɛ Yesu ɛɲɛ-pɛ pɛc-tor kɔ sɛna mɔ, mɛnɛ wɛkin pɛyi su dacɔ nwɛ endeyɔnɛ wɛtɛɲnɛ mes mmɛ mɛnacepɛr fɔr yɔn kirinɲ kɛyɛfɛ ka Yesu afi dacɔ, mɛnɛ wɛkayi sɔ pɛyɔnɛ wɛnatɛɲnɛ mes fɛp kɛlɛk kɛgbɛt ka Saɲ teta Kanu, haɲ dɔsɔk ndɛ Yesu ɛnayeɛfɛ su dacɔ mɔ.»

23 Awa kɔ nɲamentɔr afum mɛrɛɲ: Matiyas, kɔ Isifu nwɛ aɲɛ-we Barsabas, pac-denɲɔr kɔ sɔ tewe ta Yusutu. 24 Kɔ nɲantola Kanu ntɛ: «Wɛbɛ, mɔna nwɛ mɔɲcɛrɛ bɛkɛc ya fɛp mɔ, mɔmentɔr su gbasɲa wɛkin nwɛ mɔlɛk kɛdecɔɲɛ Yudas akanɛ mɛrɛɲ dacɔ mɔ. 25 Tɔsɔɲɛ wɛkayi kɛcop su dacɔ yebɛc yɔn, pɛlɛk dɛkɛcɛmɛ ndɛ Yudas ɛnasak a k'ɔɲkɔ kɛfo nkɛ kɛmar kɔ mɔ.» 26 Kɔ nɲɲkot yampunɲ-punɲ § kɔ tosurɛnɛ Matiyas nwɛ anabɛrɛnɛ Asom aɲɛ wɛcɔ kɔ pin mɔ.

2

Kɛder ka Amɛra Nɛcɛmpi nɲa Kanu

† **1:19** «Kiciya ka Yudas», mɔmɔmɔn Mat. 26:47-53; 27:3-8. ‡ **1:20** Yabura Dawuda (Psaumes) 69:26; 109:8. § **1:26** Ntɛ nɲanafɲ kɛcɛrɛ tɛfan ta Kanu mɔ, kɔ nɲambɛr ca yowurɛnɛ mɛrɛɲ dɛlɔba. Pin tewe ta Matiyas, pɔkɔ tewe ta Barsabas. Dɛkɛwurɛ da yi, kɔ wɛkin (Matiyas) ɔsɔtɔ.

1 Nte Dɔsɔk da kəsata ka aSuyif «Pantəkɔt» denabəp mɔ, alaŋ a Yesu fəp ŋanalɔŋkanɛ kəfo kin.*

2 Gbəŋcana babəkɔ kɔ pukule pəyefe dəkəm mpe penawurɛnɛ pukule pa afef ŋɔpɔŋ mɔ, kɔ pɛlas kələ kanjɔ ŋanandɛ disrɛ mɔ. 3 Kɔ memer mowurər ŋa mme mɛnawurɛnɛ ma nɛŋc mɔ. Kɔ meyerəsɛnɛ fəp faŋan, kɔ temer tɛntəpnɛ nwe o nwe dətobu. 4 Kɔ Amɛra Nɛcɛmpi ŋa Kanu ŋɛndɛr ŋa fəp, kɔ ŋayefe kəcɔp nwe o nwe kusu kəcuru. Amɛra Nɛcɛmpi ŋɔŋc-sɔŋɛ ŋa kəcɔp tatəkɔ.†

5 Awa tɛm tatəkɔ aSuyif asumpər dinɛ gbɪŋ aŋɛ ŋanayefe tɔf ya doru fəp mɔ, ŋanandɛ dare da Yerusalem. 6 Nte ŋane pukule mpe mɔ, kɔ ŋayɛksɛ kəkɔ di. Kɔ pəŋciyanɛ acikərə fəp nte ŋane afum a Kalilɛ ŋac-cɔp nwe o nwe kusu k'acəkərə mɔ. 7 Pəciyanɛ, kɔ kusu kəwɔs kanjɔ disrɛ, kɔ ŋayifɛnɛ: «Afum akanjɛ ŋalok-loku mɔ, bafɔ aka Kalilɛ ŋɔ ba? 8 Ake 'sɔŋɛ nte sənɔ dacɔ, fum o fum enɛ ŋac-cɔp kusu kən mɔ? 9 AParto, aMede, aka Elam, aka Mesopotami, aka Yude, aka Kapados, aka Ponto, kɔ aka Asi, 10 aka Firiki, aka Paŋfili, aka Misira, aka Libi andɛ a atɔf ŋa Sirɛn, aRom, 11 aSuyif kɔ acikərə aŋɛ ŋaŋc-tubucnɛ pətɔt pa dinɛ da aSuyif mɔ: Aka Krit, aka Arabi, sɔŋnɛ ŋa ŋac-loku cusu cosu mɛs mɔpɔŋ ma Kanu!» 12 Kɔ cusu cəwɔs ŋa kɔ pəyi ŋa yama-yama, kɔ ŋayifɛnɛ taŋan: «Cəke cɔ tante toloku-ɛ?» 13 Mba kɔ alɔma ŋaŋfani ŋa, ŋac-loku: «Member mobotu mɔ ŋanɛmbərə!»

* **2:1** Pantəkɔt, Məmɔmən Lev 23.15-21; Deut 16.9-11. Itɔ kərən o kərən aSuyif ŋamboc kəsata ka kətɛl tatəkɔ tataka ta wəcɔ kəcəmɔt (50) kɔ Pak pəŋcɛpər-ɛ. † **2:4** Məmɔmən 1.5, 8 (toloku ta kəsɔŋ temer Amɛra Nɛcɛmpi ŋa Kanu.)

Kacam ka Piyer

14 Kə Piyer eyefe k'ejcəme kə asom a Yesu aņe wəco kə pin, k'empene dim pəc-loku kənay nke: «Afum a Yude kə nəna aņe nənde dare da Yerusalem mə, nəsu ləņəs, nəcəņkəl bel-bel moloku mem! Nəcəre ti: 15 Afum akanje ņajcis fe pəmə təkə nəcem-cemne ti mə, bawo bət-bət b' ayi bambə. † 16 Mba təkə aņnabi Yowel enaloku mə teyi kəcəpər:

17 ‹Kə Kanu kəloku mata mələpəs:

«Indesaməsər Amera ņem nnə afum fəp ņayi mə. Awut anu arkun kə aran ņande ņac-dəņk cəsayibe-e. Indesəņ awut atemp anu kənəņk ka məyə mem, indewerəpəs sə afum anu atem.»

18 ‹Ey,› Kanu kəloku, ‹Indeyerəs Amera Nəcempi ņem acar em arkun kə aran, mata maməkə, ņandedəņk cəsayibe-e.

19 Indementər mes məwey-wey melarəm dəkəm kə megbəkəre ma Kanu nnə dəntəf: Mecir, neņc, kə acul ņa kinime.

20 Dec dendesəkpə kubump, kə ņof ņesəkpə mecir.

Maməkə mendecepər a dəsək da Wəbe dedebəp, dəsək dadəkə dəmbək kə dentesə.

21 Nwε o nwε endeboņc tewe ta Wəbe Kanu mə endefis.»

22 Afum aka Yisrayel, nəcəņkəl moloku mame! : Yesu wəkə Nasaret, fum nwε Kanu kəmentərə nu debeki dən mə, dəmes məwey-wey, dəməpəņ, dəmegbəkəre pəmə tatəkə nəņcərə ti mə, 23 fum wəkawε anasəņ nu kədif kən pəmə təkə Kanu kənanowε ti kə kəsəņ təkətene ta ti mə. Nənim kə

† 2:15 «bawo dec deņc-təp kəc-pe.» itə kusu ka aka Kresi koloku: «Dec maas da dəsək də dandε» = 9:00, bərbət.

nəŋcaŋ kə dəkətək kəpəndən kəmar ka waca wa acikəra. § 24 Kanu kəyektı kə kəŋgbıntər kə pəcuı pa defı, bawo defı dənataı fe kəmeŋkərne kə. 25 Dawuda enanun̄kənē kəloku dəyēcıcəs yecempi teta Yesu:

«İŋc-nəŋk Wəbe tem fəp fər yem kirin̄,
ifəyıkce, bawo ey' im kəca kətət.

26 It' əsəŋe nte abəkək nem neyi dəkəsata mə, kə temer tem tesikəle dəpəbotu.

Dis dem yati dendekə-ŋesəme kəgbəkər amera.

27 Bawo məfədekə-sak im dabiya məfədekə-sak wəsoku kam pəte.

28 Məsəŋ' em kəcəre səpə sa kəcəpərəne doru,
kiyi kam ina kəsək kəndekə-las' im pəbotu.»*

29 Awəŋc im aŋa! Nəwose iloku nu nte kəlan disre teta wətem Dawuda: Ənafi, k'awup kə, kə kufu kən kəyi su sə məkə dacə. 30 Mba nte Dawuda enayəne sayibe mə, eŋcəre sə a Kanu kənaderəme kə a kəndedəs wan-sə kən wələma dəcəm da dəbe dən kəron̄. 31 Dawuda enanun̄kənē pənəŋk kəyefe ka Krist dəkufu †, enanəŋk nte tendeder mə k'oloku ti: a anasak fe Krist dabiya, dis dən dənate fe dəkufu.

32 Yesu wəkəkə, Kanu kəyektı kə, səna fəp səyəne atəŋne aka ti. 33 Kə Kanu kəmpəne Yesu kəfo kələli, k'endəs kə kəca kən kətət. Kə Yesu əsətər nkən apa Kanu Amera Nəcempi nne analoku kədesəŋ mə, k'eyerəs tatəkə nənəŋk kə nəne mə.

34 Bafə Dawuda enape daren̄c, nkən yati oloku:
«Wəbe Kanu oloku wəbe kem: «Mənde nno kəfo kələli, kəca kem kətət,

§ 2:23 «acikəra», = afum atətəmpər sariye, atəyəne Suyif. * 2:28 Yabura Dawuda 16:8-11. † 2:31 Krist = Wəbe nwe Kanu kəyək-yek mə, Wəyək-yek ka Kanu

35 han̄ ic-lip kəboc aterene am fər yam kirin̄ mən-as-nas̄ ɲa.»

36 Pəmar aka Yisrayel fəp ɲacəre ti bel-bel: Kanu kənasəne Yesu kəyone wəbe wəyek-yek kən, Yesu wəkakə nəncaŋ dəkətək kəpandən mə.»

37 Nte afum ɲane moloku maməkə mə, kə mo-sumpər ɲa, kə ɲayif Piyer kə asom a Yesu ako: «Awen̄c su aɲa, cəke cə pəmar səyɔ oŋ-ε?»

38 Kə Piyer oloku ɲa: «Nəsəkpər mera yonu, nəlomp! Nwe o nwe pəsətə kəgbət dəromun tewe ta Yesu Krist disre, nte tən̄səne paŋaŋənene kiciya ka wəkayi mə, nəndesətə sə Amera Nəcempi ɲa Kanu.

39 Bawo, kəpocə nkε Kanu kənasəne temer mə, konu kə, kə awut anu kəbəp ka akə ɲayi pəbələ mə, han̄ kənay ka afum nkε Wəbe Kanu kosu endewe mə.»

40 Kə Piyer oloku ɲa sə moloku mɛlarəm nte tən̄səne ɲanene kə mes mme mənacepər fər yən kirin̄ mə. K'ən̄gbiŋər ɲa, pəc-loku: «Nəyacne detemp dandε dən̄kafələ-kafələ mə!» 41 Afum alarəm ɲawosε kəgbət dəromun teta Kanu. Dəsək dadəkə afum wul maas (3.000) ɲamberene akə ɲananuŋkene kələŋ mə.

42 Kə ɲaŋcəŋkəl tɛm fəp kə bel-bel mətəkse ma asom a Yesu, kiyi kəŋan tes tin, kəpaŋne kəŋan dap da yeri,‡ kə kətola Kanu. 43 Kə kənesε kəsumpər nwe o nwe bawo Kanu kəŋc-mentəre mes məpəŋ kə mes mɛwɛy-wɛy mɛlarəm waca wa asom a Yesu. 44 Akə ɲanaləŋ mə fəp ɲanayi tes tin ɲac-yerene mpe o mpe ɲaŋsətə mə. 45 Kə ɲaŋcaməs daka dəkə ɲanayɔ mə, kə ɲayer pəsam papəkə ɲac-məmən

‡ 2:42 cəKresi = «kətepeɛne kəcom kəyerene ki mə»

təkə pəcucanɛ pɛŋcɛpərənɛ mə. ⁴⁶ Dəsək o dəsək ŋaŋc-lɔŋkanɛ ndɛ kələ kəpəŋ ka Kanu, ŋac-dinɛnɛ yeri kəfo kin ndɛ wələ waŋan, ŋac-dinɛ yi mera yobotu kə bəkək yoforu. ⁴⁷ Ŋac-kor-koru Kanu, kə mes maŋan məmbət afum fəp. Kə Wəbɛ Yesu nkən ɛmbɛrɛnɛ dəsək o dəsək kəgba ka aŋɛ ɛŋc-yac mə.

3

Wəbɛc wətəkət ɛntamne

¹ Dəsək dələma Piyɛr kə Saŋ ŋampe ndɛ kələ kəpəŋ ka Kanu dec dərəfɔy, dec ndɛ antola Kanu mə.

² Tosurɛnɛ pasarɛ wəbɛc nwe aŋkome kətə-kət mə. Dəsək o dəsək aŋc-kekərə kə padəs ndɛ kusunja ka kələ kəpəŋ ka Kanu. Dəndo wəbɛc nwe oŋc-tolanɛ daka nənəfər disrɛ afum aŋɛ ŋaŋc-bɛrɛ kələ kəpəŋ mə. Kusunja nkɛ aŋc-we «Kusunja Kətət». ³ Ntɛ ɛnəŋk Piyɛr kə Saŋ aŋɛ ŋaŋc-kə kəbɛrɛ kələ kəpəŋ mə, k'ɛyɛfɛ kətola akakə nənəfər disrɛ. ⁴ Piyɛr kə Saŋ ŋaŋgbətne kə, kə Piyɛr oloku: «Məgbətne su!» ⁵ K'ɛŋgbətne ŋa pəc-kar kədəsətər ŋa paka pələm.

⁶ Mba kə Piyɛr oloku oŋ: «Ali pəsam iyə fɛ, mba mpɛ iyə mə, ip' indesəŋ' əm: Tewe ta Yesu Krist wəka Nasarɛt, məyɛfɛ, məkət!» ⁷ Gbəŋcana babəkə kə ŋasumpər kə kəca kətət kə ŋayɛkti, wɛcək kə məgbəlkək mən yɛŋcəp. ⁸ Kəsərne katin k'ɛyɛfɛ k'ɛŋcəmɛ, k'ɛlɛk wɛcək kəkət. K'osol kə ŋa, kə ŋambɛrɛ kələ kəpəŋ ka Kanu disrɛ, pəc-kət, pəc-yokɛ, pəc-kor-koru Kanu. ⁹ Kə afum fəp ŋanəŋk wəbɛc nwe pəc-kət, pəc-kor-koru Kanu. ¹⁰ Aŋc-nɛpəl kə, nkən ɛŋc-ndɛ ndɛ kələ kəpəŋ ndɛ «Kusunja Kətət» mə, pəc-tolanɛ daka nənəfər disrɛ. Kənɛsɛ kə pəciyənɛ kəmbəp afum fəp tɛta təkə tɛnabəp kə mə.

Moloku ma Piyer nde kələ kəpəŋ ka Kanu

¹¹ Nte fum nwe enader pəyi oŋ ta eŋyefe Piyer kə Saŋ dəntəf mə, kənesə disre kə afum fəp ŋayekse kəkə nde akər nŋe aŋwene «Aker ŋa Suleman», nde Piyer kə Saŋ ŋanayi mə. ¹² Nte Piyer enəŋk ti mə, k'oloku afum: «Aka Yisrayel! Ake 'səŋe nte tante t' eŋciyanə nu mə? T'ake tə nəŋgbətnene su pəmə fənəntər fosu, kə pəyənə fe ti-ε, dosoku dosu disre dəsəŋe fum wəkawə kəkət? ¹³ Kanu ka atem asu Abraham, Isiyaka, kə Yakuba kəyek-yekəs wəcar kən Yesu. Mba nəna nəlek, kə nəsəŋ abe, nəŋce kə fər ya Pilat kirin, mba Pilat enacem-cemne kəsak kən. ¹⁴ Nəna nənace nwe əyənə wəcempi kə wəlompū kə nəloku a pawose kəsake nu wədifət afum dare disre. ¹⁵ Nənadif wəkirin wəka doru, mba Kanu kəyekti kə afi dacə. Sən' əyənə atəŋne aka ti. ¹⁶ Anasəŋ fənəntər fum wəkawə nəŋgbətnə kə nəŋcərə mə. Kəlaŋ kən Yesu gbəcərəm kəsəŋ fum wəkawə fənəntər. Kəlaŋ kən, kəlaŋ Yesu yati kəsəŋ kə kətamne keŋ fəp fər yonu kirin.

¹⁷ Ndekəl oŋ, awenç im aŋa, inçərə a kətə-cərə konu kənasəŋe nu kəyə tatəkə, nəna kə abe anu. ¹⁸ Kanu kənalas təkə kənanuŋkenə kəloke cusu ca sayibe-e ən fəp mə: A pənamar dis dələl Krist, wəyek-yek kən. ¹⁹ Nəsəkpər bəkəc yonu, nəluksərne nte təŋsəŋe paŋaŋnəne kiciya konu mə; ²⁰ nte təŋsəŋe Wəbe Kanu pəkere tem ta kəŋesəm, pəkere nu sə Wəyek-yek kən, Yesu, nwe ananuŋkenə kəcəm nu mə. ²¹ Nkən kəm kəntəmpər haŋ tem nte mes mme Kanu kənaloke tem tobol-bolu cusu ca sayibe ən səcempi mə mėlare. ²² Aŋnabi Musa enaloku: «Wəbe, Kanu konu, endekere nu sayibe pəmə ina.

Fum wəkin wəka awenɔc anu dacɔ endeyi, nəde nəcənɔkəl moloku maməkɔ ende pəc-loku nu mɔ fəp. ²³ Nwε o nwε ɔntɔdecənɔkəl wədənɔk wəkakɔ mɔ, andeləsər kɔ. Endeməlke afum a Kanu dacɔ.»

²⁴ Sayibε-e fəp kəyεfε aɲnabi Samiyel han aɲε ɲanacənɔc kɔ mɔ, ɲanaloku teta mataka maməkɔ, kɔ ɲanɔdənɔk mi. ²⁵ Nəna, awut a sayibε-e ɲɔ nəyɔnε, kɔ nəyɔnε sɔ awut a temer təkɔ Kanu kənacənɔs kɔ atem anu mɔ, kəc-loku Abraham: «Afum a doru fəp ɲandesɔtɔ kəpocε kətət kem teta kəbənda ka dokom dam.» ²⁶ Te tonu tɔ, Kanu kənanunɔkεnε kəyεkti wəcar kən, k'osom kɔ kədɛtolanε nu, pəsəkpər nu nwε o nwε abəkəc ɲən ɲεlɛc, ɲɔyɔnε kɔ ɲɔtɔt.»

4

Piyer kɔ Saɲ fər ya aboc kiti aSuyif kirin

¹ Piyer kɔ Saɲ ɲanayi kəlɔk-lokər afum tem nte alonɲε a kəlɔ kəpən ka Kanu ɲanabεrε kɔ wəbε ka asɔdar aɲε ɲanɔc-bum ki mɔ, kɔ aSadisi. ² Pənatele ɲa nte ɲanane Piyer kɔ Saɲ ɲac-təkse kɔ ɲac-cam afum kəyεfε ka defi fənɔntər fa Yesu. ³ Kɔ ɲasumpər Piyer kɔ Saɲ, kɔ ɲandəs ɲa pac-bum ɲa dəbili han dɔckəsək, bawo pənabiyε. ⁴ Afum alarəm alɔma aɲε ɲanane moloku maɲan mɔ, ɲanalanɔ, kɔ kəgba kəɲan kəɲc-bəp arkun wul kəcəmət (5.000).

⁵ Dɔckəsək abε aɲan, abeki apən a dɔtɔf, kɔ atəkse a yecicəs ya Aɲnabi Musa ɲambəpsεnε Yerusalem ⁶ kɔ wəlɔɲnε wəpən Anas, kɔ Kayifa, Saɲ, Aleksandər, kɔ akɔ ɲanayɔnε aka kəbənda ka dokom da alonɲε apən mɔ. ⁷ Kɔ ɲanɔcəmbər Piyer kɔ Saɲ fər yaɲan kirin kəyifət: «Fənɔntər fəre, kɔ tewe ta ana tɔ nəyɔnε tante-ε?»

⁸ Awa kɔ Amera Nɛcɛmpɪ ɲa Kanu ɲɛlare Piyɛr, kɔ ɲɔsɔɲɛ kɔ kɛloku ɲa: «Abɛ a afum kɔ abeki a dɔtɔf: ⁹ Ayifɛt su mɛkɔ tɛta pɛtɔt mɛɛ ayɔnɛ wɛbɛc mɔ, kɔ nɛɛ antamɛs kɔ mɔ. ¹⁰ Nɛcɛrɛ ti bel-bel, fɛp fonu kɛbɛp ka aYisrayel: Tɛwɛ ta Yesu Krist wɛka Nasarɛt, wɛkɔ nɛnacɛɲ dɛkɛtɔk kɛpandɛn, akɔ Kanu kɛntimi kɔ afi dacɔ mɔ, tɛwɛ tɛn tɔsɔɲɛ nɛɛ fum wɛkawɛ ɛɲcɛmɛ nu dacɔ pɛtamnɛ mɔ. ¹¹ Nkɔn Yesu ɔyɔnɛ togbu mɛɛ nɛna acɛmbɛr kɛlɔ nɛnater mɔ, mba ɛnayɔnɛ togbu pɛtɔt, pa dacɔ.» * ¹² Nkɔn gbɛcɛrɛm ɛntam kɛsɔɲ su kɛfis. Kanu kɛnasɔɲ fɛ tɛwɛ tɔlɔma ta fum nnɔ doru dandɛ nɛɛ pɛmar payacnɛnɛ mɔ.»

¹³ Nɛɛ abeki aɲɛ ɲanɛɲk Piyɛr kɔ Saɲ ɲabanɲɛ mɔ, kɔ pɛɲciyanɛ ɲa, bawo ɲanacɛrɛ a afum gbɛcɛrɛm ɲanayi aɲɛ ɲanatɔ-tɛkɛs mɔ. Kɔ ɲanɛpɛl ɲa dacɔ akɔ ɲanayi kɔ Yesu mɔ. ¹⁴ Mba nɛɛ abeki apɔɲ ɲaɲc-nɛɲk fum nɛɛ anatamɛs pɛcɛmɛ ɲa fɔr kirin mɔ, ɲanayɔ fɛ toloku. ¹⁵ Kɔ aboc kiti a aSuyif ɲaloku Piyɛr kɔ Saɲ kɛwɛr ka dukɛlɔ ndɛ aɲc-yifɛt ɲa mɔ, kɔ ɲamɛɲksɛnɛ tanɲan, ¹⁶ kɔ ɲayifɛnɛ: «Cɛkɛ c' andeyɔ afum akanɲɛ-ɛ? Bawo tɔsɔkɛr aka Yerusalem fɛp a ɲa ɲasɔɲɛ kɔ tɛgbɛkɛrɛ ta Kanu tantɛ teyi. Afɔtam kɛgbɛkɛl ti. ¹⁷ Mba, nɛɛ aɲyɔ a ta tɛsam nnɔ afum ɲayi mɔ, pabɛɲnɛ ɲa, pamɔnɛ ɲa kɛc-lok-lokɛr nɛɛ o nɛɛ tɛwɛ tatɔkɔ.

¹⁸ Kɔ ɲawɛ ɲa, kɔ ɲambɛɲnɛ ɲa kɛtɔ-loku kɔ kɛtɔ-tɛkɛ afum tɛwɛ ta Yesu. ¹⁹ Piyɛr kɔ Saɲ ɲayif ɲa: «Pɛmar fɔr ya Kanu kirin palelɛs nɛna patas Kanu Nkɔn ba? Nɛna nɛmɔmɛn ti bel-bel, ²⁰ bawo sɛna

* **4:11** Yabura Dawuda 118:22. CɛKresɛ = «Nkɔn ɔyɔnɛ tasar mɛɛ nɛna acɛmbɛr kɛlɔ nɛnater mɔ, akɔ pɔyɔnɛ pɛtɔt pa dɛtɔɲkubut.»

səfətam kəyi ta səloku təkə sənəjk kə təkə səne mə-ε.»

²¹ Kə aboc kiti njanḡbəkəre sə kəbeḡəsne ḡa, kə ḡasak ḡa. ḡasəto fε tes nte tənḡsəḡe ḡa kəsumpər mə teta afum. Fəp fənɟ-kor-koru Kanu teta təkə tenayi mə. ²² Fum nwe enasəto tεḡbəkəre ta kətaməs tatəkə mə, enatam kəsəto meren wəco maḡkələ pəcəpər.

Kətola ka alan

²³ Nte asak Piyer kə Saḡ mə, kə ḡaḡkə ḡaləmər afum aḡan təkə aloḡne apəḡ kə abeki a dətəf ḡanaloku ḡa mə. ²⁴ Nte ḡane moloku mamε mə, kətəḡne disre kə ḡampene sim nnə Kanu kəyi mə, ḡac-loku: «Wəbe, mənə nwe məlompəs kəm, antəf, kəba kə ca yəkə yeyi ki mə fəp, ²⁵ dəAmerə ḡecempi ḡə mənaloke kusu ka kas kosu Dawuda wəmarəs kam:

«Ake 'səḡe nte metεle məpəḡ meḡcepərər afum a təf mə?

Ake 'səḡe nte afum ḡantəḡne mes mme məntədeləpsər mə?

²⁶ Abe a doru kər-kər ḡalompəsne teta kəyefərəne, kə akiriḡ ḡaləḡkanε kə ḡantəḡne pələc nnə Wəbe Kanu kə wəyek-yek kən ḡayi mə.»

²⁷ Bawo kaḡce, Herodu kə Pəḡse Pilat ḡantəḡne pələc dare dandε disre atəyəne Suyif kə aYisrayel nnə wəmarəs kam wəcəmpi Yesu eyi mə, nwe mənayek-yek mə. ²⁸ ḡanayə mes fəp mme mənanuḡkenε kəwosε kəyə mə. ²⁹ Ndekəl oḡ, Wəbe, məḡbəkəre kəbeḡəsne kəḡan, məsəḡe acar am kəbaḡsε kəloku toloku tam kaḡce disre. ³⁰ Mətenɟi kəca nte təsəḡe kətaməs, məḡbəkəre, kə mes mεwεy-wεy meyi tewe ta wəcar kam wəsoku Yesu.

³¹ Nte ηalip kətola Kanu mə, kə kəfo kəηkə ηanaləηkanə mə kəyikcə, kə Amera Nəcempi ηəsəηe fəp fəηan kələku toloku ta Kanu kəbaηsə disrə.

Alan Yesu ηawose kəyerene daka daηan

³² Kənay nke kənaləη mə, ηəsətə bəkəc yin yayi, kə ηayəne sə akin ayi. Nwε o nwε oηc-loku fε a nkən sona əyə daka dən, mba a fəp fəηan fə ηanapaηne di. ³³ Asom a Yesu ηaηc-loku təkə ηananəηk kəyefε ka Wəbe Yesu afi dacə mə. Kə kəmar ka Kanu kəyi aləη fəp kəroη. ³⁴ Afum akaηe dacə, nwε o nwε abəkəc ηenalεcε fε sə teta kətə-yə kən daka, bawo aηe ηanayə dalε, kə pəyəne fε ti, wələ mə, ηanacaməs yi. Kə ηaηkere kəway ka ca yayəkə, ³⁵ kə ηaηc-bocər ki asom a Yesu dəntəf. Kəway kaηkə k' aηc-yer nwε o nwε kə təkə pəcuca peyi kə mə.

³⁶ Isifu wəka kor ka Levy enayi, nwε asom a Yesu ηaηc-we Barnabas mə, tatəkə kusu kəηan «Wəcəpəs bəkəc.» Nde dare da Sipər anakom kə. ³⁷ Nkən enacaməs antəf nηe enayə mə, k'ηηkere kəway kaηkə fəp k'ender pəbocər ki asom a Yesu dəntəf.

5

Ananiyas kə Safira

¹ Wərkun wələma enayi pac-we kə Ananiyas, kə wəran kən Safira, kə ηaηcaməs antəf ηaηan. ² Kətəηne disrə kə wəran kən, k'Ananiyas embelər kəway ka antəf ηaηəkə, k'ηηkere kəway kələpəs nke k'əηkə pəbocər ki asom a Yesu dəntəf.

³ Kə Piyər eyif kə: «Ananiyas, ake 'səηe nte məwose Sentany səsəη am kəyembər Amera Nəcempi mə? Məmbelər kəway ka dalε. ⁴ Nte dalε dandε

denayəne dam mə, ak'enasəne ta məmenjkərne di-ε?
Ali nte mənacaməs di mə, pəsam papəkə, bafə pam
penayi ba? Ake 'səne' am kəyə tantε-ε? Bafə afum nə
məyembər de, mba Kanu!»

⁵ Nte Ananiyas ene moloku maməkə mə,
k'entempene, k'engbin kifir, k'efi. Kə kənesε kəpən
kəsumpər akə nənane ti mə fəp. ⁶ K'atemp nəyefε kə
nənepsər kə dəkasənke, kə nənkə nəwup.

⁷ Nte dec maas deñcepər mə, kə wəran ka
Ananiyas embere, ta ençəre təkə tenacepər mə. ⁸ Kə
Piyer eyif kə: «Məlok' im ma kançe: Kəway kanke kə
nənçaməs dale ba?»

Kə wəran nwe oloku «Ey, kəway kanke yati kə.»

⁹ Kə Piyer oloku kə: «Ake 'səne nte nəntəne kə
nəwak Amera nə Wəbe mə-ε? Məçəre a ənə nəwup
wos əm mə, nəyi nde dəkusənka, kəkəkəre kə nənder
sə məna.»

¹⁰ Gbəncana babəkə k'entempene kə wəcək dəntəf,
k'engbin kifir. Kə atemp nəmbere kə nəmbəp kə pəfi.
Kə nənkəkəre kə, kə nənkə nəwup wos kəsək. ¹¹ Kə
kənesε kəpən kəsumpər kəlonkanε ka alan fəp kə
akə nənane moloku maməkə mə.

*Asom a Yesu nənatəmpər mes məwey-wey
məlarəm ma Kanu*

¹² Asom a Yesu nənc-yə məgbəkəre kə mes məwey-
wey məlarəm mme mənayi afum dacə mə. Alan fəp
nənacəme kəfo kin nde akər nəne ənç-wene «Aker nə
Suliman» mə. ¹³ Afum aləpəs nənc-nese kənənçəl
nə, mba nənc-yek-yekəs nə. ¹⁴ Kənay ka arkun kə
aran ənə nənalan Wəbe mə, nənc-la on kəla dəm.
¹⁵ Pac-kere atətamne səpə, pac-kere nə dəyala kə
dəsəpoko nte təsəne kə Piyer ender-ε, andulu nən

gbac̄ar̄am ηetam kab̄ap w̄al̄oma. ¹⁶ K̄onay ka afum aηe ηanayi s̄adare nse s̄anak̄el Yerusalem m̄o, ηaηc-yēkse k̄aker̄e Yerusalem at̄otamn̄e k̄o afum aηe ȳoηk yēlec yenas̄oη d̄eb̄ac m̄o nde asom a Yesu ηanayi m̄o, f̄ap f̄aηan anatam̄as ηa.

Ant̄ar̄as asom a Yesu teta k̄alaη k̄aηan

¹⁷ W̄aloηne w̄ap̄oη k̄o asadisi aηe ηasol m̄o ηayef̄ene k̄araca. ¹⁸ K̄o ηant̄ap̄ asom a Yesu waca k̄o ηamber ηa d̄abili. ¹⁹ Pibi pap̄ok̄o disre k̄o m̄eleke ma W̄abe Kanu m̄eηgbiti cumba ca bili bab̄ok̄o, k̄o mowurene ηa. K̄o m̄eleke moloku ηa: ²⁰ «N̄ek̄o k̄al̄o k̄ap̄oη, n̄eloku afum moloku k̄o mes f̄ap̄ ma t̄ak̄otene ta doru dand̄e.»

²¹ Nte ηane moloku mam̄ok̄o m̄o, k̄o asom a Yesu ηaηk̄o b̄at-b̄at suy nde k̄al̄o k̄ap̄oη, k̄o ηaηcop̄ k̄et̄akse di afum.

K̄o w̄aloηne w̄ap̄oη ender k̄o ak̄o enasole m̄o. K̄o ηawe aboc kiti al̄ap̄as aSuyif k̄o abeki ap̄oη aka Yisrayel f̄ap̄, k̄o ηasom a pak̄o pawurene asom a Yesu d̄abili, pak̄ere. ²² K̄o as̄odar ηaf̄o ηak̄o, mba ηamb̄ap̄ fe ηa d̄abili, k̄o ηalukus. K̄o ηaηk̄o ηaloku ti abe aηe ηanasom ηa m̄o, ηac-oku: ²³ «S̄eηk̄o s̄eb̄ap̄ cumba ca bili pac̄aη ci bel-bel, abum a ci ηac̄ame d̄ak̄ec̄ame dan̄an, mba s̄eηgbiti ali fum s̄eηb̄ap̄ fe bili disre.» ²⁴ Nte ηane moloku mam̄ok̄o m̄o, k̄o p̄ayi w̄abe ka as̄odar a k̄al̄o k̄ap̄oη k̄o aloηne ap̄oη yama-yama te tan̄an, k̄o ηaηyif̄ne c̄ake c̄o tes tante tendel̄ap̄as̄er-ε?

²⁵ K̄o fum w̄al̄oma ende p̄aloku ηa: «Afum aηe n̄enaber d̄abili m̄o ηayi nde k̄al̄o k̄ap̄oη, ηac-t̄akse afum.»

²⁶ Asɔdar a kɛlɔ kɛpɔŋ kɔ wɛbɛ kɛŋan ŋaŋkɔ kɛlɛk asom a Yesu, kɔ ŋaŋkɛrɛ ŋa pɛforu disrɛ, bawo ŋananɛsɛ afum kɛcacas ŋa. ²⁷ Ntɛ asɔdar ŋaŋkɛrɛ asom a Yesu mɔ, kɔ ŋaŋcɛmbɛr ŋa fɔr ya aboc kiti aSuyif kirinɔ. Kɔ wɛlɔŋnɛ wɛpɔŋ eyifɛt ŋa, ²⁸ k'oloku: «Bafɔ sɛnamɔnɛ nu kɛtɛksɛ sɔ afum tɛta tɛwɛ tantɛ ba? Nɛlas Yerusalem mɛtɛksɛ monu! Kɔ nɛlɔku gbɛs a mɛnɛ nɛlɔŋɛr su pɛlɛc pa defɛ da fum wɛkawɛ.»

²⁹ Piyɛr kɔ asom a Yesu ŋaloku: «Kɛcɛŋkɛlɛ Kanu kɛŋcɛpɛr ka afum! ³⁰ Kanu ka atɛm asu kɛntimi Yesu nwɛ nɛnacɔŋ dɛkɛtɛk kɛpandɛn kɔ nɛmɛlɛk kɔ mɔ. ³¹ Kanu kɛndɛs kɔ kɛca kɛn kɛtɛt pɛmɔ nɛ ɔyɔnɛ wɛkirinɔ kɔ wɛyac mɔ, nɛ tɔŋsɔŋɛ pɛsɔŋ aka Yisrayel kɛsɛkpɛr bɛkɛc ŋacɛmɛ dɔpɔ da Kanu darɛŋ, pɛŋaŋŋɛnɛ ŋa kiciya kɛŋan mɔ. ³² Sɛna sɛyɔnɛ atɛŋnɛ a moloku kɔ mɛs mamɛkɔ fɛp, sɛna kɔ Amera Nɛcɛmpɛ nɛŋɛ Kanu kɛsɔŋ aŋɛ ŋalɛlɛs kɔ ŋawɔsɛ tolɔku tɛn mɔ.»

³³ Pɛnatɛlɛ aboc kiti aŋɛ ŋaŋc-cɛŋkɛl ŋa mɔ haŋ pɛcɛpɛrɛr, kɔ ŋafanɔ kɛdɛf ŋa. ³⁴ Mba wɛFarisi wɛlɔma ɛnayi ŋa dacɔ, pac-wɛ kɔ Kamaliyel. Wɛtɛksɛ sariyɛ ɛnayi, nwɛ afum fɛp ŋanabɔtɛr mɔ. K'ɛyɛfɛ aboc kiti aSuyif dacɔ, k'oloku a pawurɛnɛ afum akanɛ kɛrɛsna, ³⁵ k'oloku: «Arkun a Yisrayel! Nɛkɛmbɛrnɛ bel-bel nɛ nɛndɛyɔ afum akanɛ mɔ. ³⁶ Towon fɛ, Tudas ɛnalɛknɛ, afum masar maŋkɛlɛ (400) ŋanacɛk kɔ darɛŋ. Mba anamɛlɛk kɔ, afum akɔ ɛnasolɛ mɔ fɛp k'ambɛlɛs ŋa. Ali wɛkin anasak fɛ. ³⁷ Ntɛ tatɛkɔ tɛŋcɛpɛr mɔ, kɔ Yudas wɛKalilɛ ɛyɛfɛ tɛm nɛ aŋc-lɔm afum a dɔtɔf mɔ. K'osolɛ sɔ afum alarɛm. Nkɛn sɔ anamɛlɛk kɔ, aŋɛ ɛnasɛp kɛkafɛli kɛcɛmɛ kɔ darɛŋ mɔ fɛp, kɔ ŋasamɛsɛr.

³⁸ Ndəkəl ic-lok' un, ta nəcəpsər afum akanɛ, nəsak ɲa ɲakɔ. Kɔ pəyɔnɛ fɔ mɛfan, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti mɔyɔ maɲan nda fum mɛɲyɛfɛ-ɛ, mendesɔlɛ. ³⁹ Mba kɔ pəyɔnɛ fɔ nda Kanu mɛɲyɛfɛ-ɛ, nəfɔdetam kəsɔlɛnɛ mi de! Nəkemərɛ kədəyɛfərənɛ kɔ Kanu de!» Kɔ ɲane moloku maməkɔ Kamaliyel ɛnasɛp kəlɔku ɲa mɔ.

⁴⁰ Kɔ ɲawe asom a Yesu, kɔ ɲasut ɲa, kɔ ɲamɔnɛ ɲa kətəsɔ-lok-lokɛ tewe ta Yesu, kɔ ɲasak ɲa.

⁴¹ Kɔ asom a Yesu ɲawur ɲa aboc kiti dacɔ. Kɔ pəmbɔt ɲa kətərəs kəɲan teta kələləs ka tewe ta Yesu. ⁴² Dəsək o dəsək pəyɔnɛ nde kələ kəpɔɲ ka Kanu kɔ pəyɔnɛ fɛ ti nde wələ waɲan, ɲanasak fɛ kəc-təkse kɔ kəcɛm moloku mətət: A Yesu əyɔnɛ Krist, wəbɛ nwe Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.

6

Ayɛk-yɛk arkun camət-mərəɲ kəmar ka asom a Yesu

¹ Mata maməkɔ nte acɛpsɛ a Yesu ɲaɲc-la kələ dəm mɔ, aSuyif acɔp kusu ka Kresi ɲayɛfɛ kəcɔpəsɛnɛ teta akɔ ɲaɲc-cɔp Ebərə mɔ. Aran acɔp cəkresi aɲɛ awos aɲan ɲafi mɔ ɲaɲc-sətɔ fɛ yeri pəmɔ acɔp Ebərə dəsək o dəsək kɔ andeyer-ɛ. ² Kɔ Asom wəcɔ kɔ mərəɲ ɲawe kənaɲ ka acɛpsɛ a Yesu kənəɲkɛnɛ, kɔ ɲalɔku: «Pəmar fɛ su kəsak kəcɛm kɔ kətəkse toloku ta Kanu teta kəyer yeri. ³ Awa awɛɲc su aɲa, nəyɛk-yɛkɛnɛ arkun camət-mərəɲ, aɲɛ afum ɲaɲcərə kəyɔ mɛra yɔtət mɔ, ɲalare sɔ Amera Nəcɛmɲi ɲa Kanu kɔ kəcərə kəkət. Səsɔɲ ayɛk-yɛk anu akakɔ yebac yayɔkɔ. ⁴ Səna səsumpər bel-bel kətola ka Kanu kɔ yebac ya kəcɛm kɔ kətəkse toloku ta Kanu tɛm fəp.»

⁵ Kɔ moloku mamɔkɔ mɔmbɔt afum fɔp, kɔ ɲayek-yek Etiyen, fum wɔlanj Kanu wɔpɔn, pɔlarɛ Amera Nɛcɛmpi ɲa Kanu; kɔ Filip; kɔ Pirɔkɔr; kɔ Nikanɔr; kɔ Timon; kɔ Parmenas; kɔ Nikola, wɔka dare da Antiyɔk, nwe ɛnayɔnɛ wɔcikɛra kɛbɛrɛ ka dinɛ da aSuyif mɔ. ⁶ Kɔ ɲaɲkɔ ɲamentɔr ayek-yek akakɔ asom a Yesu nte ɲalip kɔtola Kanu mɔ, kɔ ɲanderɲ ɲa waca kɛdɔs kɔɲan.

⁷ Moloku ma Kanu mme aɲc-tɔkɛ mɔ mɛɲc-sam kɔsam dɛm, kɔ acɛpsɛ a Yesu ɲala katɔna-katɔna Yerusalem, kɔ alonɲɛ Kanu alarɛm ɲawosɛ kɔlanj Yesu.

Kɔsumpɔr ka Etiyen

⁸ Kanu kɛnamar Etiyen kɔ kɔsɔɲ kɔ kɔtam kɔyɔ ka mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkɛrɛ mɔpɔn ma Kanu afum dacɔ. ⁹ Afum alɔma aka kɔlɔ ka dɔkɔtola Kanu da aSuyif aɲɛ aɲc-we ki «kɔlɔ ka Awur dacar» mɔ, ɲanayinɛ fɛ Etiyen. ɲa ɲanayɔnɛ afum aka atɔf ɲa Siren, aka dare da Aleksandɔr kɔ afum a atɔf ɲa Silisi, kɔ aka atɔf ɲa Asi. Nte tɔ kɔ ɲamberɛ kɛgbɛkɛlɛnɛ kɔ Etiyen. ¹⁰ Mba ɲanatam fɛ kɔsumpɔr kɔ dɔmoloku, bawo Amera Nɛcɛmpi ɲa Kanu ɲenasɔɲ kɔ kɔlok-lokɛ dɛcɛrɔn.

¹¹ Ti disrɛ, kɔ afum akakɔ ɲasɔɲ calbante pɔsam aɲɛ ɲanaloku nte: «Sɛna sɛnɛnɛ kɔ kɔlɔmɔs Musa kɔ Kanu!»

¹² Kɔ ɲamberɔs afum mɛr kɔyɛfɛ abeki a dɔtɔf hanj atɔkɛ sariyɛ. Kɔ ɲasumpɔr Etiyen, kɔ ɲaɲkɛkɛrɛ kɔ fɔr ya aboc kiti aSuyif kirin. ¹³ Kɔ ɲaɲkɛnɛnɛ sɔ calbante akakɔ ɲanawosɛ kɔyɛmɛ mɔ, ɲac-loku: «Fum wɔkawɛ eyi fɛ nte o nte mɛnɛ kɔloku pɔlɛc pa kɔfo kɔsoku kanjɛ kɔ sariyɛ sa Musa. ¹⁴ Sɛnɛnɛ kɔ pɔc-loku a Yesu wɔNasaret wɔkawɛ endɛlɔsɔr

kəfo kaŋke, pəsəkpər sɔ məyɔ mmɛ Musa ɛnasakɛ su mə.»

¹⁵ Aboc kiti aSuyif fəp ɲanagbətne Etiyen, bawo kəro kən kəŋc-mot pəmɔ ka mɛlɛkɛ.

7

Etiyen nde fər ya aboc kiti kirin

¹ Kɔ wəlonɲɛ wəpəŋ wəka kəlɔ kəpəŋ ka Kanu eyif Etiyen: «Itɔ teyi ba?»

² Kɔ Etiyen oloku: «Awɛŋc im aŋa, Papa kem aŋa, Nəcəŋkəl im! Kanu nkɛ debeki dən doŋmot mə kənawurər Abraham, wətem kosu, nte ɛnayi Mesopotami, ta ɛntadeder kəndɛ Harəŋ mə. ³ Kɔ Kanu kəloku Abraham: «Məwur atɔf ɲam, dəŋkom dam, məkɔ nde atɔf ɲɛ indekɔ-mentər' əm mə.»

⁴ Kɔ Abraham owur atɔf ɲa Kaldi, k'əŋkɔ pəndɛ dare da Harəŋ. Dəndo, nte defɪ da kas deŋcepər mə, kɔ Kanu kəŋcepərənɛ kɔ atɔf ɲaŋɛ nəndɛ oŋ ndekəl mə. ⁵ Kanu kənasəŋ fɛ Abraham kɛ atɔf ɲaŋɛ, ali dəkəcəmbər kəcək, mba kənalɛkɛ kɔ temer kədesəŋ kɔ ɲi kəbəp kəbənda ka dokom dən kɔ nkən ɛŋcepər-ɛ, mba tɛm tatɔkɔ ta ɛntayɔ wan-ɛ. ⁶ Kɔ Kanu kəloku Abraham nte: «Kəbənda ka dokom dam kəndeyi decikəra atɔf ɲɔlɔma. Andekɔ-cəmbər ɲa di dacar, patərəs ɲa meren masar maŋkələ (400). ⁷ Mba afum aka atɔf ɲaŋkɔ ɲandekɔ-cəmbər ɲa dacar mə, in' endekɔ-bocər ɲa kiti. Kɔ teŋcepər-ɛ, ɲandewur ɲadekor-kor im nɲɔ kəfo kaŋke.»*

⁸ Nte tatɔkɔ teŋcepər mə, kɔ Kanu kəŋcaŋəs kiyi kən tetin kɔ Abraham, ti tɔyɔnɛ kəməŋkərne ka

* **7:7** Dəkəcop 15:13-14

kækəŋc arkun. Ti disrɛ kə Abraham oŋkom Isiyaka, k'əŋkəŋc kə tataka tən ta camət-maas. Itə Isiyaka ɛnayo sə Yakuba, kə Yakuba əyo sə ti awut ən arkun wəco kə mɛrəŋ, aŋɛ ŋayəne cas ca cusuŋka wəco kə mɛrəŋ ca Yisrayel mə.

⁹ Ntɛ atem asu, awut a Isiyaka, ŋanayəne wɛŋc kəŋan Isifu kəraca mə, kə ŋaŋcaməs kə nte təŋsəŋɛ pakekərə kə Misira mə. Mba Kanu kənayi kə Isifu, ¹⁰ kənayac kə pəcuca fəp. Kanu kəŋc-mar Isifu, kəc-səŋ kə kəcərə kəkət ndɛ Firawona wəbɛ ka Misira fər kirin, Firawona ɛnasəŋ Isifu dekirin da Misira kə da kələ kən disrɛ fəp mə.

¹¹ Kə dor dəpəŋ dende deyɪ Misira fəp kə atəf ŋa Kanahan. Pəcuca pənabək, atem asu ŋaŋc-sətə fɛ yeri. ¹² Kə Yakuba ende pəne a cəgbay cəyi Misira, k'osom təcəkə-cəkə awut ən aŋɛ ŋantəŋnɛ atem asu mə. ¹³ Ta mɛrəŋ, kə Isifu owurərɛ awɛŋc ən, nte tə kə Firawona əsətə kəcərə oŋ akomɛnɛ a Isifu. ¹⁴ Kə Isifu osom awɛŋc ən a pakərə kə kas Yakuba, kələkɛnɛ ka afum ən fəp, aŋɛ ŋaŋc-bəp afum wəco camət-mɛrəŋ kə kəcəmət (75) mə. ¹⁵ Kə Yakuba ontor atəf ŋa Misira. Difə ɛnafi, kə atem asu aloma. ¹⁶ K'əŋkəkərə cəbel cəŋan Səkɛm, k'əŋkə pawup ndɛ kufu nkɛ Abraham ɛnawayɛ pəsam nnə kusuŋka ka Hamər kəyi mə.

¹⁷ Tɛm nte pənamar a Kanu kəlas temer nte kənalɛkɛ Abraham mə tɛnalətərɛ. Kə dokombərə dəmbək, kə afum ŋaŋla oŋ kələ dəm Misira, ¹⁸ haŋ kə wəbɛ wələma ender pəndɛ dəbɛ da atəf ŋaŋkə nwe ɛnatə-cərə Isifu mə. ¹⁹ Wəbɛ wəkəkə ender pəc-nɛmpəs, pəc-tərəs atem asu. K'ende pəsəŋɛ ŋa kəsak cənaka cəŋan, nte təŋsəŋɛ ta akəkə ŋantam kəyi doru mə.

²⁰ Tem tatokɔ t' anakom Musa, nwe enabot Kanu kanɛnk mɔ. K'antampɛr kɔ yof maas nde kɛɔ ka kas disre, ²¹ mba nte tɔyɔ tenatɔyi mɛnɛ kɛgbal kɔn mɔ, kɔ wan ka wɔbɛ ka Misira wɛran efir kɔ, k'ɔnkɔ pɛdusum pɔyɔ kɔ wan. ²² Kɛcɛrɛ kɛkɔt fɛp k' aMisira k' anadusumɛ Musa, k'ɔsɔtɔ fɛnɔntɛr dɛmoloku kɔ dɛmɔyɔ.

²³ Nte Musa ɔsɔtɔ meren wɛcɔ maɛnkɛle (40) mɔ, k'ende pɛcɛm-cɛmnɛ kɛkɔ-nɛnk awɛɛc aɛa, afum a Yisrayel. ²⁴ Kɔ Musa ɔnkɔ pɛtɛɛnɛ wɛɛc wɛkin wɛka Misira pac-cakɛra, k'ɛɛcɛmɛnɛ wɛɛc wɛkakɔ aɛc-tɛrɛs mɔ. K'olukse ayek ɛa wɛɛc, k'endif wɛMisira. ²⁵ Kɔ Musa ɛɛcɛm-cɛmnɛ a awɛɛc aɛa ɛaɛtam kɛc-gbɛkɛrɛ a Kanu kɛntam kɛbaɛ ɛa kɔ ɛaɛcɛmɛ kɔ darɛɛ-ɛ, mba ɛanacɛrɛ fɛ ti. ²⁶ Dɔckɔsɔk, kɔ Musa ɔnkɔ pɛbɛp aYisrayel mɛrɛɛ ɛac-sutɛnɛ, k'ɛyac ɛa, k'olompɛs ɛa dacɔ. K'eyif ɛa: «Ta ake tɔ nɛɛsutɛnɛ tantɛ-ɛ? Dɛwɛɛca dɔ nɔyɔ!»

²⁷ Mba wɛkɔ ɛɛc-cakɛra wɛɛc mɔ, ɛwɛn Musa pɛc-yif: «An' ɔsɔɛ' ɛm kɛyɔnɛ wɔbɛ kɔ wɔboc kiti sɛna dacɔ-ɛ? ²⁸ Kɛdif' im kɔ mɛfaɛ ba, pɛmɔ tɔkɔ mɛndifsa wɛMisira mɔ?» ²⁹ Kɔ moloku mamɔkɔ mɔsɔɛ Musa kɛyɛkse, k'ɔnkɔ pɛndɛ decikɛra atɔf ɛa Madiyaɛ. Difɔ ɛnakom awut arkun mɛrɛɛɛ.

³⁰ Nte meren wɛcɔ maɛnkɛle mɛɛcɛpɛr (40) mɔ, kɔ mɛlɛkɛ mowurɛr Musa nde tɛgbɛrɛ ta tɛrɔ ta Turisnina dɛmemɛr ma nɛɛc ndɛ dɛɛɛmar dɛrɛntɛm mɔ. ³¹ Nte Musa ɛnɛnk ti mɔ, kɔ pɛɛɛɛɛnɛ kɔ kɛnɛnk ka tes tɛwɛy-wɛy tatokɔ, nte ɔɛc-cɔɛnɛ kɛkɔ-gbɛkɛrɛ mɔ, kɔ dim da Wɔbɛ Kanu dɛndɛr kɔ: ³² «In' ɔfɔ, Kanu ka atɛm am: Kanu ka Abraham, ka Isiyaka kɔ Yakuba!» Musa pɛc-yikɛ, ta ɔɛwɛsɛ sɔ kɛgbɔtɛnɛ di-ɛ.

³³ Kɔ Wəbɛ oloku kɔ: ‹Məwure cɔfta cam dəwɛcək, bawo kəfo kəŋkɔ mənɔcəmə mə, kəfo kəcempi kɔ. ³⁴ Inəŋk pəcuy pa afum em aŋɛ ɲayi Misira mə, ine kəgbis kəŋan: Intor ideyac ɲa. Ndekəl oŋ, məder isom əm Misira.›

³⁵ Musa wəkakɔ ɲanace a ɲac-loku: «An' əsəŋ' əm kəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəboc kiti sənə dacɔ-ɛ?» Nkən Kanu kənasom pəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəyac, kəberɛnɛ ka mɛlɛkɛ mmɛ mənawurər kɔ nde dɛrəntəm mə. ³⁶ Nkən Musa ɛnawurɛnɛ aYisrayel Misira pəc-yɔ mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbəkərə ma Kanu, nde kəba Kəyim kɔ nde dətɛgbɛrɛ, meren mmɛ wəcɔ mənɔkələ (40) disrɛ.

³⁷ Nkən Musa wəkakɔ yati ɛnaloku aYisrayel: ‹Kanu kəndekɛrɛ nu sayibɛ pəmɔ ina, nwe kəndeyɛk-yɛk awɛŋc anu dacɔ mə, pəsom kɔ nnɔ nəyi mə.› ³⁸ Nkən Musa, nte afum ɲanaloŋkanɛ nde dətɛgbɛrɛ mə, nkən ɛnəyɔnɛ sɔ wəcɛpərənɛ moloku atem asu dacɔ kɔ mɛlɛkɛ mmɛ moŋc-lok-lokər kɔ nde dətɔrɔ ta Turisnina mə. K'əsətɔ moloku meyi wəyɛŋ, nte tɔŋsɔŋɛ səcərə mi mə.

³⁹ Atem asu ɲanafan fɛ kəcəŋkəl kɔ, kɔ ɲawɛnəs kɔ. ɲanacɛm-cɛmnɛ dəbəkəc kəluksərɛnɛ Misira. ⁴⁰ Kɔ atem asu ɲaloku Aruna, ‹Məlompəsɛ su mɛrəŋka, mmɛ mendesolɛ su mə, bawo Musa nwe owurɛnɛ su Misira mə, sənɔcərə fɛ nte tɔsɔtɔ kɔ mə.› ⁴¹ Mata maməkɔ, kɔ ɲalompəs tɛrəŋka ta tura, kɔ ɲaloŋnɛ nnɔ tɛrəŋka kirin, kɔ ɲamboce kəsata yebac ya waca wəŋan. ⁴² Mba kɔ Kanu kəmbɛr ɲa kumunt, kɔ kəsakɛ ɲa kəkɔr-kɔru ca ya dareŋc. It' aŋcic ti buk ba sayibɛ-e disrɛ:

‹Nəna aka Yisrayel,

meren waco mankale (40) mme nɔncɛpɛrɛnɛ
dɛtɛgbɛrɛ mɔ, in' ɔ nɔnc-difɛ sɛm kɛlɔŋnɛ
disrɛ ba?

⁴³ Nɛnakɛkɛrɛ abal ɲa tɛrɛŋka ta Mɔlɔk

kɔ tɛrɛŋka ta kɔs ka kanu konu Refaŋ.

Nɛnapat mɛrɛŋka tɛta kɛc-tontnɛnɛ ka mi fɔr kirinj!

Ti disrɛ kɛkɛkɛrɛ nu k' inder decikɛra Babilɔŋ
tadarɛŋ.»

⁴⁴ Atem asu ɲanayɔ dɛndo dɛtɛgbɛrɛ abal ɲa sɛde
ɲɛ anamɛŋk walakɛ wa masar nwe Kanu kɛnacicɛ
Musa mɔ. Tatɔkɔ tɔ wɛlɔk-lɔkɛr ka Musa ɛnaloku
kɔ a pɛyɔ, a ɲowurɛnɛ kɔ ɲɔkɔ ɛnanɛŋk mɔ. ⁴⁵ Ntɛ
atem asu ɲasɔtɔ ɲi mɔ, kɔ ɲaŋkɛkɛrɛ ndɛ atɔf ɲɛ
Kanu kɛnabɛlɛs afum fɔr yanjan kirinj mɔ. Yosuwe
pɛyɔnɛ ɲa wɛkirinj. Abal ɲaŋɔkɔ ɲɛnayi di haŋ tɛm
ta Dawuda. ⁴⁶ Kɔ Dawuda ɔsɔtɔ kɛmar ka Kanu,
k'ontola sɔ kɛsɔŋ kɔ kɛfo nɛ ɔŋkɔcɛmbɛrɛ Kanu ka
Yakuba dɛkɛyi mɔ. ⁴⁷ Mba Sulemany ɛnader pɛlɔ
kɛlɔ kanɔkɔ.

⁴⁸ Mɛnɛ ntɛ Wɛbɛ wɛka darenɔ ɔntɔwosɛ kɛyi
paka disrɛ mɛrɛ kɛca ka fum kɛlɔmpɛs mɔ, pɛmɔ
tɔkɔ sayibɛ sɛlɔku ti mɔ:

⁴⁹ «Wɛbɛ oloku:

«Kɔm kɛyɔnɛ dɔcɔm dem da dɛbɛ,

kɔ antɔf ɲɔyɔnɛ dɛkɛcɛmbɛr dem wɛcɛk.

Akɛ kɛlɔ kɔ nɛyi kɛcɛmbɛr em-ɛ?

Kɛfo kɛrɛ k' inde ic-ɲɛsɛm-ɛ?

⁵⁰ Bafɔ kɛca kem kɛlɔmpɛs mamɛ fɛp ba?»

⁵¹ Nɛna afum atanjɛ lɛŋɛs, ayɔ bɛkɛc pɛmɔ bi-
lakoro! Haŋ mɔkɔ nɛna nɛyi kɛwɛnɛs Amɛra
Nɛcɛmpi ɲa Kanu pɛmɔ atɛm anu! ⁵² Sayibɛ sɛrɛ
atɛm anu ɲanatɔ-tɔrɛs-ɛ? Njanadif anɛ ɲananuŋkɛnɛ
kɛcam kɛdɛr ka Wɛlɔmpu nwe nɛna nɛnasɔŋ ɔŋ

a kə andif mə. ⁵³ Nəna aηe nənasətə sariye sa Musa nse mələke ma Kanu menaloku kə mə, mba nənakətene fe si, nəmeηkərne fe sə si.»

Kədif ka Etiyen

⁵⁴ Nte Etiyen oηc-lok-loku mə, afum akə ηaηc-ne moloku maməkə mə, pənananηkanε kətεε ηa haη ηaηc-ηaηərəne sek nnə eyi mə. ⁵⁵ Mba Amēra Nēcempi ηa Kanu ηeηc-bəc Etiyen dərīs. K'ēηgbətne kəm, k'ēnəηk nərə da debeki da Kanu, Yesu pəcəme kəca kən kətət. ⁵⁶ K'oloku: «Inəηk kəm kəgbite, Wan ka fum pəcəme kəca kətət ka Kanu!»

⁵⁷ Kə afum aηe ηaηkule-kule pəpəη, kə ηasūηcne ləηəs, kə ηawetne fəp faηan kəkə-bəp Etiyen. ⁵⁸ Kə ηambeləs kə haη kə ηawurene kə dare, kə ηaηcacas kə masar. Atəηne aka ti ηanaboc suma saηan sa kəroη wətemp dəntəf, nwe aηc-we Sol mə.

⁵⁹ Nte ηaηc-cacas kə mə, kə Etiyen ontola pəc-loku: «Wəbe Yesu, məbaη amēra ηem.» ⁶⁰ Nte tə kə Etiyen eηcəp suwu, k'əηkule-kule: «Wəbe, ta məsarsər ηa kiciya kaηke!» Nte elip kəloku tatəkə mə, k'ēηgbij kifir.

8

¹ Sol enawosε kədif ka Etiyen.

Sol aηc-tərəs kəloηkanε ka alaη Yesu

Dəsək dadəkə d' anacop kətərəs kəloηkanε ka alaη Yesu dəndo Yerusalem. Kə alaη fəp faηan ηasaməsər nde təf ya Yude kə Samari, mēne asom a Yesu. ² Kə afum alomp aləma ηawup Etiyen, kə ηambok kə bel-bel.

³ Kɔ Sol nkɔn eyefe kɛtɔrɛs ka kɛlɔŋkanɛ ka alan Yesu, pɛc-bɛrɛ dɛwɔlɔ wanjan, pɛc-wurɛnɛ nja, pɛc-sumpɛr arkun kɔ aran, pɛc-bɛr nja dɛbili.

Filip kacam kɔn moloku mɔtɔt atɔf nja Samari

⁴ Alan anje njanasamɛsɛr mɔ, njanɔ-cam moloku mɔtɔt mofɔ fɛp mme njanɔ-cɛpɛr mɔ. ⁵ Filip nwɛ ɛnator dare da Samari mɔ, ɛnɔ-cam teta, nwɛ Kanu kɛyɛk-yɛk kɛyɔnɛ Wɔbɛ mɔ. ⁶ Kɛnay k'afum kɛtɔŋnɛ disrɛ njanɔ-cɛŋkɛl bel-bel tɔkɔ Filip njanɔ-loku mɔ, nte njanɔ-ne kɔ njanɔ-nɛŋk sɔ mɛgbɛkɛrɛ ma Kanu mme njanɔ-yɔ mɔ. ⁷ Yɔŋk yɛlɛc yɔŋk-kulɛ-kulɛ kɛwɔr afum alarɛm dɛris aka dare dadɔkɔ. Anatamɛs atorɛr kɔ afum alarɛm akɔ njanafi wɛcɛk mɔ. ⁸ Kɔ pɛbotu pɛpɔŋ pɛmbɛrɛ dare da Samari.

⁹ Wɛrkun wɔlɔma ɛnayi di pac-we kɔ Simɔŋ. ɛnawon dare dadɔkɔ, pɛyɔnɛ dure, pɛc-sɔŋɛ aka Samari cusu kɛwɔs, pɛc-wɛnɛ sɔ fum wɛpɔŋ. ¹⁰ Afum fɛp, kɛyɛfɛ wanfɛt han wɔbɛki njanalɛs kɔ, njanɔ-loku: «Fum wɛkawɛ ɔyɔnɛ fɛnɔntɛr fa Kanu, fɛnɔntɛr fɛkɔ anwe <Fɛpɔŋ> mɔ.» ¹¹ Nanacɛmɛ kɔ darɛŋ, bawo ɛnawon kɛwɔsɛs nja cusu teta dureya dɔn. ¹² Mba nte njanalan moloku ma Filip, nwɛ ɛnɔ-cam moloku mɔtɔt ma dɛbɛ da Kanu kɔ tewɛ ta Yesu Krist mɔ, k'anɔgbɛt arkun kɔ aran dɛromun. ¹³ Kɔ Simɔŋ nkɔn yati ɛlan moloku ma Filip, k'owosɛ kɛgbɛt dɛromun. K'ɛnɔcɛmɛ Filip dɛntɔf tɛm fɛp. Nte Simɔŋ ɛnɛŋk mɛgbɛkɛrɛ kɔ mes mɛwɛy-wɛy ma Kanu mme mɛnɔ-c-yi mɔ, kɔ kusu kɛwɔs kɔ.

¹⁴ Nte asom a Yesu njanayi Yerusalem kɔ nane a aka Samari njanawosɛ tolɔku ta Kanu mɔ, kɔ njanasom Piyɛr kɔ Saŋ kɛkɔ di. ¹⁵ Nte Piyɛr kɔ Saŋ njanator dare da Samari mɔ, kɔ njanatolanɛ nja nte tɔŋsɔŋɛ

ņasotō Amera Nēcempi ŋa Kanu mō, ¹⁶ bawo han tēm tatōkō Amera Nēcempi ŋenatorēr fē nwe o nwe kēresna dāndo. Mēne kēgbāt dāromun gbēcērēm kō ŋanasotō tewe ta Yesu Krist. ¹⁷ Awa Piyer kō Saŋ ŋandenjer ŋa waca, kō ŋasotō Amera Nēcempi ŋa Kanu.

¹⁸ Nte Simōŋ enanēŋk a kadenjer kēca ka asom a Yesu gbēcērēm kēnasōŋ afum Amera Nēcempi mō, k'ēŋkēre ŋa pēsam pęc-loku: ¹⁹ «Nēsōŋ im ina sō kētām! Nwe o nwe indedenjer waca mō, wākayi pēsotō Amera Nēcempi ŋa Kanu.»

²⁰ Mba kō Piyer oloku kō: «Kanu kēsōŋe mēlēce kō pēsam pam, bawo mēŋcem-cēmne kēsōtēne pi kēpocē ka Kanu! ²¹ Mēna mēyō fē daka, mēyō fē to-fokāl nnō tes tantē disre, bawo abākēc ŋam ŋolomp fē fōr ya Kanu kirin. ²² Mēluksārne Wābe Kanu, mēletsēne kō, mētola kō nte tēsōŋe pēŋaŋnen' am mēcēm-cēmne mēlēc ma abākēc ŋam mō, kō Kanu kēwose ti-ε. ²³ Bawo inēŋk fō mēcēm-cēmne mēlēc ma kāraca mēntam əm, kō kētō-lomp kēsekāt' əm.»

²⁴ Kō Simōŋ oloku kō: «Nətolan' em Kanu Wābe, nte tēsōŋe mame nəlōku mō ta tōlēm o tōlēm tēsōt' em.»

²⁵ Piyer kō Saŋ ŋaŋcam nte ŋananēŋk kō tōkō ŋanane teta Yesu mō, kō ŋalukus Yerusalem, ŋac-cam toloku tōtōt ta Kanu sādare sələrēm sa Samari.

Filip kō warkun wəpəŋ wəka atəf ŋa Ecopi

²⁶ Mēlēke ma Wābe mōlōma mender nde Filip eyi mō moc-loku: «Mākō ntende kēca-kētōt, mēsōlnē dōpō deyer-yer nde deŋyefē Yerusalem doc-tor Kasa mō.» ²⁷ Kō Filip eyefē katin, k'ēntas. Warkun wəpəŋ wəka Ecopi enayi pabane kō. Nkōn enatōmpər kēcəmbər-cəmbər ka daka da Kandas,

wəbera wəka atəf ɲa Ecopi fəp. Enader Yerusalem kədəkor-koru Kanu. ²⁸ Kəlulus k'ɛɲc-ndɛ ndərən pəndɛ pɛyɛksɛnɛ pən kəron, pəc-karan pəpən buk ba aɲnabi Esayi. ²⁹ Kə Amera ɲa Kanu ɲoloku Filip: «Məcəɲnɛ mələtərɛnɛ pɛyɛksɛnɛ mpɛ.»

³⁰ Kə Filip ɛyɛksɛ kəkə dəndo, k'ɛnɛ wəka Ecopi nwɛ pəc-karan buk ba aɲnabi Esayi. K'eyif kə: «Məɲcərə nte məyi kəkaran mə ba?»

³¹ Kə wəEcopi nwɛ oloku Filip: «Cəke c' intam ti kəcərə-ɛ, k'intəyɔ nwɛ ɛntəks' em mə?» K'oloku Filip a pəpɛsɛ pəndɛ kə kəsək pɛyɛksɛnɛ pən kəron.

³² Moloku ma kitabu mɛɛ ɛɲc-karan mə menayənɛ mɛɛ:

«K'anjekərə kə dəkədif pəmɔ aɲkesiya.

Pəmɔ aɲkesiya ɲowut nɲɛ ɲəntəkule-kule wəfon wəka ɲi dəntəf mə,

ɛnawani fɛ kusu.

³³ Owosɛ kətore kən baɲca, k' ambaɲər kə kaɲce kən.

An' endetam kələm teta kəbənda ka dokom dən-ɛ? Bawo anim kiya kən doru antəf ɲaɲɛ kəron.»*

³⁴ Kə wərkun wəbanɛ nwɛ eyifnɛ Filip: «ɪletsɛn' am, məlok' im: Tes ta ana tɔ sayibɛ səloku tantɛ-ɛ? Ta nkən wəsərka ba, ka fum wəcuru?» ³⁵ Kə Filip ɛlɛk moloku k'ɔɲcɔp dəmoloku ma kitabu maməkə, k'oloku kə toloku tətət ta Yesu.

³⁶⁻³⁷ Ntɛ ɲanasolnɛ dəpɔ ɲac-kə mə, kə ɲaɲkə ɲabəp domun. Kə wərkun wəbanɛ oloku: «Domun də dandɛ: Ak' endeyaməs ɔɲ kəgbət kem dəromun teta Kanu-ɛ?»† ³⁸ Kə Filip oloku a pəcəmbər

* **8:33** Esayi 53:7 † **8:36-37** Yecicəs yələma aɲdɛɲər moloku mələma: Kə Filip oloku: «Kə məlaɲ abəkəc ɲam fəp-ɛ, səntam ti.» Kə wəEcopi wəbanɛ oloku: «ɪlaɲ a Yesu Krist ɔyənɛ Wan ka Kanu.»

peyeksene, ko nantor daromun. ko Filip engbat ko daromun teta Kanu. ³⁹ Nte nampɛ daromun ma, ko Amera Nɛcɛmpɪ na Wɔbɛ Kanu nɛmpɛnɛ Filip. Ti disrɛ, wɔbanɛ wɔka Ecopi nwe enɔŋk fɛ ko so, k'osolnɛ dɔpɔ dɔn abɛkɛc nɔbotu disrɛ. ⁴⁰ Ko Filip ɔŋkɔ pɛnɔŋknɛ dare da Asot. K'oloku moloku mɔtɔt ma Kanu sɔdare fɔp nɛ enɔc-cɛpɔr ma, han k'ɔŋkɔ pɔbɔp dare da Sesari.

9

Kanu kɔŋcɔmbɔr Sol dɔpɔ dɔtɔt (22:3-16; 26:9-20)

¹ Tɛm tatɔkɔ Sol pɛc-bɛnɔsnɛ kɛdifɔt acɛpsɛ a Wɔbɛ Yesu darɔŋ, k'ɔŋkɔ ndɛna wɔlɔŋnɛ wɔpɔŋ wɔka kɛlɔ kɔpɔŋ ka Kanu. ² Ko Sol ewer wɔlɔŋnɛ wɔpɔŋ reka teta wɔlɔ wa dɛkɔtola Kanu da aSuyif ndɛ Damas, nte tɔŋsɔŋɛ k'ɛmbɔp di akin akin-ɛ, pɔyɔnɛ arkun pɔyɔnɛ aran aŋɛ nɔŋcɛmɛ dɔpɔ da Yesu darɔŋ ma, pɔtam kɛsumpɔr na pɔkɛkɔrɛ Yerusalem. ³ Dɔpɔ Sol ɛnayi pɛc-lɔtɔrnɛ dare da Damas, gbɔŋcɛna babɔkɔ ko pɔmot pɛyɛfɛ dɛkɔm, ko pɔsɔŋ pɔwɔŋkɔra mpɛ pɛnakɛl ko ma. ⁴ K'ɛntɛmpɛnɛ dɛntɔf. K'ɛnɛ dim ndɛ dɛnayif kɔ: «Sol! Sol! T' ake tɔ mɛntɔrɔs ɛm-ɛ?» ⁵ Ko Sol ɛyif kɔ, «Wɔbɛ, mɛna an' ɔfɔ-ɛ?»

«Ina, Yesu iyɔnɛ, nwe mɔyi kɛtɔrɔs ma. ⁶ Mba mɔyɛfɛ, mɔbɛrɛ dare, aŋkɔ-lok' ɛm tɔkɔ pɔmar mɔyɔ ma.» ⁷ Ko arkun aŋɛ nɔnasol ko nkɔn Sol ma nɔŋcɛmɛ, ta nɔntam kɛlok-loku-ɛ kɛnɛsɛ disrɛ, nɔc-ne dim mba ta nɔŋnɔŋk fum-ɛ. ⁸ Ko Sol ɛyɛfɛ dɛntɔf pɔmɛpi fɔr, mba ta ɛŋnɔŋk paka o paka-ɛ.

K'asumpər kə kəca, k'ambərsənə kə dare da Damas.
 9 K'eyi di mata maas ta eɲnəŋk-ε, ɔfɔdi peri, ɔfɔmun.

10 Dəndo dare da Damas wəcəpsɛ wəka Wəbɛ
 Yesu darəŋ wəlɔma ɛnayı di pac-we kə Ananiyas.
 Kə Wəbɛ oloku kə kənəŋk disrɛ: «Ananiyas!»

K'owose: «Iyi nnɔ, Wəbɛ!»

11 Kə Wəbɛ Yesu oloku kə: «Məkə dɔpɔ dɔkə aŋwe
 «Dolompu» mɔ, məkə mətɛn nde kəlɔ ka Yudas
 fum wəkə aŋwe Sol mɔ, wəka dare da Tarəs ɔyɔnɛ.
 Bawo ontola Kanu, 12 kə Kanu kənamentər kə
 kənəŋk disrɛ fum nwe aŋwe Ananiyas mɔ pəbɛrər
 kə. K'endenjər Sol waca, nte tɔŋsɔŋɛ kə sɔ kənəŋk
 mɔ.»

13 Mba Ananiyas olukse: «Wəbɛ, inenɛ afum
 alarəm ɲac-ləm pələc mpɛ fum wəkakɔ ɔyɔ afum
 am acempi nde Yerusalem mɔ. 14 Nnɔ kəfo
 kaŋkɛ yati kə aloŋnɛ apəŋ aSuyif ɲanawure Sol a
 pədesumpər nwe o nwe ombonjɔ tewe tam mɔ.»

15 Mba kə Wəbɛ oloku Ananiyas: «Məkə! Bawo
 fum wəkakɔ paka pɔ mpɛ inayɛk-yɛk kəkɔtɛnɛ tewe
 tem nnɔ abɛ a tɔf ya doru kə aka Yisrayel fɔr kirin
 mɔ. 16 Ina yati in' endementər Sol pəcuy fəp pəkə
 pəmar pədecepərənɛ teta tewe tem mɔ.»

17 Kə Ananiyas ɔŋkɔ. Nte embəp kəlɔ kaŋkɔ mɔ,
 k'embɛrɛ, k'endenjər Sol waca. K'oloku: «Sol Wɛŋɔ
 im, Wəbɛ Yesu, nwe ɛnawurər əm nde dɔpɔ nde
 mənasoɲnɛ məc-der Damas mɔ, osom im nte tɔŋsɔŋ'
 am sɔ kənəŋk, a mələrɛ sɔ Amera ɲecempi ɲa Kanu
 mɔ.» 18 Gbəŋcana babəkɔ, kə ca yonkɔŋɛ kə dəfɔr
 pəmɔ wokwok, kə fɔr yɔn yɛntam sɔ kəc-nəŋk. Kə
 Sol ɛyɛfɛ, k'ɔsɔtɔ kəgbət dəromun teta Kanu. 19 Nte
 elip kədi yeri mɔ, k'ɔsɔtɔ sɔ fənɔntər.

Sol kacam kan toloku ta Kanu dare da Damas

Ko Sol encepere mataka maloma ko acese a Wabe Yesu ako nanayi dare da Damas mo. ²⁰ K'eyefe kacam katina dawolo wa dakatola Kanu da aSuyif, pac-loku a Yesu Wan ka Kanu ayone. ²¹ Ko panjiyane afum fap aye nan-ne polok-loku pa Sol mo, ko nayif: «Bafɔ nkɔn nde Yerusalem en-c-fan kamalak aye nan-bon-c tewe tante mo ba? Bafɔ kəsumpər kənan k'ənaderene nno, pəkəkəre na nde alonə apəŋ nayi mo ba?» ²² Mba Sol pac-yo kayo dam katam pac-sone aSuyif aye nanayi dare da Damas mo kaciyane, kac-mentər a Yesu ayone Krist, wabe wəyek-yek wəka Kanu.

²³ Nte mataka maloma mencepər mo, aSuyif aye nanayi Damas mo nantəne kənim ka Sol. ²⁴ Ko Sol ende pacere tetəne tanan. ASuyif nan-bum dan ko pibi dakawur da dare nte tonsone natam kənim ko mo. ²⁵ Mba pibi papoko ko acese a Wabe Yesu darəŋ namber ko dakəsaksaka, ko nayokene ko damba da sanka sa dare darəŋ.

Kayi ka Sol Yerusalem

²⁶ Nte Sol embere Yerusalem mo, k'enserp kənənkələne acese a Wabe Yesu darəŋ. Mba fap fan-c-nese ko, ta nalan a nkɔn so ayone wəcese wəka Yesu darəŋ-e. ²⁷ Mba ko Barnabas elek ko, ko nan-ko nde asom a Yesu nayi mo. Ko Barnabas olmər na nte Sol enanəŋk Wabe Yesu dɔpɔ, a ko Yesu olok-lokər ko mo, ko nte tewe ta Yesu kənasone ko kəbanse mo. ²⁸ Sol an-c-ko pac-der ko na dəndo Yerusalem pac-lok-loke kəlan disre tewe ta Wabe Yesu. ²⁹ Sol pac-lok-loku, pac-gbəkələne ko afum aKresi, mba, na so, nac-ten kənim ko. ³⁰ Nte awen-c

alanŋ ɲaŋcərə ti mə, kə ɲasəŋe Sol kətor Sesari, k'elək dɔpɔ k'əŋkɔ dare da Tarəs.

³¹ Kəlonkane ka alanŋ Yesu a atɔf ɲa Yude, atɔf ɲa Kalile kə atɔf ɲa Samari, ɲa fəp ɲanayi pəforu disrɛ. Alanŋ Yesu ɲaŋcəpəsene bəkək, ɲayine kənesɛ ka Wəbe Kanu disrɛ. Amera Nəcempi ɲa Kanu ɲeŋc-marəs kəlonkane ka alanŋ Yesu, ti disrɛ ɲaŋc-la kəla dəm.

Kətaməs ka Eney

³² Piyer nwe ɛŋc-cɛpər sədare sasəkɔ fəp mə, ɛnader pətor sɔ ndena afum acempi aŋe ɲanandɛ dare da Lida mə. ³³ K'əŋkɔ pəbəp di fum nwe aŋc-we Eney mə, ta əŋkət-ɛ, pəfəntərə debik meren camət-maas disrɛ. ³⁴ Kɔ Piyer oloku kɔ: «Eney, Yesu Krist ɛntaməs əm! Məyefe mənə wəsərka mənɛp abik ɲam!» Gbəŋcana babəkɔ k'eyefe, k'ɛŋcəmɛ. ³⁵ Ntɛ aka Lida kɔ aka Sarəŋ fəp ɲanəŋk kɔ mə, kə ɲaŋkafəli mera yaŋan nnɔ Wəbe Yesu eyi mə.

Kəyeki ka Tabita defi

³⁶ Wəran wəcɛpɛ ka Wəbe Yesu darəŋ wəlɔma ɛnayi dare da Yope, pac-we kɔ Tabita. Kusu kəŋan disrɛ aŋc-we kɔ sɔ Dorkas, ti tɔyɔne «were». Wəran wəkəkɔ əŋc-yɔ mes mətət melarəm, kə kəmar. ³⁷ Mata maməkɔ disrɛ, k'ɛfəntərə docu, k'efi. K'ambike kəbel kən, k'ampene ki nde dukulɔ da kəlɔ dareŋc. ³⁸ Ntɛ acɛpɛ a Wəbe Yesu darəŋ ɲane a Piyer eyi Lida ndɛ dɔlɔtərne dare da Yope mə, kə ɲasom arkun mɛrəŋ kəkɔ-lɛtsene kɔ: «Ta məwon kəcɛpər nde ndorosu.»

³⁹ Kɔ Piyer eyefe kɔ ɲaŋkɔ kɔ asom aŋe mɛrəŋ. Ntɛ ɲambere mə, k'ampene kɔ nde dukulɔ da kəlɔ

darenɔ. K'acabokɛra fɛp ɲander ɲabɛp kɔ ɲac-bok, ɲac-mentɛr kɔ sɛbrumus kɔ yamos nyɛ Dorkas ɛnalompɛs ntɛ ɛnayi kɔ ɲa mɔ.

⁴⁰ Kɔ Piyɛr owurɛnɛ afum fɛp nde doru, k'ɛɲɔp suwu, k'ontola Kanu tetɔn. Ntɛ elip mɔ, k'ɛɲkafɛle nde kɛbel kɛyi mɔ, k'oloku: «Tabita, mɛyɛfɛ!» Awa kɔ Tabita emɛpi fɔr, ntɛ ɛnɛɲk Piyɛr mɔ, k'ɛyɛfɛ, k'ɛndɛ. ⁴¹ Kɔ Piyɛr ɔsɔɲ kɔ kɛca, k'ɛyɛkti kɔ. K'ewɛ afum acɛmpi kɔ acɛbokɛra, k'ɛmentɛr ɲa Tabita pɛyi wɛyɛɲ. ⁴² Kɔ aka dare da Yope fɛp ɲaɲɔrɛ ti, kɔ alarɛm ɲaɲɔp kɛlan Ʋɔbɛ Yesu. ⁴³ Kɔ Piyɛr eyi dare da Yope mataka mɛlarɛm, ndena Simɔɲ wɛlɔma nƲɛ ɛɲɔ-bɔc kata mɔ.

10

Kɔwɛ ka Piyɛr ndena Kɔrneli

¹ Ʋɛrkun wɛlɔma ɛnayi Sesari pac-we kɔ Kɔrneli, pɛyɔnɛ wɔbɛ ka kɛgba ka asɔdar tasar tin (100). Kɛgba kanɲkɔ k'aɲɔ-we «Kɛgba Itali.»

² Nkɔn kɔ aka kɛlɔ kɔn disrɛ fɛp ɲaɲɔ-nesɛ Kanu, ɲacɛmɛ tɛfan ta ki darɛɲ. Kɔ Kɔrneli ɔɲɔ-yɔnɛ afum nɔnɔfɔr, pɛc-tola Kanu tɛm fɛp. ³ Dɔsɔk dɔlɔma dec dɔrɔfɔy, k'ɛnɛɲk pɛsoku pɛs kɛnɛɲk disrɛ, mɛlɛkɛ ma Kanu mɔlɔma mɛbɛrɛ nde kɛlɔ kɔn disrɛ, kɔ mɛwɛ kɔ: «Kɔrneli!»

⁴ K'ɛɲɔbɔtɛ mi, kɔ kɛnesɛ kɛyi kɔ, k'eyif mi: «Acɛkɛ Ʋɔbɛ?»

Kɔ mɛlɛkɛ mamɔkɔ moloku kɔ: «Motola mam kɔ kɛyɔnɛ kam afum nɔnɔfɔr, mɛs mamɔkɔ fɛp mɛmpɛ nde Kanu fɔr kirin, kɔ kɛɲɔm-cɛmɲɛ mi. ⁵ Mɛsɔm ɔɲ afum dare da Yope ɲakɔwɛn' am fum wɛlɔma nƲɛ aɲwɛ Simɔɲ mɔ, pac-dɛɲɛr kɔ tɛwɛ ta «Piyɛr».

⁶ Ndena Siməŋ wələma eyi, wəkakə wəbəc kata əfə, kələ kən kəyi kəba kəsək.»

⁷ Nte mələke maməkə menalok-lokər kə mə menadelukus, kə Kərnəli ewe amarəs ən mərəŋ kə wəsədar wəcəme mēfan ma Kanu darəŋ wələma aŋe ŋanayi kə dəntəf mə. ⁸ Nte Kərnəli elip kələmər asədar ən mes məkə menacepər nkən kə mələke dacə mə, k'osom ŋa Yope.

⁹ Dəckəsək, nte ŋanayi dəpə, a ŋac-lətərne dare da Yope mə, kə Piyer empesə aker ŋa kələ kən kakəron kəkə-tola Kanu, tenatəŋne dan dəc-bəp. ¹⁰ Kə dor dəyə kə, k'efan kədi yeri. Təm təkə anayi kələmpəsə kə yeri mə, kə kənəŋk kənder kə. ¹¹ K'ənəŋk kəm kəgbite, paka pələma mpe penawurene kə manta məpəŋ mme anasumpər monkubut mankələ mə, montor han kə mēfəntərə dəntəf. ¹² Səm dokom fəp yenayi manta maməkə disre, kəyefe səm ya wəcək mankələ, yeliŋe-liŋe han kəbəp bemp ya dareŋc. ¹³ Kə dim dələma doloku kə: «Piyer, Məyefe, mədif, məsəm!»

¹⁴ Kə Piyer oloku: «Ala Wəbe! Tələm o tələm tentasəŋe f'em kəsəm paka mpe sariye səməne mə.»

¹⁵ Ta mərəŋ kə dim nde dolok-lokər kə sə: «Paka mpe Kanu kəcempəs mə, ta mənə məyik-yikəs pi.»

¹⁶ Kə teyi kəmaas, pəwon fe k'ampene dəkəm manta maməkə menayə səm mə.

¹⁷ Kə tedisre ta kənəŋk kan kə teyi Piyer yama-yama. Təm tatəkə tə asəm a Kərnəli, nte amentər ŋa kələ ka Siməŋ mə, kə ŋan kə ki nde dəkusun ka. ¹⁸ Kə ŋawe, kə ŋayif kə pəyənə fə kələ kan kə kə Siməŋ nwe andeŋər tewe ta «Piyer» mə eyi-ε.

¹⁹ Nte Piyer eyi kəcəm-cəmne tedisre ta kənəŋk kən mə, kə Amera ŋa Kanu ŋoloku kə: «Arkun maas

ɲayi nde dabanƙa ɲac-ten am. ²⁰ Mator, nəsol nəkə kə ɲa, ali kənese ta kəy' im, bawo In' osom ɲa.»

²¹ Kə Piyer ontor k'eyif arkun aɲe: «Ina nanten, ta ake tɔ nanderene nnə-ε?»

²² Kə ɲaloku kə: «Korneli, wəbe wəka asodar tasar tin (100), fum wəlompɔ pəc-nesɛ Kanu, nwe aSuyif fəp ɲaɲcəre dətət dən akə ɲaloku mes mən mətət mə, ndərən Kanu kəsom mələke mosoku, a pəsak su sədew' am pəkə-cəɲkəl' am nte pəmar məloku kə mə.» ²³ Awa kə Piyer embərse ɲa dekɛr, k'əsəɲ ɲa dəkəyi.

Dəckəsək kə Piyer eyefe, k'əɲkə kə ɲa. K'awɛɲc alaɲ a dare da Yope aləma ɲaɲcəmbər kə. ²⁴ Kə ɲambere Sesari dəckəsək, Korneli pəc-kar ɲa, k'ewe akomene ɔn aləma nde ndərən kə anapa ɔn atət. ²⁵ Kəbere ka Piyer, kə Korneli ɲkə pəfayne kə, k'entempene kə wɛcək dəntəf. K'ɛɲcəre kə suwu. ²⁶ Mba kə Piyer eyekti kə, k'oloku: «Məyefe, ina sɔ fum iyəne.»

²⁷ ɲayi kəlok-loku kə Korneli, k'embere k'embəp afum alarəm ɲalɔɲkanɛ. ²⁸ Kə Piyer oloku ɲa: «Nəɲcəre a aməne aSuyif kəbət kə acikəra, kə pəyənɛ fɛ ti-ε, pəbere ndərən. Mba Kanu kəmentər im a pəmar fɛ a pakule fum o fum a eyik-yik, kə pəyənɛ fɛ ti-ε, pəmar fɛ sɔ a pakule fum o fum a əsək fɛ fər ya Kanu kirin. ²⁹ It' əsəɲɛ nte məsom a pakə-w' em mə, k'inder ali ta inɲem-cəmne-ε. Ndekəl iyif əm, T' ake tɔ məwen' em-ε?»

³⁰ Kə Korneli oloku: «Təsətə mata maɲkələ ic-tola nnə nderem, dəfɔy dendebəp. K'inəɲk fər yem kirin wərkun wələma pəberne yamos yomotər-motər. ³¹ Kə fum wəkakə oloku: «Korneli, Kanu kəmbaɲ kətola kam, k'ɛɲcem-cəmne sɔ kəyənɛ kam

afum nənəfər. ³² Məsom fum dare da Yope pakə-wen' am Siməŋ nwe andeŋər tewe ta «Piyer» mə, nde kələ ka Siməŋ, wəbæc kata, nwe kələ kən kəyi kəba kəsək mə.» ³³ K'isom katina fum, kə mənə məsətə abəkæc ɲətət kæder. Ndekəl oŋ səyi fəp fosu Kanu fər kirin, sədecəŋkəl moloku məkə Wəbæ osom əm kələku mə.»

Moloku ma Piyer ndena Kərneli

³⁴ Awa kə Piyer elək moloku, k'oloku: «Kaŋce: Inçərə oŋ a Kanu kəyi fə kəsək kin. ³⁵ Mba afum fəp dacə mənə nwe məŋnese Kanu, məcəme pəlompu darəŋ mə, Kanu kəmbaŋ əm. ³⁶ Kanu kənakenə aka Yisrayel toloku, pəc-loku ɲa moloku mətət ma pəforu mpe Yesu Krist eŋkərə afum fəp mə: Nkən əyənə Wəbæ ka afum fəp. ³⁷ Nənə nəŋcərə təkə teyi Yude fəp mə, Kalile tenacop, nte Saŋ enacam kəgbət dəromun mə. ³⁸ Kanu kənabəy Yesu wəka Nasaret Amera Nəcempi ɲən kə fənəntər. Nnə o nnə eŋc-cəpər mə, əŋc-yə pətət, pəc-taməs afum fəp aŋe amera ɲeləc ɲəŋc-tərəs mə, bawo Kanu kənayi kə nkən Yesu.

³⁹ Səyənə atəŋne a mes fəp mme Yesu enayə nde atəf ɲa aSuyif kə Yerusalem mə. Nkən nwe ɲananim, ɲacaŋ kə dəkətək mə, ⁴⁰ mba Kanu kənatimi kə tataka tən ta maas. Kə kəsəŋ kə kəmentərne, ⁴¹ bafə nnə afum fəp ɲayi mə, mba nnə atəŋne mes aŋe Kanu kənənəŋkənə kəyək-yək, kə səna aŋe sənadi yeri, səmun kə nkən nte enayəfə afi dacə mə. ⁴² K'osom su kələku afum, səmentər a nkən Yesu, nkən ə Kanu kəŋcəmbər kəyənə nwe ende-bocə afum afi kə ayi wəyən kiti mə. ⁴³ Sayibə-e fəp sənaloku tetən: Nwe o nwe egbəkər kəlaŋ kən Yesu

mə, endesətə nde Kanu kəyi mə kəŋaŋnənə ka mes mən mələc teta tewe ta Yesu.»

Atəyənə Suyif ŋasətə Amera Nəcempi ŋa Kanu

⁴⁴ Moloku maməkə mə Piyer enayi kəloku, nte Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋenatorər afum akə ŋaŋc-cəŋkəl moloku mən mə. ⁴⁵ Cusu cənawos alaŋ a Kanu, akəŋc akə ŋanader kə Piyer mə, kənəŋk a kəpocə ka Amera Nəcempi kənasaməsər kəbər haŋ acikəra aŋe ŋantəyənə aSuyif mə, ⁴⁶ bawo ŋaŋc-ne ŋa kəkər-koru Kanu cusu c' acikəra.

Awa kə Piyer əŋgbəkəre: ⁴⁷ «Antam kəfatənə kəgbət afum dəromun nno akaŋe ŋasətə Amera Nəcempi pəmə səna mə ba?» ⁴⁸ K'oloku a pagbət akakə dəromun tewe ta Yesu Krist. Kə ŋaletšənə Piyer kəyi dəndo mataka mələma.

11

Piyer kəsəksər alaŋ a Yerusalem mes məkə menacepər dare da Yope mə

¹ Asom a Yesu kə awəŋc aŋa alaŋ aŋe ŋanayi atəf ŋa Yude mə ŋane a acikəra, aŋe ŋantəyənə Suyif mə, ŋawosə toloku ta Kanu. ² Nte Piyer enapə Yerusalem mə, kə afum aŋe anakəŋc mə ŋayəfə kənal kə, ³ ŋac-loku: «Məmbərə ndena afum aŋe antəkəŋc mə, kə məndi yeri kə ŋa, bawo aSuyif ŋanamənə ti!»

⁴ Awa kə Piyer eyəfə kələmər ŋa tin tin tin mes məkə menacepər mə: ⁵ «Ina, nde dare da Yope inayi, dəsək dadəkə ic-tola Kanu kə kənəŋk kənder im. Ti disre, k'inəŋk paka pələma poc-tor powurenə kə manta pasumpər pi monkubut maŋkələ, kə pontor kəyəfə dəkəm haŋ nno inayi mə. ⁶ Nte inagbətne pi disre mə, k'inəŋk səm ya wəcək maŋkələ, səm ya

dop, yeliŋe-liŋe, kə bemp ya dəkəm. ⁷ K'ine sə dim doc-lok' im: «Məyefe Piyer! Mədif, məsom.»

⁸ K'iloku: «Ala Wəbe! Tələm o tələm tentasəŋe f'em kəber paka pətəcemp dəkusu, mpe Kanu kəmənə kədi mə.»

⁹ Kə dim nde dəŋgbəkəre sə kəyefe dəkəm: «Paka mpe Kanu kəŋcempəs mə, ta mənə məloke pi kətəcemp!» ¹⁰ Kə teyi kəmaas, pəwon fe kə ca nye fəp yolokus sə dəkəm.

¹¹ Gbəŋcana babəkə, kə arkun maas aŋe ana-som nde nderem kəyefe dare da Sesari mə, ŋander ŋacəme dəkusunka ka kələ kəŋkə sənayi mə. ¹² Kə Amera Nəcempi ŋolok' im a səsol səkə kə ŋa, ali inese fe. Kə awəŋc asu aŋa alaŋ camətətin aŋe ŋacəm' em darəŋ, kə səŋkə səberə ndena Kərneli. ¹³ Kə Kərneli oloku su nte enanəŋk meleke nde ndərən, kə moloku kə: «Məsom fum dare da Yope pakə wen' am Siməŋ, wəkə andeŋər tewe ta «Piyer» mə. ¹⁴ Nwe endelok' əm moloku mme mendeyac' əm, kəbəp aka kələ kam disre fəp mə.»

¹⁵ Iyi kələk-loku, kə Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋontorər ŋa pəmə nte ŋenatorər sənə sə dəkəcop mə. ¹⁶ Awa k'ŋcəm-cəmne toloku ta Wəbe nte enaloku: «San enagbətə afum domun, mba nənə Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋə nəndesətənə kəgbət teta Kanu.» ¹⁷ Kə pəyənə fə kəpocə kin kayi kə ŋanasətər Kanu pəmə sənə aŋe sələn Yesu Krist mə-ε, anə inatam kəyənə-ε nte iŋkəyamsər Kanu mə?»

¹⁸ Nte ŋane moloku maməkə mə, kə bəkəc yontor ŋa, kə ŋaŋkor-koru Kanu, ŋac-loku: «Kanu kəsəŋ sə acikəra aŋe ŋantəyənə Suyif mə kətam kəsəkpər bəkəc, nte təŋsəŋe ŋasətə tecepərəne doru nte Kanu kəfan mə!»

Kəlonkane ka alañ Yesu nde dare da Antiyək

¹⁹ Nte andif Etiyen mə, k' ancop kətərəs afum alañ kə təsəne ɲa kəsaməsər. Aləma ɲanakə atəf ɲa Fenisi, aləma ɲakə Sipər, aləma ɲakə haɲ Antiyək, ɲaɲc-lukse fe nwe o nwe sə toloku ta Kanu mənne aSuyif gbəcərəm. ²⁰ Afum akakə dacə, aləma ɲanayi, aɲe ɲanader dare da Antiyək kəyefe ka sədare sa Sipər kə Siren mə, ɲaɲc-lok-lokər aka kusu ka Kresi, ɲac-loku ɲa toloku tətət ta Wəbe Yesu. ²¹ Kəca ka Wəbe Yesu kənayi alañ akakə kəronɲ. Kə afum alarəm ɲayəne alañ, kə ɲaɲkafəli bəkəc yaɲan nno Wəbe Yesu eyi mə.

²² Kə moloku maməkə mēmbere kəlonkane ka alañ Yesu ka Yerusalem dələnəs, k'asom Barnabas Antiyək. ²³ Kəberε kən di, nte enadenəɲk pətət kə pəbotu mpe Kanu kənayəne alañ a Antiyək mə, kə pəmbət kə. K'engbinər ɲa kəgbəkər ka Wəbe Yesu mera yaɲan fəp kəlanɲ disre. ²⁴ Barnabas fum wətət enayi. Kəlanɲ kənayi kə dəbəkəc kə Amera Nəcempi ɲa Kanu ɲeyi kə sə darəɲ. Kə afum alarəm ɲaɲcəme dərɲ da Wəbe Yesu darəɲ.

²⁵ Kə Barnabas əɲkə dare da Tarəs kələk Sol. ²⁶ Nte Barnabas enəɲk Sol mə, k'ənkekəre kə Antiyək. Teren tin camcam, ɲac-təɲne kəlonkane ka alañ, kə ɲaɲtəkse kənay ka afum. Dəndo Antiyək, difə anacop təcək-cəkə kəwe acεpse a Wəbe Yesu darəɲ «aka Krist.»*

²⁷ Mata maməkə, kə adəɲk a Kanu aləma ɲantor dare da Antiyək kəyefe Yerusalem. ²⁸ Wəkin enayi ɲa dacə pac-we kə Akabus, k'eyefe, kə Amera

* **11:26** «Kretiyeɲ,» ito təkə kusu ka Kresi «kristianos», ito 'mentər cəBaka «awurene a Krist.», pəyənε fe ti-ε, «aka Krist.»

Ñecempi ñasɔŋɛ kɔ kədəŋk a dor dendeyi doru fəp. Dor dadəkɔ denader deyi tɛm nte Kəlod ɛnayɔnɛ wəbɛ ka tɔf ya Rom fəp mɔ. ²⁹ Kɔ acɛpsɛ a Yesu ŋaŋcɛm-cɛmnɛ kəfɛk teta kəmar ka awɛŋc aŋa alaŋ aŋɛ ŋanayi atɔf ŋa Yude mɔ, nwe o nwe kɔ nte ɛnatam kəfɛk mɔ. ³⁰ Itɔ ŋanayɔ: Kɔ ŋasom Barnabas kɔ Sol kəkenɛ ki abeki aŋɛ ŋanayi kəlɔŋkanɛ ka alaŋ a Yude mɔ.

12

Kədif ka Sak, kɔ kəbɛr ka Piyɛr dɔbili

¹ Tɛm tatəkɔ tɔ wəbɛ wəka atɔf Herodu ɛnatəpsər afum alaŋ alɔma waca teta kətərəs kəŋan. ² K'endifɛ Sak wɛŋc ka Saŋ dakma. ³ Nte Herodu ɛnanəŋk a mɔyɔ mɔn maməkɔ mɔŋc-bɔt aSuyif mɔ, k'ɛŋcɛm-cɛmnɛ sɔ kətəp Piyɛr waca, nte tɔŋsɔŋɛ pəcaŋɛr kɔ mɔ. Mataka ma kəsata kəpɔŋ ka aSuyif mənayi: Kəsata ka cəcom cətɔnɔŋkəl lebin. ⁴ Nte Herodu osumpər Piyɛr, k'ɛmbɛr kɔ dɔbili mɔ, k'ɔsɔŋ cəgba maŋkələɛ ca asɔdar kəbum kɔn, kəgba o kəgba kənayɔ asɔdar maŋkələɛ. ɛŋc-cɛm-cɛmnɛ kəbocər Piyɛr kiti fər ya afum fəp kirin kɔ kəsata ka Pak kəŋcɛpər-ɛ.

⁵ Aŋc-bum Piyɛr dɔbili, mba afum alaŋ ŋaŋc-tolane kɔ bel-bel nnɔ Kanu kəyi mɔ tɛm fəp.

Kəwure ka Piyɛr dɔbili

⁶ Nte dəsək ndɛ Herodu ɛnacɛm-cɛmnɛ kəbocər Piyɛr kiti dɛmbəp mɔ, pibi papəkɔ, pakote Piyɛr gbekce mɛrəŋ, pəfəntərə pəc-dirɛ asɔdar mɛrəŋ dacɔ. Nde dəkumba, asɔdar ŋanacəmɛ sɔ dəndo ŋac-bum bili. ⁷ Gbəŋcana babakɔ, kɔ wəsom wəka darenɔ, mɛlɛkɛ ma Wəbɛ, mender, kɔ pəmot pəsɔŋ

pəwan̄kəra bili disrɛ. Kɔ mɛləkɛ mmɛ mentimi Piyer k'oc-sut-sut kɔ kəsək, kɔ moloku kɔ: «Məyɛfɛ katəna!» Kɔ gbekce yon̄kɔnɛ kɔ dəwaca.

⁸ Kɔ mɛləkɛ moloku kɔ: «Mələk yamos yam, məbɛrnɛ cɔfta cam!» Kɔ Piyer əyɔ maməkɔ fəp. Kɔ mɛləkɛ moloku kɔ sɔ: «Məbɛrnɛ yi, məcəm' em darəŋ!» ⁹ Kɔ Piyer ɛŋcəmɛ mɛləkɛ mmɛ darəŋ. ɛnacərə fɛ a kəmar ka mɛləkɛ kan̄kɔ a kan̄ce kɔ: kənəŋk ka dareŋc kɔ nkən ɛnacəm-cəmne. ¹⁰ Ntɛ ŋan̄cɛpər abum acəkɔ-cəkɔ kɔ aka mɛrəŋ mə, kɔ ŋambəp kumba ka fɛc nke kənatefərnɛ dare mə. Kɔ kumba kəŋgbite ki sərka fər yaŋan kirin̄, kɔ ŋawur, kɔ ŋasumpər dəpɔ dɔlɔma. Gbəŋcana babəkɔ, kɔ mɛləkɛ mesak Piyer.

¹¹ Ntɛ pəndecɛrɛ Piyer mə, k'oloku: «Iŋcərə ɔŋ a Wəbɛ osomna mɛləkɛ mən, mede məban' im waca wa Herodu disrɛ, kɔ pələc pəkɔ aSuyif ŋanafan̄ em mə fəp.»

¹² Ntɛ ɛŋcərə ti ɔŋ mə, k'əŋkɔ nde kəlɔ ka Mari, iya wəkə Saŋ, nwe aŋc-dəŋər tewe ta «Mark» mə, nde afum alarəm ŋanalɔŋkanɛ ŋac-tola Kanu mə.

¹³ Ntɛ Piyer osut-sut kumba ka dəkəbɛrɛ mə, kɔ wəyɛcərə wəlɔma pac-we kɔ Rodu, ɔŋcɔŋnɛ kəkɔ-cəŋkəl. ¹⁴ Kɔ Rodu ɛnɛpəl dim da Piyer, mba pəbotu disrɛ ɛŋgbite fɛ kumba. K'ɛyɛksɛ kəkɔ-loku afum aŋɛ ŋanayi dəkəlɔ mə a Piyer ender, k'ɛŋcəmɛ dəkumba.

¹⁵ Kɔ afum ŋaloku Rodu: «Məna məntamne fɛ!» Mba k'ɛŋgbɛc a təkɔ oloku mə itɔ teyi. Kɔ ŋaloku: «Mɛləkɛ mən mə!»

¹⁶ Piyer nkən pəc-sut-sut kəsut-sut dəm kumba. Ntɛ ŋan̄gbite kumba kɔ ŋanəŋk Piyer mə, kɔ cusu cəwos ŋa. ¹⁷ K'olok-lokərə ŋa kəca a ŋacan̄k, k'əlɔmər ŋa ntɛ Wəbɛ owurɛ kɔ dəbili mə. K'oloku:

«Nəloku ti Sak kə awenç asu.» K'owur k'əŋkə kəfo kələma.

¹⁸ Nte dec dəsək mə, kə pəyama-yama pəpəŋ peyi asədar dacə: Ake 'sətə Piyer-ε, Deke eyi-ε? ¹⁹ Kə Herodu osom a paten Piyer, mba ŋananəŋk fε kə. K'ombocər asədar akakə ŋaŋc-bum Piyer mə kiti, kə Herodu oloku a padif ŋa. Nte telip mə, kə Piyer eyefε atəf ŋa Yude, k'ontor dare da Sesari kəkə-cepərəne di tēm tələma.

Kəfi ka wəbe Herodu

²⁰ Herodu enayi kəyefərəne kə aka sədare sa Tir kə Sidəŋ. Mba kətəŋne disre aka sədare sasəkə ŋander ŋabəp Herodu. Nte ŋasəp kəsətər Bəlastus nwe enayəne wətəmpər ka mes ma dukulə dən kəwose kəyac ŋa mə, kə ŋantola wəbe Herodu pəforu, bawo nde atəf ŋən difə yanən yəŋc-sətə yeri.

²¹ Nte tataka taŋan tetəŋne tēmbəp mə, kə Herodu emberne yamos yən ya dəbe, pəndε nde aŋgbəŋcan ŋən pəc-lok-lokər ŋa. ²² Tēm nte afum fəp ŋaŋc-kule-kule, a ŋac-loku: «Bafə dim da fum də dandε, mba da kanu də!» ²³ Gbəŋcana babəkə kə mələkε ma Wəbe mosut kə, bawo enayek-yekəs fε Kanu, kə yet yonçop kəsəm kə, k'efi.

²⁴ Toloku ta Wəbe tēŋc-sam oŋ kəsəm dəm təc-kə kirin.

²⁵ Barnabas kə Sol nte ŋalip kəkətene kəsəm kəŋan nde dare da Yerusalem mə, kə ŋalukus, ŋac-ləkene Saŋ, nwe aŋc-deŋər tewe ta «Mark» mə.

13

Ayek-yek Barnabas kə Sol kəkətene ka moloku ma Kanu

¹ Kəlonkane ka alañ Yesy aņe ɲanayi dare da Antiyək mə, sayibe-e kə atəksə ɲanayi ɲa daco: Barnabas, Siməɲ nwe aņc-deɲər tewe ta «Wəbi» mə, Lusiyus wəka Siren, Manahəɲ nwe anadusum kəfo kin kə Herodu wəbe wəka topos tin k'ayer atəf kəmanəkəle-ε, kə Sol. ² Dəsək dələma, nte alañ akakə ɲaņc-kor-koru Kanu mə, ɲac-suɲ, kə Amera Nəcempi ɲa Kanu ɲoloku: «Nəcəmbər em kəsək Barnabas kə Sol, teta yebac yəkə inawene ɲa mə.» ³ Nte alañ ɲalip kəsəɲ kə kətola Kanu mə, kə ɲandenər Barnabas kə Sol waca, kə ɲasom ɲa.

Kəyi ka Barnabas kə Sol nde Sipər

⁴ Nte Amera Nəcempi ɲa Kanu ɲosom Barnabas kə Sol mə, kə ɲantor atəf ɲa Selusi, dəndo ɲanalek abil kə ɲaņcali kəkə ka mokuru ma Sipər. ⁵ Nte ɲambərə Salamin mə, kə ɲaņcop kəluksə toloku ta Kanu nde kələ ka dəkətola Kanu da aSuyif. Saɲ enayi di pəcmar ɲa.

⁶ Nte ɲaņcali mokuru haɲ dare da Pafəs mə, kə ɲambər di fum wəweɲkə wələma pəc-wene sayibe, mba ta əyənə si-ε. WəSuyif enayi, pac-we kə Bar-Yesu. ⁷ Wəweɲkə wəkakə ndena Serkus Polu enayi, nwe enayənə wəkiriɲ wəka sədare sa atəf ɲaņəkə mə. Nkən Serkus Polu wərkun wəcempi domp enayi. K'ender k'ewe Barnabas kə Sol pəc-tən kənene ɲa toloku ta Kanu. ⁸ Elimas, itə tatəkə «wəweɲkə» kusu kəɲan, eɲc-gbəkəl moloku ma Barnabas kə Sol, pəc-tən kəkafəli kəlaɲ ka wəkiriɲ Serkus Polu. ⁹ Mba Sol, nwe aņc-we sə Pol mə, Amera Nəcempi ɲeyi kə darəɲ, k'əɲgbətne Elimas. ¹⁰ Kə Sol oloku kə: «Məna wəkakə məla mowul kə yem mə, wəka amera ɲələc, wəter pəlompu

fəp, məfəsak kəkafəli-kafəli səpə sa Wəbe Kanu nse səlomp mə ba? ¹¹ Ndekəl kəca ka Wəbe kəy'əm kəronj: Wətənəjk mändeyəne! Tem tendebəp, mändeyi ta mənəjk pəwanjərə pa dec-ε.»

Gbəncana babəkə kə fər yəyə kə pafulu kə kubump kəwəkərne kə. K'eyefe kənana-nana pəc-ten kəca nke kənkəsumpər kə kəsolε mə. ¹² Nte wəkiriŋ ka dətəf enəjk nte tenacepər mə, k'əyənə wəlanj. Metəkse mme enanene Barnabas kə Sol teta Wəbe mə menabət kə debəkəc.

Pol kə Barnabas dare da Antiyək nde Pisidi

¹³ Nte Pol kə asol ən ŋayefe dare da Pafəs mə, kə ŋayekti abela kəkə ka Perke, nde atəf ŋa Paŋfili. Kə Saŋ Mark enjbey ŋa, k'olukus Yerusalem. ¹⁴ Kə ŋayefe Perke ŋacəme dəpə danjan darəŋ haŋ Antiyək, atəf ŋa Pisidi. Kə ŋəjkə kələ ka dəkətola da Kanu da aSuyif dəsək da kəŋesəm, kə ŋandε. ¹⁵ Nte alip kəkaranj Tawureta Musa kə Sayibe-e mə, kə abε a kələ ka dəkətola da Kanu ndε ŋaloku Barnabas kə Pol: «Awεŋc su aŋa, kə nəyə toloku tecəpəse abəkəc nte nəŋfaŋ kələku afum mə, nəloku ti.»

¹⁶ Kə Pol eyefe, k'ondot kəca, k'oloku: «Arkun a Yisrayel, kə nənə aləpəs aŋe nəŋnese Kanu mə, nəcəŋkəl! ¹⁷ Kanu ka afum akanje, Kanu ka Yisrayel, kənayek-yek atem asu, kə kəsəŋe ŋa kələ tem nte ŋanayi decikərə Misira mə, kə Kanu kin kəŋkə kəwurene ŋa atəf ŋəŋəkə fənəntər fa kəca kən. ¹⁸ Kə kələke ŋa mes mēlec maŋan nde dətəgbere meren wəcə maŋkələ (40). ¹⁹ Nte Kanu kənim afum a cusuŋka camət-merəŋ nde atəf ŋa Kanahan mə, kə kəsəŋ atəf ŋəŋəkə afum ən nte təŋsəŋe ŋəyənə ŋa kə

mə. ²⁰ Mes maməkə fəp mənawon meren masar maŋkələ kə wəco kəcamət (450).

Nte tatəkə teŋcepər mə, kə Kanu kəsəŋ ɲa aboc kiti, aŋe ɲanatəmpər dəbe da aka Yisrayel mə haŋ kəbəp ka tem ta aŋnabi Samiyel. ²¹ Kə teyefe dənda kə aka Yisrayel ɲawer Kanu wəbe. Kə kəsəŋ ɲa Sawul wan ka Kis pəyənə ɲa wəbe meren wəco maŋkələ (40). Fum wəka kusəŋka ka Benyamin enayi. ²² Nte Kanu kəfən Sawul mə, kə kəsəŋ ɲa wəbe Dawuda, nwe Kanu kənalokə nte mə: «Inəŋk Dawuda wan ka Yisay, fum əfə nwe səwurene bəkək mə, iŋcem-cemne a endeyə mēfaŋ mem fəp.»*

²³ Kəbənda ka dokombəra da nkən Dawuda, difə Kanu kənasəŋ kəkom ka Yesu Krist kədeyənə ka nwe endeyac afum a Yisrayel, pəmə nte kənasəŋ ti atem asu temer mə. ²⁴ Ta Yesu entader-ε, Saŋ enacam kəgbət dərömun, nte təŋsəŋe afum a Yisrayel fəp ɲasəkpər bəkək yaŋan yetefərne Kanu mə. ²⁵ Nte Saŋ eŋc-ləpəs yebac nyε Kanu kənasom kə mə, eŋc-yif: «Pecem-cemne ponu, an' iyənε-ε? Nwe nəŋcem-cemne a nkən iyənε mə, bafə nkən iyənε de! Mba endeder tadarəŋ tem nwe pəntəmar' im yati kəsikələ cəfta dəwecək mə.»

²⁶ Aweŋc im aŋa, nəna awut aka dokom da Abraham, kə nəna akə nəŋnese Kanu mə, səna ɲə anakere toloku nte tendeyac su mə. ²⁷ Mba aka Yerusalem kə abe aŋan ɲanacəre fe fum nwe Yesu enayənə mə. ɲanagbəkəre fe sə moloku ma sayibe-e mme aŋc-karaŋ dəsək o dəsək da kəŋesəm mə, mba ɲanader ɲalas moloku maməkə nte ɲanabocər Yesu kiti mə. ²⁸ ɲanasətə fe nte o nte təkə pənamar a

* 13:22 I Sam. 15:23

ηadife Yesu mα, mba ηantola Pilat kαdif kαn. ²⁹ Nte ηalip kαyα mes fαp mαkα anacic tetαn mα, kα ηantore kα dαkαtαk kαpαmpαl, kα ηαηkα ηaboc kα dαkufu. ³⁰ Mba Kanu kαnayekti kα afum afi dacα. ³¹ Kα Yesu owurαr mataka melarαm akα ηanape kα nkαn kαyefe Kalile kαkα ka Yerusalem mα. Na ηayαne on aηe ηanatαηne kαyefe ka Yesu afi dacα mα, ηa ηantam sα kαlukse ti afum αloma.

³² Kα sαna toloku tαtαt tatakα tα sαloku nu: Temer mpe anasαη atem asu mα, ³³ Kanu kαlase su ti bel-bel, sαna dokomene danjan, kαyekti ka Yesu, pαmα tαkα aηcic ti Yabura Dawuda ya merαη disre mα:

⟨Wan kem mαyαne,

bawo in' okom αm kαyefe mαkα.⟩

³⁴ Kanu kαnaloku a kαndeyekti kα afi dacα, nte tαηsαηe ta oluksarne pαte mα. It' enasαηe pαloku:

⟨Indesαη un memer mosoku mme inasαη Dawuda mα,

memer mme mαyαne kance mα.⟩

³⁵ Itα Kanu kαlokene kαfo kαloma Yabura Dawuda disre:

⟨Mαfαdesak Wαsoku wαkam pαte dαkufu.⟩ †

³⁶ Dawuda nkαn enabac tefan ta Kanu detemp dαn disre, k'efantαre k'efi, k'awup kα nde atem αn kαsαk, k'ente dαkufu. ³⁷ Mba fum nwε Kanu kαnatimi afi dacα mα, nkαn enate fe.

³⁸ Awεηc im aηa, nαcαre ti: Teta nkαn Yesu t' aηcame nu kαηaηnene ka kiciya, kiciya nke sariye sa Musa sαnatα-tam kαsαkαs nu mα. ³⁹ Ti disre, nwε o nwε omboc kαlan kαn nnα Yesu eyi mα, Kanu kαndesαkαs kα. ⁴⁰ Nαkembarne nte tαηsαηe mes mαkα sayibe-e ηaηcic mα ta mεbαp nu:

† 13:35 Es 55:3

41 ‹Nəməmən nənə afum aɲe nəbətər kəfani mə!
 Nəyi pəciyanε disrε, nəsələ!
 Bawo ina kəyɔ k'inder tes tələma kiyi konu doru
 kaɲkε disrε,
 tes nte nəntədəlan kə fum olok' un ti-ε.›»

42 Dəkəwur daɲan, kə afum ɲaletseɲε ɲa kəder
 sɔ dəsək da kəɲesəm dəkə dender mə kədəgbəkəre
 moloku min mayi. 43 Nte kəɲay kəsakətεɲε mə,
 aSuyif alarəm kə akə ɲambere dīne d' aSuyif mə
 ɲaɲceɲse Pol kə Barnabas kələk-loku kəɲan disrε.
 Kə akakə ɲaseɲ kəcəpəs ɲa bəkəc teta kəsumpər
 kəmar ka Kanu.

44 Dəsək da kəɲesəm nde denacəɲc mə, kə aka
 dare fəp ɲaləɲkanε kəkə-cəɲkəl toloku ta Wəbe.

45 Nte aSuyif ɲananəɲk kəɲay ka afum mə, kə ɲayɔ
 kəraca kəpəɲ. Kə ɲayefe kəgbəkəl Pol, ɲac-ləməs kə.

46 Pol kə Barnabas ɲambaɲse kələku ɲa: «Nəna
 yati pənamar a pacop kəluksε toloku ta Kanu. Mba
 nte nənabupərə ti, kə nəncem-cemne a pəmar fe a
 nəsətɔ kəyi wəyeɲ ka doru o doru mə, ndəkəl oɲ
 səna səndekafələ səkə ndena akə ɲantəyɔɲε aSuyif
 mə. 47 Bawo Wəbe osom su nte:

‹Isəɲ' am kəyɔɲε pəwanəkəra pa təf,
 nte təsəɲε məkekərə kəyac ka afum
 haɲ nde cəpəc ca doru fəp cəyi mə.›»

48 Nte afum ɲane ti mə, kə pəmbət atəyɔɲε Suyif
 dəbəkəc. Kə ɲaɲkor-koru toloku ta Wəbe, aɲε Kanu
 kənacəmbərə kəyi wəyeɲ ka doru o doru mə, kə
 ɲayɔɲε alaɲ.

49 Kə toloku ta Wəbe tesaməsər dətəf fəp. 50 Mba
 kə aSuyif aləma ɲaɲgbiɲər aran abeki akor-koru
 Kanu, kə abeki a dare, kə ɲaɲcop kətərəs Pol kə
 Barnabas teta kələɲ kəɲan kə ɲambeləs ɲa dare

daɲan. ⁵¹ Pol kɔ Barnabas ɲaɲkoɲɔr ɲa kɛbof ka wɛcɛk waɲan, kɔ tɔyɔnɛ sede sa kɛfati kɛɲan kɛcɛɲkɛl toloku ta Kanu, kɔ ɲaɲkɔ Ikoniyon. ‡
⁵² Pɛmbɔt acɛpsɛ a Yesu darɔɲ, kɔ Amera ɲɛcɛmpi ɲa Kanu ɲɛnayi kɔ ɲa.

14

Pol kɔ Barnabas nde dare da Ikoniyon

¹ Dɛndo dare da Ikoniyon, Pol kɔ Barnabas ɲambɛrɛ kɛlɔ ka dɛkɛtola da aSuyif. Kɔ ɲaloku moloku mɛmɛ mɛnasɔɲɛ aSuyif kɔ aKresi alarɛm kɛlaɲ Yesu mɔ. ² Mba kɔ aSuyif ayɛɲki sɛbomp aɲɛ ɲambɛrɛs afum atɔyɔnɛ Suyif mɛr kɛtɛr ka awɛɲc aɲa alaɲ. ³ Ti disrɛ, Pol kɔ Barnabas ɲambɔlɛsɛ kiyi kɛɲan dɛndo dare dadɔkɔ. Kɔ ɲalok-lokɛ kɛgbɛkɛr mɛra yaɲan tɛta Wɛbɛ. Kɔ Wɛbɛ ɔsɔɲ ɲa fɛnɔntɛr fɛyɔnɛ mɛs mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkɛrɛ, pɛc-mentɛr sɔ kaɲce ka mɛs mɔkɔ Pol kɔ Barnabas ɲaɲc-cam tɛta kɛmar ka Wɛbɛ. ⁴ Kɔ kɛnay ka afum a dare dadɔkɔ ɲayersɛnɛ. Alɔma ɲanayinɛ aSuyif, alɔma ɲayinɛ asom a Yesu. ⁵ Mba, aSuyif kɔ acikɛra kɛbɔp ka abɛ aɲan ɲanalɔmpɛsɛnɛ kɛkɔ-tɔrɛs Pol kɔ Barnabas kɛcacas kɛɲan masar haɲ ɲadif ɲa. ⁶ Ntɛ Pol kɔ Barnabas ɲane ti mɔ, kɔ ɲayɛkɛ kɛkɔ-yacɛnɛ nde Listɛr kɔ Dɛrbɛ, sɛdare sa atɔf ɲa Likayoni, kɔ sɛkɛsɛk sayi. ⁷ Dɛndo sɔ ɲaɲc-cam toloku tɔtɔt ta Yesu.

‡ **13:51** «Kɔ akakɔ ɲaɲkoɲɔr ɲa kɛbof ka wɛcɛk waɲan,» pɛmɔ tɔkɔ Wɛbɛ Yesu ɛnaloku ti acɛpsɛ ɔn darɔɲ mɔ: a dare o dare dɔkɔ ɲaɲkɔ a tawosɛ kɛcɛɲkɛl toloku ta Kanu mɔ, a ɲakoɲɔr dare dadɔkɔ kɛbof ka wɛcɛk waɲan. Ti t' ɛɲmentɛr a ɲanacɛpɛr dare dadɔkɔ akɔ antɔwosɛ kɛcɛɲkɛl toloku ta Kanu.

Pol kɔ Barnabas nde dare da Listar

⁸ Fum wɔlɔma enayi Listar pɔyɔne wɔbɔc, wɛcɔk wɔn wenafi. Kɔyefe nte aɲkom kɔ mɔ, ali ɔɲc-kɔt fe. Enande, ⁹ pɔc-cɔɲkɔl moloku ma Pol. Kɔ Pol eɲgbɔtne kɔ. Nte enɔɲk a wɔbɔc ɔyɔ kɔlan nke kɔntam kɔyɔc kɔ mɔ, ¹⁰ kɔ Pol olokɛ kɔ dim dɔpɔɲ: «Mɔyefe! Mɔcɔme wɛcɔk wam kɔrɔɲ, mɔlomp!» Kɔ wɔrkun nwe oyokne, k'eyefe k'eɲcɔme kɔkɔt.

¹¹ Kɔ kɔnay ka afum akakɔ ɲanɔɲk nte Pol ɔyɔ mɔ, kɔ afum kɔnay ɲampene cɔbebe ɲac-loku cɔLikayoni: «Canu cɔntɔɲkɔle afum kɔ cɔntɔr nnɔ ndorosul!» ¹² It' enasɔɲe ɲawe Barnabas «Sus», ɲawe Pol nkɔn «Hermɛs», bawɔ Pol nkɔn eɲc-cɔpɔrene moloku. * ¹³ Wɔlɔɲene ka Sus enakere mura kɔ yenekɔs nde dɔkɔbere da kɔlɔ ka dɔkɔlɔɲne nke kɔyi nde dare dɔkusu mɔ. Pɔnabas kɔ kɔlɔɲne mi, nkɔn kɔ kɔnay ka afum nnɔ Pol kɔ Barnabas ɲayi mɔ.

¹⁴ Mba nte asom a Yesu Barnabas kɔ Pol ɲane ti mɔ, kɔ ɲawal-wali yamos yaɲan, kɔ ɲambere afum dacɔ ɲac-kule-kule: ¹⁵ «Anapa! Ta ake tɔ nɔyɔne tante-ɛ? Sɔna sɔ, afum ɲɔ sɔyɔne, palompɔs su tin tayi pɔmɔ nɔna. Sɔlok' un toloku tɔtɔt nte tɔɲsɔɲe nɔsak mes mɛyama-yama mame! Nɔkafɔlɔr Kanu fɔr nke kɔyi wɔyey mɔ, Kanu nke kɔlompɔs kɔm, antɔf kɔ kɔba, kɔ ca yɔkɔ yeyi ki mɔ fɔp. ¹⁶ Dɛtemp dɔkɔ dɛnacepɔr mɔ, Kanu kɔnawosene afum a tɔf ya doru fɔp ɲac-tam kɔcɔme dɔpɔ darɔɲ dɔkɔ ɲaɲfan mɔ. ¹⁷ Ali nte nkɔn Kanu kɔnatɔ-sak kɔc-mentɔr' un dɔtɔt dɔmɔyɔ ma Ki mɔ, bawɔ kɔɲc-sɔɲ un wɔcafɔn,

* **14:12** Dine da aKresi «Sus» enayɔne wɔbe ka canu, kɔ «Hermɛs» enayɔne wɔcepɔrene kɔn moloku.

kæŋc-səŋe sɔ yɔbɔf yonu kækɔm pɛlarəm, kɔ kæŋc-səŋ un sɔ yeri yɛlarəm, kɔ kæŋc-las' un sɔ pəbotu dɛbəkæc.» ¹⁸ Ali ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋanaloku moloku maməkɔ mɔ, pəcuca pɛnayi ŋa kəyamsər ka kənay kaŋkɔ kəlonɛ cəna nkɛ ŋanafan kəyɔnɛ ŋa mɔ.

¹⁹ Kɔ aSuyif alɔma ŋander kəyɛfɛ Antiyɔk ŋa Pisidi kɔ Ikoniyon mɔ, kɔ ŋasɛp haŋ kɔ ŋantalər kənay ka afum akakɔ. Ntɛ tɔ kɔ kənay ka afum aŋɛ ŋayɛfɛ kəcacas Pol. Tɛlɔpəs kɔ ŋaliŋəs kɔ haŋ dare kəsək, ŋacɛm-cɛmnɛ a efi. ²⁰ Mba ntɛ acɛpsɛ a Wəbɛ ŋanadenəŋkər Pol mɔ, k'ɛyɛfɛ, k'oluksərɛnɛ dare. Dɔckəsək kɔ ŋaŋkɔ dare da Dɛrbɛ, nkən kɔ Barnabas.

Kəlukus ka Pol kɔ Barnabas Antiyɔk atɔf ŋa Siri

²¹ Ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋambəp dare da Dɛrbɛ kɔ ŋaŋcam dəndo toloku tətət ta Yesu. Kɔ ŋasɔtɔ di afum alarəm aŋɛ ŋanalaŋ teta Yesu mɔ. Ntɛ tɔ kɔ ŋalɛk dɔpɔ kəlukus ka Listər, Ikoniyon kɔ Antiyɔk ŋa Pisidi. ²² Kɔ ŋacəpəs acɛpsɛ darəŋ bəkæc, ŋac-gbiŋər ŋa kəyine kəlan, ŋac-loku: «Kɔ səna, mɛnɛ sɛcɛpərənɛ pəcuy pɛlarəm a sɛc-bɛrɛ ndɛ dɛbɛ da Kanu deyɛ mɔ.» ²³ Kɔ ŋayɛk-yɛkɛ ŋa abeki dəkəlonkane fəp da alaŋ. Ntɛ ŋalip kətola Kanu kɔ kəsun mɔ, Pol kɔ Barnabas ŋasəŋ ŋa Wəbɛ nwe ŋanagbəkər kəlan mɔ kəbum kəŋan. ²⁴ Kɔ ŋaŋcɛpər dɔpɔ da atɔf ŋa Pisidi kɔ ŋambɛrɛ atɔf ŋa Paŋfili. ²⁵ Ntɛ ŋalip kəluku toloku ta Wəbɛ dare da Pɛrke mɔ, kɔ ŋantor dare da Atali.

²⁶ Dəndo Atali, difɔ Pol kɔ Barnabas ŋanalek abil kɔ ŋaŋcali kəkɔ Antiyɔk ŋa Siri, dare ndɛ anatolane ŋa kəmar ka Kanu teta yebæc nyɛ ŋanalip mɔ. ²⁷ Ntɛ

ɲambere mɔ, kɔ ɲalonka alan a Antiyɔk fɛp, kɔ ɲalom tɔkɔ Kanu kɛnayɔne ɲa mɔ, kɔ tɔkɔ nkɔn Kanu kɛnasɔɲe atɔyɔne Suyif kɛlan mɔ. ²⁸ Pol kɔ Barnabas ɲawon dɛndo dare dadɔkɔ kɔ acɛpse a Wɔbe Yesu darɛɲ.

15

Kɔbɔpsɛne ka alan nde Yerusalem

¹ Afum alɔma ɲanayefe atɔf ɲa Yude, ɲac-tɔkse awɛɲc aɲa alan nte: Kɔ nɛntɔyɔ pakɛɲc' un pɛmɔ tɔkɔ tɔyɔ tokur ta Musa toloku ti mɔ, Kanu kɛfɔdewose kɛyac nu. ² Nte Pol kɔ Barnabas ɲaɲgbekɛlene kɔ arkun akakɔ kɛliɲene kɛɲan moloku mɔ, kɔ ɲantɔɲne a nkɔn Pol kɔ Barnabas kɛbɛp ka akin akin arkun akakɔ dacɔ, ɲakɔ Yerusalem kɛkɔ-nɔne moloku mamɔkɔ nnɔ asom a Yesu kɔ abeki a kɛlonkanɛ ka alan fɔr kirin. ³ Kɔ kɛlonkanɛ ka alan a Antiyɔk ɲasɔɲ ɲa daka nde pɛnamar a ɲayɔ teta marɛnt mɔ. Nte ɲaɲcɛpɛr atɔf ɲa Fenisi kɔ atɔf ɲa Samari mɔ, kɔ ɲalomɛr ɲa nte atɔyɔne Suyif ɲaɲkafɛli bɛkɛc yaɲan nnɔ Wɔbe eyi mɔ, ɲac-sɔɲe awɛɲc aɲa alan fɛp pɛbotu. ⁴ Nte ɲambere Yerusalem mɔ, kɔ kɛlonkanɛ ka alan, asom a Yesu, kɔ abeki a kɛlonkanɛ ɲambaɲ ɲa. Nte tɔ Pol kɔ Barnabas ɲalom tɔkɔ Kanu kɛnayɔ fɛp kɔ ɲa mɔ.

⁵ Awa kɔ aFarisi alɔma aɲe ɲanayɔne alan mɔ ɲayefe kɔ ɲaloku: «Pɛmar pakɛɲc atɔyɔne Suyif, pagbiɲɛr ɲa sɔ kɛlelɛs sariye sa Musa.»

⁶ Asom a Yesu kɔ abeki a alan aka Yerusalem ɲanabɔpsɛne kɛkɔ-mɔmɔn ka tes tatɔkɔ. ⁷ Nte kɛgbekɛlene kɛwon ɲa dacɔ mɔ, kɔ Piyer eyefe k'oloku: «Arkun, awɛɲc im aɲa, nɛɲcɛre ti: A pɛwon nte Kanu kɛnayɛk-yɛk im nɛna dacɔ kɛcam ka

toloku tətət ta Yesu, nte tənşəne atəyənə Suyif ηatam kəne ti kə kəlan ti mə. ⁸ Kanu kəncərə bəkək ya afum, Ki yati kəmentər a kəmban atəyənə Suyif, bawo kəsən ηa sə Amera Nəcempi pəmō səna. ⁹ Ali kəgbey kəfet engbey fe su kə atəyənə Suyif, bawo kəlan k' əsəkəsə ηa bəkək. ¹⁰ Ndekəl oη, ta ake tō nəfan kədəkətərə Kanu-ε? Nte nəfan kəsarsər acəpsə a Yesu tes tocu nte, kəyefe atem asu han səna yati səntətam kəsare mə. ¹¹ Mba səlan a andeyac su kəmar ka Wəbe Yesu disre pəmō ηa atəyənə Suyif.»

¹² Kənay ka afum fəp ηanacənk, k'ənçəkəl oη moloku ma Barnabas kə Pol. Kə ηaləm mes mēwəy-wey kə mēgbəkərə mme Kanu kənasəne ηa kəyō atəyənə Suyif dacō mə. ¹³ Nte ηalip kəloku mə, kə Sak endenər: «Awenç im aηa! Nəcəkəl im! ¹⁴ Simən ələm nte təcək-cəkə Kanu kənader kəyek-yek təf ya doru fəp dacō, afum aηe ηayənə akən mə. ¹⁵ Itō moloku ma sayibe-e mosolne kə moloku ma Simən pəmō nte aηcic ti mə:

¹⁶ Kə Wəbe oloku: «Kə tantə tençepər-ε, indeder sə. Indeyekti sə abal ηa Dawuda nηe ηenatempene mə, indeyekti samba sa abal ηaηəkə, Indecəmbər ηi sə ηolomp,

¹⁷ nte tənşəne afum aləpəs ηaten ina Wəbe mə. Ey, dətəf fəp nyə anakorne tewe tem mə.»

Wəbe oloku tantə, nwe ənyō mes mme

¹⁸ aηçərə tem nte pənawon mə.»*

¹⁹ It' əsəne nte, ina Sak, iηwose sə a ta patərəs atəyənə Suyif aηe ηantəfərne nnō Kanu kəyi mə.

²⁰ Mba pacice ηa a ηakəmərne pətō-cemp mpe pēyefe nnō kətola mērənka kəyi mə, kə dalakə, kə kəsəm

* **15:18** Amos 9:11-12

ka sem nye antofay mo, nakemarne so kamun mecir. ²¹ Kayefe detemp dɔcɔkɔ-cɔkɔ, Musa ɔyɔ sadare fɛp afum aɲe ɲaloku tetɔn mo, bawo aɲkaraɲ Tawureta tɔn dɔsɔk o dɔsɔk da kaɲesam nde dɔkɔtola Kanu da aSuyif.»

Areka ɲɔkɔ anakenɛ alaɲ atɔyɔnɛ Suyif mo

²² Asom a Yesu kɔ abeki kabɛp ka kalɔɲkanɛ ka alaɲ Yesu kɔr-kɔr ɲande ɲamɔmɔn a pɛmar payek-yek ɲa dacɔ afum alɔma akɔ pɛmar a pasom Antiyɔk mo, kabɛrɛnɛ ka Pol kɔ Barnabas. Ti disre kɔ ɲayek-yek afum mɛrɔɲ aɲe ɲanatɔmpɛr delel awɛɲɔ aɲa dacɔ mo: Yudas wɔkɔ aɲɔ-we so Barsabas mo, kɔ Silas. ²³ Kɔ ɲasom ɲa kɔ areka nye:

«Awɛɲɔ anu, asom a Yesu kɔ abeki kɔ alaɲ ɲaɲɔcɛ nu areka, nɛna awɛɲɔ su aɲa aka Antiyɔk, aka Siri, aka Silisi aɲe ɲantɔyɔnɛ Suyif mo:

Sɔyif un! ²⁴ Sɔne a afum asu alɔma aɲe ɲawur nno ndorosu mo, ɲantɔrɔs nu kɔ ɲampɛpɛ nu moloku maɲan, mme sɛntɔsom ɲa mo. ²⁵ Nte sɛnenɛnɛ akɔ sɛntɔɲnɛ ti mo, itɔ sɛnɔɲk fɔ pɛntesɛ sɔyek-yek afum, sɔsom ɲa nde nɔyi mo, kabɛrɛnɛ ka Barnabas kɔ Pol, aɲe sɛmbɔtɔr mo, ²⁶ afum aɲe ɲaɲcamɔs kiyi kaɲan doru tewe ta Wɔbɛ Yesu Krist mo. ²⁷ Itɔ sɔsom Yudas kɔ Silas ɲakɔ ɲalok' un nte teyi areka ɲaɲɛ disre mo.

²⁸ Pɛnabas Amɛra Nɛcɛmpɛ kɔ sɔna sɔ, a pɛntesɛ fɛ a sɛnuɲkɛr nu mes mɔkɔ nɛntɔtam kɛsarɛ mo, mɛnɛ mes mɔkɔ mɛmar nu kɛsumpɛr mo: ²⁹ Ta nɛsam sɛm nye alɔɲnɛnɛ mɛrɔɲka mo, nɛbɔlɛnɛ mecir kɔ sɛm nye antofay mo, nɛbɔlɛnɛ sɔ dalakɔ. Pɛmar nakemarne mes mamɔkɔ fɛp.

Kanu kɛsɔɲɛ a nɛtamnɛ.»

³⁰ Nte anasak asom aɲe mɔ, kɔ ɲawurne kəkɔ Antiyɔk. Kɔ ɲaɲkɔ ɲalɔɲka di alaɲ, kɔ ɲasɔɲ ɲa areka ɲaɲɔkɔ. ³¹ K'aɲkaraɲ ɲi kɔ pəmbɔt ɲa, bawo areka ɲaɲɔkɔ ɲenacəpəs ɲa bəkəc. ³² Yudas kɔ Silas aɲe ɲanayɔne sɔ sayibe-e mɔ ɲaɲc-gbiɲər awɛɲc aɲa alaɲ kɔ ɲacəpəs ɲa sɔ bəkəc dəmɔloku mɛlarəm. ³³⁻³⁴ ɲanayi dəndo Antiyɔk haɲ, kɔ awɛɲc aɲa alaɲ ɲatolane ɲa marənt moforu, kɔ afum a Antiyɔk ɲasak ɲa kəlukuɲs nde asom aɲa ɲayi mɔ. ³⁵ Mba tɛm tatəkɔ Pol kɔ Barnabas ɲanayi Antiyɔk, kəberene kəɲan kɔ afum alarəm alɔma, ɲac-təkse, ɲac-cam sɔ toloku tɔtɔt ta Wəbe.

Pol kɔ Barnabas ɲaɲgbeyene

³⁶ Nte mataka mɔlɔma mɛɲcɛpər mɔ, kɔ Pol oloku Barnabas: «Səluksərne səkɔ-ɲaɲk awɛɲc su aɲa sədare nse sənadəɲk toloku ta Wəbe mɔ, nte tɔɲsɔɲe səcəre nte ɲayi mɔ, kɔ təkɔ ɲasumpər toloku tatəkɔ mɔ. ³⁷ Barnabas nkɔn ɛɲc-faɲ kəkenene Saɲ, wəkɔ aɲwe sɔ «Mark» mɔ. ³⁸ Mba Pol nkɔn ɛnawose fɛ ti, ɛnacɛm-cɛmne a pəmar fɛ kələkene Mark, bawo dəndo Paɲfili Mark ɛnasak ɲa pəfati kəcəmbər ɲa kəkɔtene ka yebæc yəkɔ anasom ɲa mɔ. ³⁹ Kəgbəkələne kəɲan kəɲayɛɲk haɲ kɔ tɔsɔɲe ɲa kəgbeyene. Nte tɔ kɔ Barnabas ɛlek Mark kɔ ɲambeke debil kɔ ɲaɲcali kəkɔ Sipər. ⁴⁰ Nte Pol ɛnayek-yek Silas mɔ, awɛɲc aɲa alaɲ ɲantolane kɔ, ɲac-tola Wəbe a pəbum ɲa kəmar kɔn disre, kɔ ɲaɲkɔ. ⁴¹ Kəkɔ kəɲan, kɔ ɲaɲcali tɔf ya Siri kɔ Silisi, ɲac-cəpəs alaɲ aka di bəkəc.

16

Timote ɛɲcəmbər Pol kɔ Silas

¹ Pol enabere dare da Derbe, k'õnkõ sõ Listar. Dando wæcepse Yesu darøn wålõma enayi pac-we kõ Timote, kerẽ pøyõne wæSuyif nwẽ enader pølan Yesu mõ, mba kas pøyõne wæKresi. ² Awenç anã alan aka Listar kõ Ikoniyon ñanatønne kãyõ køn mes mõtõt. ³ Kõ Pol efan kækẽkẽ Timote, k'elek kõ k'ẽnkãnç teta aSuyif akõ ñanayi atõf ñanõkõ mõ, bawo fãp fãnacãre a Timote kas wæKresi enayi. ⁴ Sødare nse ñanç-cepãr mõ, ñanç-lukse moloku mme asom a Yesu kõ abeki alan a Yerusalem ñanasom ña kækõtene mõ, nte tønõne alan atõyõne Suyif ñacãme mi darøn mõ. ⁵ Alonkanẽ alan ñac-cãpãs bækãc kãlan disre, ñac-bereñe kãla dõsãk o dõsãk.

Pol enasõtõ kãnãnķ kãyefe dareñc

⁶ Nte Amera Nẽcempi ña Kanu ñeyamse Pol kõ Silas kãloku toloku tõtõt ta Kanu atõf ña Asi mõ, kõ ñançali atõf ña Firiki kõ atõf ña Kalat. ⁷ Nte ñalõtørne atõf ña Misi mõ, kõ ñasẽp kækõ atõf ña Bitini, mba Amera ña Yesu ñenawosene fe ña ti. ⁸ Kõ ñasolne atõf ña Misi kõ ñantor dare da Torowas. ⁹ Pibi disre kõ Pol õsõtõ kãnãnķ kãyefe ka dareñc. Ti disre, wãka Masedon pãcãme kõ kãsãk pãc-letsene kõ: «Mãder Masedon, mãmar su!» ¹⁰ Pol enadesõtõ kãnãnķ kãnķõ, kõ sãnten katina kækõ ka atõf ña Masedon, sãc-boc ti a Kanu kãwe su kækõ-cam di toloku tõtõt ta Yesu.

Ludy kãlan kãn Wãbe Yesu

¹¹ Kõ sãyefe Torowas kõ sãyekti abela kõ sãnteførne kækõ ka Samotiras, dõckõsãk kõ sãmbere Neyapoli. ¹² Kõ sãyefe dãndo, kõ sãnķõ Filipi, dare dõpøn da atõf ña Masedon dõlõma nde aka Rom

alarəm ɲanandε mɔ. Kɔ sənacepərəne mataka mɔlɔma dare dadɔkɔ.

¹³ Dɔsɔk da kəɲesəm kɔ səwur dare dəkusu kəɲgbɔkɔ kəsək, nde sənacem-cemne kəfo nke səntam kətola Kanu mɔ. Kɔ səndε kəlɔk-lokər aran aɲε ɲanalɔɲkanε di mɔ. ¹⁴ Wəran wəlɔma εnayi ɲa dacɔ pəc-we kɔ Ludy, pəc-caməs cəloto ca karε. Pakom kɔ dare da Tiyatir. Wəyek-yekəs Kanu εnayi. Pəc-cəɲkəl su, kɔ Wəbe εɲgbiti kɔ abəkəc, nte təɲsəɲε kɔ kəc-ne bel-bel mɔloku mmε Pol oɲc-loku mɔ. ¹⁵ Nte anagbət kɔ dəromun teta Kanu mɔ, Ludy kɔ aka kəlɔ kən disre mɔ, k'ewe su kəyi nde ndərən mataka mɔlɔma, pəc-tola: «Kɔ nəɲcem-cemne fɔ ilan ɲ Wəbe bel-bel-ε, nəder nnɔ nderem, nəyi nnɔ kɔ sənə.» K'elɛtsenε su kəyi di.

Kəcaɲər ka Pol kɔ Silas nde bili ba Filipi

¹⁶ Dɔsɔk dɔlɔma səc-kɔ dəkətola Kanu da aSuyif, kɔ wəyecəra wəcar wəlɔma ender pəbəp su, pəyɔ ɲəɲk nɲε ɲəɲsəɲε kɔ kəlɔku nte tender mɔ. Wəyecəra nwe oɲc-sətɔne ti abε ɔn pəsam pɛlarəm teta kəlɔku kən mes mmε mender mɔ.

¹⁷ Kɔ wəyecəra nwe εɲcepse su darəɲ Pol kɔ sənə, pəc-kule-kule: «Afum akanε acar a Kanu nke kəyi darenɲ mɔ ɲɔ! Dɔpɔ da kəyac dɔ ɲayi kəmentər un!»

¹⁸ Nte wəyecəra ɔyɔ mes maməkɔ mata mɛlarəm mɔ, kɔ tɔlɔləs Pol dis. K'εɲkafələ, k'oloku ɲəɲk: «Tewe ta Yesu Krist ilok' əm, məwur wəyecəra wəkawε dərɪs!» Gbəɲcana babəkɔ kɔ ɲəɲk ɲaɲkɔ ɲowur kɔ dərɪs.

¹⁹ Nte abε ɔn ɲanəɲk fɔ tɔsətɔne tanɲan pəsam tɔsələr ɲa mɔ, kɔ ɲasumpər Pol kɔ Silas, kɔ ɲaɲkekərə ɲa nde abanɲa ɲa dare dacɔ abε a dare fər kirin.

20 Kɔ ɲaɲkɔ ɲamentər ɲa aboc kiti, ɲac-loku: «Afum akanɛ pɛyama-yama pɔ ɲayi kəbersɛnɛ dare dosu. ASuyif ɲɔ ɲayɔnɛ, 21 aɲɛ ɲayi kəcam mɔyɔ maɲan mɛ pəmar fɛ su kəwosɛ kəyɔ ka mi, sənə aɲɛ səyɔnɛ aka Rom mɔ.» 22 Kɔ kənay ka afum ɲayɛfɛ kɔ ɲaɲcəmɛ ɲa dəbəkək. Kɔ aboc kiti a dare dadəkɔ ɲawurɛ ɲa yamos, k'asutɛ ɲa cəɲɟban-gban. 23 Ntɛ alip kəsut ɲa pələrəm mɔ, kɔ ɲambɛr ɲa dəbili, kɔ abɛ ɲaloku wəbum bili a pəkɛmərɛnɛ ɲa bel-bel. 24 Ntɛ wəbum bili ene moloku maməkɔ mɔ, k'ɛmbɛr ɲa ndɛ bili mbɛ ɲantɔtam kəwur mɔ, k'ɔɲkotərənɛ ɲa wəcək məmbɔɲk ma tək.

25 Cɛk-cɛk cəndɛbəp, Pol kɔ Silas ɲac-tola Kanu, ɲac-lɛɲəs mɛlɛɲ mɔkor-kɔrɛ Kanu, kɔ ayi dəbili ɲaɲnɛ sim səɲan. 26 Gbəɲcana babəkɔ kɔ antɔf ɲeyikcɛ pəpəɲ, kɔ təsɔɲɛ kəlɔ ka bili tantɔf kəcɛkəlɛ. Kɔ cumba fəp cəɲɟbitɛ, kɔ gbɛkɛcɛ fəp yɔɲkɔɲɛ. 27 Kɔ wəbum bili entimɛ, k'ɛnəɲk ntɛ cumba ca bili cəɲɟbitɛ mɔ, k'owurɛ dakma dən pəc-kɔ kədifɛnɛ, bawo ɛnacɛm-cɛmɛnɛ a afum aɲɛ ambɛr dəbili mɔ ɲayɛksɛ. 28 Kɔ Pol ɔɲkulɛ-kulɛ pəpəɲ: «Ta məyɔnɛ pələc, səyi nnɔ fəp fosu!»

29 Kɔ wəbum bili ewe nɛɲc, k'ɛmbɛrɛ katəna-katəna, k'ɔɲkɔ pətɛmpɛnɛ fər ya Pol kɔ Silas kirɲ, pəc-yikcɛ kənɛsɛ disrɛ. 30 K'owurɛnɛ ɲa ndɛ doru k'eyif ɲa: «Abɛ, cəkɛ cɔ pəmar iyɔ ntɛ tendɛyac im mɔ-ɛ?»

31 Pol kɔ Silas ɲaloku kɔ: «Mələɲ Wəbɛ Yesu, andəkɔ-yac əm, mənə kɔ aka kəlɔ kam disrɛ fəp.» 32 Kɔ ɲaloku kɔ toloku ta Wəbɛ, kɔ afum akɔ ɲanayɲi ndɛ kəlɔ kən mɔ fəp. 33 Pibi papəkɔ kɔ wəbum bili ɛlɛk ɲa, k'ɛɲkɛkərə ɲa kəkɔ-yak gbali yaɲan. Wəbum bili kɔ afum ɔn fəp ɲasɔtɔ gbəɲcana babəkɔ kəgbət

dæromun teta Kanu. ³⁴ K'empene ña nde ndæran, k'ejcæmbær amesa, kō ñawolæs kō aka kælō kæn disre pæbotu pa kælaj kæn Kanu.

³⁵ Nte dec dæsæk mō, kō aboc kiti a dare ñasom afum añan alōma kækō-loku wæbum bili: «Mæsak afum akanε.» ³⁶ Kō wæbum bili olukse moloku mamōkō Pol: «Aboc kiti a dare ñasom afum nnō iyi mō, a isak' un. Awa næwur nækōne bækæc yoforu.»

³⁷ Mba kō Pol oloku ña: «Nte ñalip oñ kæsut su fæ ya afum kirin mō, ta añkiti su-ε, sæna añe sæyōne aka Rom mō, ñaber su dæbili. Ndekæl oñ yök-yök yō ñandefañ kæsak su ba? Tatōkō tōfōyi, ñader ña sërka ñasak su!»

³⁸ Kō asōdar ñañkō ñalukse moloku mme aboc kiti, kō ñanese nte ñanane a Pol kō Silas aRom ñō ñayōne mō. ³⁹ Kō aboc kiti a dare ñander ñaletsenε Pol kō Silas kəñañne, kō ñasak ña. Ñac-loku a ñawur dare dandε. ⁴⁰ Nte ñawur dæbili mō, Pol kō Silas ñañkō ndena Ludy. Kō ñanəñk awenç aña alan, kō ñacæpæs ña bækæc. Kō ñasumpær dæpō, kō ñañkō.

17

Pol kō Silas nde dare da Tesaloni

¹ Nte ñañcepær Añfipoli kō Apoloni mō, kō ñambere dare da Tesaloni, nde aSuyif ñanayō kælō ka dækætola Kanu mō. ² Kō Pol əñkō pæmō tōkō əñc-yō mō, dæsæk denjesəm maas ñac-gbækælεne dæyecicæs yecempi kō ña. ³ Pol enç-mentær ña kæsæk pæs dækitabu a pənamar dis dælōl Krist, a pædeyεfe afi daco. Pol oñc-loku ña: «Yesu nwe inçamær nu tetōn mō, nkæn əyōne Krist, wæbe nwe Kanu kəyεk-yεk mō.» ⁴ Anasεp hanj kō añkafæli alōma ña daco kō

ηαλαη ti, kō ηαηçame moloku ma Pol kō Silas darəη, kəbəp ka akor-koru Kanu aKresi alarəm, kələkene sō aran abeki alōma.

⁵ Mba kō aSuyif aka dare da Tesaloni alōma ηayo kəraca. Kō ηaloηka afum aleç alōma dōpō dacō, kō ηayekti pəyama-yama dare disre. Kō ηaηkō ηamepne kəbō ka Yason, ηac-ten Pol kō Silas kəkekəre ηa kənay ka afum fər kirin. ⁶ Nte ηantəηk Pol kō Silas mō, kō ηalinəs Yason kō awēηç aηa alaη alōma fər ya abe a dare kirin. ηac-kule: «Afum akanje ηaηkafəli-kafəli doru dandē fər mō, ηayi oη nno, ⁷ kō Yason nkən embaη ηa!» Afum akanje fər ηaηce moloku mme wəbe wəka təf ya Rom fər oloku mō, ηac-loku a wəbe wəlōma eyi, pac-we kō Yesu!» ⁸⁻⁹ It' enasəηe ηayekti pəyama-yama kənay ka afum dacō. Nte abe a dare ηane ti mō, ηambaηər Yason kō awēηç aηa alaη pəsam, kō ηasak ηa.

Pol kō Silas nde dare da Bere

¹⁰ Pibi papəkō disre kō awēηç aηa alaη ηasak Pol kō Silas kəkō dare da Bere. Nte ηambere di mō, kō ηaηkō nde kəbō ka dəkətola Kanu da aSuyif. ¹¹ Akakō ηanabət mes ηatas aka Tesaloni, kō ηaηçəηkəl toloku ta Kanu bel-bel pəbotu disre. ηac-kəçce sō kitabu bel-bel dəsək o dəsək kəcəre kō pəyone fō moloku min mayi mō kō təkō Pol kō Silas ηaηloku ηa dəkətola Kanu mō. ¹² Kō afum alarəm ηa dacō ηayone alaη, kələkene aran aKresi aηe ηanabek dəkəcəme mō, kō arkun alarəm.

¹³ Mba nte aSuyif aka Tesaloni ηanadecəre a Bere sō Pol eyi kəcəm toloku ta Kanu mō, kō ηander sō dəndo kədeyekti pəyama-yama ηaber kənay ka afum mer. ¹⁴ Kō awēηç aηa alaη ηambelkər kəkekəre

Pol kəca ka dəkəba, mba Silas kə Timote ηayi dāndo Bere. ¹⁵ Afum aηe ηanasole Pol mə, ηanakekəre kə haη dare da Aten. Dəkəlukus daηaη kə Pol osom ηa nde Silas kə Timote ηayi mə, a ηabelər kə katəna-katəna.

Pol nde dare da Aten

¹⁶ Nte Pol eηc-kar Silas kə Timote nde dare da Aten mə, kənaηk ka dare dadəkə delare mēraηka kənaβer-βere Pol dēbəkəc. ¹⁷ Pol eηc-gβekələne kə aSuyif kə aləma akə ηanader kəkər-koru nde kələ ka dəkətola Kanu mə, pəc-gβekələne sə dəsək o dəsək kə afum akə ηaηc-yi nde abāηka ηa dare mə. ¹⁸ Acepse metəkse ma Epikuru kə ma Seno darəη aləma ηander ηacaη kə moloku. Aləma ηac-loku: «Wəlok-loku əfə wəkawε! Cəke c' efaη kəloku tante?» Akə ηac-loku: «Wəkawε pəwurene pəmə nte endecam teta canu cəcikəra mə!» Nəanaloku ti bawo toloku tətət ta Yesu kə kəyεfe kən afi dacə kə Pol oηc-loku.

¹⁹ Awa kə ηalək Pol, kə ηaηkekəre kə tēpeša mpe aηc-we Areyopako mə kəroη, kə ηayif Pol: «Məloku su kətəkse kəfu kaηke məyi kəloku ta ki mə, ²⁰ bawo moloku mamε məyi kəloku mə, məyəne ləηəs yosu mofu. Səfaη kəcəre tedisre ta mi.» ²¹ Awa dəməyə ma aka dare da Aten kə acikəra aηe ηanayi di mə fəp, ηaηc-cēpərəne di tēm taηaη fəp kəc-loku, kə pəyəne fe ti-ε, ηac-cəηkəl moloku mofu.

²² Pol pəcəme tēpeša ta Areyopako kəroη, k'oloku: «Arkun a dare da Aten, inəηk a afum asumpər dine bel-bel ηə nəyəne. ²³ Nte indenakət dare donu mə, k'inəηk mēraηka monu, k'īηkəkce aηgbip ηonu ηələma pacic ηi nte: «Ta kanu nke

antəcərə mə.› Awa tes təkə nəŋkor-koru ta nəŋcərə ti mə, tatəkə yati t' inder kələk' un.

²⁴ Kanu nkε kələmpəs doru kə daka ndε dəyə mə fəp, nkən nwe əyənε Wəbe wəka kəm kə antəf əfətam kəyi kələ kəpən nkε alompəsε waca wa fum teta kəkər-koru kən mə. ²⁵ Waca wa fum wəfətam kəmar Kanu kəyi, pəmə nte kəŋfanər fum tələm mə. Nkən ompocε afum yeyinε yaŋan doru, kəpənε kifir kə kətore, kəbəp ka ca yələpəs nyε fəp. ²⁶ Dəfum wəkin ə Kanu kəwure təf ya afum aləpəs a doru aŋε fəp, nte tənşənε ηandε antəf fəp kəron mə. Kə Kanu kənanunkenε kəcic cələŋcər ca təf yayəkə fəp. Kə kələmpəs dərən kə kətən teren o teren disre. ²⁷ Kanu kənayə ti nte tənşənε ηatən kə haŋ ηanəŋk kə kəbuma-buma disre mə, bawo Kanu kəmbələ fe nwe o nwe. ²⁸ Nte tə nəne moloku mame: ‹Nkən əşənε su kəyi doru, nkən əşənε su kəcəpε, nkən əşənε su kəyi tantε ayi mə.› Itə alənşε anu aləma ηaloku:

‹Kəbənda ka dokom da Kanu kə səna sə səyi.›

²⁹ Kə pəyənε fə kəbənda ka dokom dən kə səna sə səyi-ε, pəmar fe a pəcem-cəmnε a Kanu kəwurenε kə kema, kə gbeti, kə pəyənε fe ti-ε, tasar mpe fum eŋcəm-cəmnε k'empate dəcərən dən mə. ³⁰ Kanu kənacepsər fe afum akə ηanayi tēm nte anatəcərə mes mə, mba kəfan on afum a doru fəp a ηasəkper bəkəc. ³¹ Kə Kanu kəmbonç dəsək ndε kəndekə-bocε afum a doru fəp kiti kələmpu mə. Kanu kənayək-yək fum nwe endekə-boc kiti kaŋkə mə, kənasənε afum fəp kəcərə wəkayi nte kənayekti kə afi dacə mə.»

³² Nte ηane Pol pəc-loku teta kəyefe ka defi mə, kə aləma ηayefe kəfani kə, mba aləma ηaloku:

«Sandesə-cəŋkəl' əm kəloku ka tatəkə dəsək dələma.» ³³ Kə Pol owur ŋa dacə, k'əŋkə. ³⁴ Kə afum aləma ŋasumpər moloku mən kə təsəŋe ŋa kəyənə ka alaŋ Yesu, pəmə Denis wəka kəgba ka Areyopako, wəran wələma pac-we kə Damaris, kə afum aləma.

18

Pol nde dare da Kərənt

¹ Nte tatəkə teŋcepər mə, kə Pol eyefe dare da Aten k'əŋkə Kərənt. ² K'əŋkə pəbəp di wəSuyif wələma pac-we kə Akila, nwe anakom dare da Pənt mə, pətep kəc-der atəf ŋa Itali kə wəran kən Pirsila, bawo wəbe Kələd enaloku a aSuyif fəp ŋawur Rom. Kə Pol əŋkə pəbəp ŋa. ³ Nte tenasurene ŋapaŋne yebac yin yayi mə, kə eyi ndaraŋan, ŋac-bəc, ŋac-lompəs cəbal. ⁴ Dəsək da kəŋesəm fəp Pol eŋc-gbəkələne kələ ka dəkətola da aSuyif pəc-səp dəmoloku a aSuyif kə aKresi ŋawose kəcəme moloku mən darən.

⁵ Nte Silas kə Timote ŋanator Masedon mə, kə Pol eŋcəme oŋ gbəcərəm kəcəm ka toloku tətət, pəc-səŋe aSuyif kəlaŋ a Yesu əyənə wəbe nwe Kanu kəyek-yek mə. ⁶ Mba nte aSuyif ŋaŋc-gbəkəl kə ŋac-ləmsene kə mə, k'əŋkoŋ-kəŋər ŋa yamos yən teta kəyənəkəs kəŋan səbomp, k'oloku: «Doru donu deyi nu dəwaca! Kə ina, isək ti disre. Ndekəl oŋ, nda atəyənə Suyif indekə.»

⁷ Kə Pol eyefe di, k'əŋkə nda Titi Yusutu wəkorkoru Kanu wələma, nwe kələ kən kənasəŋkərene kə kələ ka dəkətola da aSuyif mə. ⁸ Krispəs, wəbe ka kələ ka dəkətola wələma enalaŋ teta Wəbe Yesu kə

aka kəlb kən disre fəp. Kə aKərənt alarəm ane nənç-cənçəkəl mə nənayənə alan, kə anğbət nən dəromun teta Kanu.

⁹ Pibi disre kə Wəbe oloku Pol kənənçk disre: «Ta mənese! Məlok-loku, ta məcənç de, ¹⁰ bawo ina iyi kə mənə! Fum o fum əfətəp' əm kəca kəyə 'm tes tēlec, bawo iyə afum alarəm dare dandē disre.»

¹¹ Kə Pol eyi nən dacə teren tin kə yof camət-tin pəc-təkse nən toloku ta Kanu.

¹² Təm tatəkə tə Rom dənədəs Kaliyən kəyənə ka wəbe nde atəf nən Akaya. Kə aSuyif aləma nənətənne kəyefərəne kə Pol, kə nənçekərə kə dənçkiti. ¹³ Kə nəloku: «Fum wəkawe, afum n' efan a nəcəmə dəpə da Kanu darən, nde dənçiyənə kə nde sariyə səloku mə.»

¹⁴ Pol eyefe kəkə-loku, mba Kaliyən oloku aSuyif: «Pəc-yənə a fum endif, kə pəyənə fə ti, tes tēlec tərən tələma təyə-ε, k'İNçənçəkəl nu, nənə aSuyif! ¹⁵ Mba nte pəyənə fə dəmoloku, dəmewe, kə pəyənə fə ti, teta sariyə sonu nənə a sərka sə nəyi kəgbekələne mə, nənə nən tatəkə təməmən. Ina intola fə kəyənə wəboc kiti kançə.» ¹⁶ Kə Kaliyən embələs nən dəndo dənçkiti. ¹⁷ Kə aSuyif nənçə nənətəp Səstən wəbe wəka kəlb ka dəkətola Kanu waca, kə nənəyefe kəsut kə dəndo dənçkiti, mba Kaliyən ənawe fə ti ali daka.

Pol olukus Antiyək

¹⁸ Kə Pol owon dare da Kərənt mataka mələma, k'ender pələmbərənə awənç nən alan, k'elek abil kəkə atəf nən Siri, nkən, Pirsila kə Akila. K'ofonne domp nde dare da Sənçkərə kəmentər ka kəlip ka tes nte ənadermə teta Kanu mə. ¹⁹ Nte nambərə dare da Efesi mə, kə Pol əsak Pirsila kə Akila. Kə Pol ənçə kəlb ka dəkətola da aSuyif kə nənçbekələne

kɔ ɲa. ²⁰ Kɔ akakɔ ɲantola kɔ kɔyi ka dɛndo dare danɲan kɛresna, mba enawosɛ fɛ. ²¹ K'elembɛrɛnɛ ɲa pɛc-loku: «Indelukus nnɔ ndoronu kɔ Kanu kɛwosɛ-ɛ.» K'ɛlɛk abil dare da Efesi, ²² k'ontor dare da Sesari nde enacop mɛrɛnt mɔn mɔ. K'empɛ kɛrɛs Yerusalem kɛkɔ-yif alan. Ntɛ elip mɔ, k'ontor dare da Antiyɔk ɲa Siri.

²³ Ntɛ tɛm tɔlɔma tɛɲɛpɛr mɔ, kɔ Pol ɔɲkɔ k'ɛɲɛpɛr atɔf ɲa Kalat kɔ Firiki pɛc-cɛpɛs acɛpɛ a Yesu bɛkɛc fɛp.

Apɔlɔs nde sɔdare sa Efesi kɔ Kɔrɛnt

²⁴ WɔSuyif wɔlɔma aɲc-we Apɔlɔs, enader Efesi. Dare da Aleksandɛr* dɔ anakom kɔ, fum wɛcɛrɛ kɛlok-loku enayi, pɛcɛrɛ sɔ kitabu bel-bel. ²⁵ Dɔpɔ da Wɔbɛ dɔ anatɛksɛ kɔ, kɔ kɛsumpɛr ka mes bel-bel, kanɛe k' ɔɲc-lokɛ, pɛc-tɛksɛ teta Yesu, mba mɛnɛ kɛgbɛt dɛromun ka Saɲ gbɛcɛrɛm kɔ enacɛrɛ. ²⁶ K'ɛyɛfɛ kɛlok-lokɛ kɛlanɲ disrɛ nde kɛlɔ ka dɛkɛtola da aSuyif. Ntɛ Pirsila kɔ Akila ɲane kɔ kɛlok-loku mɔ, kɔ ɲalɛk kɔ ndaranɲan, kɔ ɲamberɛnɛ kɔ kɛtɛksɛ kɛcɛrɛ kɛɲkɔ kɛnabut kɔ teta dɔpɔ da Kanu mɔ.

²⁷ Ntɛ Apɔlɔs enacɛm-cɛmɲɛ kɛɛpɛr ka Akaya mɔ, kɔ awɛɲc aɲa alan ɲaɲgbinɛr kɔ. Kɔ ɲaɲɛɛ acɛpɛ a Yesu darɛɲ aɲɛ ɲayi Akaya mɔ areka, ɲac-loku ɲa kɛbanɲ kɔ bel-bel. Ntɛ embɛrɛ mɔ, k'ɛntɛsɛ afum aka di, akɔ kɛmar ka Kanu kɛnasɔɲɛ kɛyɔnɛ alan mɔ. ²⁸ Bawɔ fɛnɔntɛr fɔ Apɔlɔs ɛɲc-gbɛkɛlɛ aSuyif fɔr ya afum alarɛm kirinɲ pɛsɔɲɛ ɲa kɛcɛrɛ

* **18:24** Aleksandɛr, dare dɔpɔɲ nde Misira nde afum alarɛm a doru fɛp ɲaɲkɔ kɛtɛkɛs mes.

dakitabu a Yesu ayone wabe nwe Kanu kanayek-yek ma.

19

Pol nde dare da Efesi

¹ Tem nte Apalos enayi Korent ma, ko Pol nwe enacepar sadare sa karon ma, ontor dare da Efesi. K'embap di acepse a Wabe Yesu daraj aloma.

² K'eyif na: «Nanasoto Amera Necempi na Kanu kayefe nte nanayone alaj Yesu ma ba?»

Ko nalukse Pol: «Santane fe yati teta Amera Necempi.»

³ Ko Pol eyif na so: «Ko kagbat daromun kare ko nasoto-e?»

Ko nalukse Pol: «Kagbat ka Sanj.»

⁴ Ko Pol oloku: «Kagbat daromun ka Sanj, kasakpar mera yati kanayi teta Kanu. Mba Sanj onj-oku afum a nalaj wak endeder nkaj tadaraj ma, ito tatoko Yesu.» ⁵ Nte njane moloku mamako ma ko nasoto kagbat daromun tewe ta Wabe Yesu. ⁶ Ko Pol endenar na waca, ko Amera Necempi njender na, ko nayefe kaloku cusu nce njantocare ma, nac-danj so moloku matat mme Kanu kanasom na kadanj ma.

⁷ Arkun akako nanj-bap waco ko meraj.

⁸ Ko Pol embere kelo ka daketola da asuyif, pac-lok-loke di kabanse disre haj yof maas, pac-gbekelene, pac-sep kasaje afum kacare mes ma debe da Kanu. ⁹ Mba nte ayenki sabomp aloma nanj-fati kalar ma, nac-fani dapo da Wabe nno kanay kayi ma. Ko Pol ombale na, k' elekene acepse a Yesu daraj aloma, ko jawenne kasak, ko nanjlok-lokarene dsak o dsak nde daketakse da Tirano. ¹⁰ Tatoko tenawon

meren merəŋ, kə təsəŋe aSuyif kə aKresi aŋe ŋanayi atəf ŋa Asi mə kəne toloku ta Wəbe.

Awut a Sefa

¹¹ Kanu kəŋc-səŋe waca wa Pol kəyɔ mes mēwēy-wēy mme menacuca kənəŋk mə. ¹² Tenasəŋe pac-bəcəse acuy cəloto, kə pəyɔne fe ti-ε kəpol nke kəŋgbuŋene Pol mə, kə ayɔ ti-ε, docu doŋc-wur wəkayi, kə yəŋk yelec yoc-wur sɔ wəkayi dərɪs.

¹³ Kə aSuyif aləma ŋəŋkəs-kəs mofo melarəm, kə ŋatubucne Pol kəbeləs ka yəŋk yelec nnɔ acuy ŋayi mə, ŋac-loku: «Ilok' əm: Məwur wəcuy wəkawe tewe ta Yesu wəkə Pol eŋcam mə.» ¹⁴ Wəlonŋe wəpəŋ wəkə aSuyif wələma ənayi pac-we kə Sefa. Awut ən atəmp camət-merəŋ ŋa ŋəŋc-yɔ məyɔ maməkə. ¹⁵ Mba kə ŋawak kəbeləs ŋəŋk ŋelec-ε, ŋi ŋoloku ŋa: «Yesu, iŋcəre kə. K' iŋnepəl sɔ bel-bel fum nwe Pol əyɔne mə, mba nəna, an'ɔ nəyɔne-ε?» ¹⁶ Kə fum wəkə ŋəŋk ŋelec ŋenayi mə eŋgbəpərne ŋa kəyefərəne, k'əntam ŋa fəp k'ambopər-bopər atəmp aŋe, kə ŋayekse fəp faŋan dis fos kə ŋasak kələ.

¹⁷ ASuyif kə aKresi aka dare da Efesi ŋəŋcərə toloku tatəkə, kə kənesə kəyi ŋa fəp, kə ŋaleləs ŋ tewe ta Wəbe Yesu. ¹⁸ Afum alarəm aŋe ŋanawose kəlan Yesu mə, ŋəŋc-der ŋaloku fər ya afum fəp kirin pələc mpe ŋəŋc-yɔ mə. ¹⁹ Kə afum akə ŋanayɔne dure mə, ŋəŋc-kere səbuk səŋan sa dure kə ŋəŋcəf si fər ya afum fəp kirin. Kəway ka səbuk sasəkə kə nabəp mēŋcəmbəl ma gbeti wul wəco kəcamət (50.000). ²⁰ Ti disre kətam ka toloku ta Wəbe kəsam kə kəsətə fənəntər.

Pəyama-yama dare da Efesi

21 Nte tençepær mæ kə Pol olompæsne kəkə dare da Yerusalem pæc-cepærene təf ya Masedon kə Akaya. K'oloku: «K'injəbære Yerusalem-ε, mēne idekəsə-məmən Rom.» 22 Kə Pol osom Masedon amar ən mērəŋ Timote kə Erasto, mba kə nkən Pol eyi mataka mələma atəf ŋa Asi.

23 Tem tatakə tə pəyama-yama pəpəŋ pənayi Efesi teta dəpə da kəlan ka Wəbe Yesu. 24 Wəgbec wələma enayi di, pæc-we kə Demeteri, pæc-tubucne kəlompæs ka wələ wa tərənka mpe aŋc-we Artemi mæ. Agbec a wələ wa gbeti wawəkə ŋaŋc-sətəne wi daka dələrəm. 25 Kə Demeteri olənka agbec kə akə ŋaŋc-dine yebæc yayəkə mæ, k'oloku ŋa: «Arkun! Nəŋcære ti bel-bel a yebæc yayε y' andine. 26 Mba nənənək kə nəne a nnə Efesi kəbəp ka atəf ŋa Asi Pol pampε εεp kəsəŋε afum alarəm kəlan haŋ pæc-kafəli ŋa mera kəloku a mērənka mme waca wa fum wolompæs mæ, bafə canu cə. 27 Moloku maməkə məntam kəsəŋε yebæc yosu kələcε. Təsəŋε sə teta kələ ka tərənka Artemi təyə sə abəc. Afəde sə pæc-loku a Artemi tərənka a kanu kə, kanu kəran nke afum fəp ŋaŋkor-koru nnə atəf ŋa Asi, kə doru kər-kər mæ.»

28 Nte afum ŋane moloku maməkə mæ, kə metele məŋcepærər ŋa, kə ŋayefe kəkule-kule: «Artemi kanu ka Efesi kəyənε kəpəŋ!» 29 Kə pəyama-yama papəkə posumpær dare fəp, kətəŋne disre kə afum ŋambəpsene abənka ŋaŋan ŋəpəŋ. Kə ŋalīŋəs asol a Pol Kayus kə Aristarko, aŋε ŋanayefe Masedon mæ, kə ŋaŋkekære. 30 Pol enafəŋ kəkə-mentərne afum fər kirīŋ, mba acεpse a Wəbe darəŋ ŋanawosene fe kə ti. 31 Abε aləma a atəf ŋa Asi, aŋε ŋanayənε anapa a Pol mæ, ŋanasom afum nnə eyi mæ ŋac-letsene kə a

ta pəkə dāndo aban̄ka n̄an̄an n̄əp̄əŋ de!

³² Kə pəyama-yama p̄oŋcop afum dacə, aŋe n̄ac-kul-kulene nte, akə n̄ac-kul-kulene təkə. Afum alarəm n̄a dacə n̄anacəre fe nte o nte anabəpsene mə. ³³ Kənay kan̄kə dacə kə afum aləma n̄aləmər Aleksandər, nwe aSuyif aləma n̄anacəŋəs kəkə-lok-loku fər ya afum kirin̄ mə. Kə Aleksandər efek kəca, pəfan̄ kəlok-loku pəyacne. ³⁴ Mba nte n̄anadenepəl a Aleksandər wəSuyif əyone mə, kə fəp fəyefe kəkule-kule han̄ dec merəŋ: «Artemi kanu ka Efesi kəyone kəpəŋ!»

³⁵ Kə wəbe wələma wəka di entam kətorē-torē afum bəkəc pəc-loku: «Arkun a Efesi, an' ətəcəre a dare da Efesi dətəmpər kəbum ka kələ kəpəŋ ka kanu kosu Artemi kə terəŋka tən mpe pontor kəyefe dareŋc mə-ε? ³⁶ Fum əfətam kəgbekəl tatəkə, pəmar nənde nəcaŋk ta nəbelkər kəyə nte o nte. ³⁷ Nte təsək mə, afum aŋe nəŋkere mə n̄aləsər fe kələ kosu kəpəŋ, n̄aləməs fe sə kanu kosu Artemi. ³⁸ Kə Demeteri kə awəŋc aŋa apan̄ne ən yebac n̄ayə kəbokene teta fum-ε, dəkəboc kiti deyi kə aboc kiti n̄ayi, dāndo pəmar n̄akə n̄abokene! ³⁹ Kə nəyə sə tobokene tələma-ε, andekə-lompəs ti pəmə təkə sariye səloku ti mə nde aboc kiti n̄an̄lōŋkanē mə. ⁴⁰ Nəkembərne, bawo antam kəboŋce su kəsəŋe pəyama-yama pampe kəyi, teta mes mamē meŋcepər de məkə mə, bawo ali toloku səfətam kəsətə kəloku nte təsəŋe afum kəbəpsene tante mə.» Nte wəbe elip kəloku tatəkə mə, k'oloku nwe o nwe kəluku nde ndərən.

20

Pol nde tɔfya Macedon kə Kresi

¹ Nte pəyama-yama pəsak mə, kə Pol ewene aɕepse a Wəbe darəŋ, k'əŋcəpəs ɲa bəkəc. Nte elip kələmbərne ɲa, k'əŋkə Masedon. ² Nte eŋcəpər atəf ɲaŋkə mə, k'əŋcəpəs alaŋ bəkəc dəmoloku melarəm, k'ender atəf ɲa Kresi. ³ K'eyi di yof maas. Təm nte enadefan kəyeki abela kəkə ka atəf ɲa Siri mə, k'asəŋe kə kəcəre a aSuyif ɲantəŋne kəyə kən pələc, k'əŋcem-cəmne kəluksərne sə dəpə da atəf ɲa Masedon. ⁴ Afum aŋe ɲanacəmbər kə mə, ɲanayəne: Sopateri wan ka Purus wəka Bere, Aristarko kə Sekondu aka Tesaloni, Kayus wəka Dərbə, Timote, Tikiko, kə Tirofimo aka atəf ɲa Asi. ⁵ Afum akakə ɲanayi su kirin kəkə, kə ɲaŋkə ɲakar su Torowas. ⁶ Kə sənə nte mataka ma kəsata ka cəcom cətəyə lebin meŋcəpər mə, kə səlek abil dare da Filipi. Mata kəcəmət disre kə səmbəp ɲa dare da Torowas, nde sənacepərəne mata cəmət-məreŋ mə.

Kəcəpər kələpəs ka Paul dare da Torowas

⁷ Tataka təcəkə-cəkə ta tataka toluksər, kə səlonkane kətepi ka kəcom. Pol nwe pənamar kəkə dəcəkəsək mə eyi kəlok-loku ɲa, k'əmbəlse moloku haŋ cək-cək. ⁸ Səlamp səlarəm sənayi dəndo dukulə da dareŋc dadəkə sənaləŋkane mə. ⁹ Wətemp wələma pac-we kə Eyutik enandə biŋkəli ba wunder kəroŋ təm tatəkə Pol oŋc-lok-loku mə. Kə mere meŋgbəpərne kə, k'entempene kəyefe dukulə dakəroŋ da maas. Aŋkələk kə, tətəŋne efi. ¹⁰ Kə Pol ontor, k'əŋkə pəsipne kə, k'ələk kə dəwaca, k'oloku: «Ta pəyi nu yama-yama. Eyi wəyeŋ!» ¹¹ Nte Pol empe sə mə, k'entepi kəcom kəsəm, k'oŋcop sə moloku mən haŋ dəsəka. Nte elip mə, k'əŋkə.

12 K'anƙere wɛtemp wɛkako pɛyi wɛyɛn, ko tɔyɔne tɛcɔpɛ bɛkɛc tɔpɔn.

Marant kayefe Torowas han Mileto

13 Sɛna, sɛnanunƙene kɛlek abil kɛko dare da Asɔs nde Pol ɛnaloku a sɛndekɔ-lek ko mɔ, bawo kɛroru k'ɛnafan kɛko. 14 Nte ɛnabɔp su Asɔs mɔ, ko sɛlek ko kɛko ka Mitilen. 15 Nte sɛyefe kɛcali dɛkɛba dɛndo mɔ, ko sɛmbere dɔckɔsɔk Kiyɔ. Dɔckɔsɔk damerɛn ko sɛnɔgbunɛne Samɔs, tataka ta maas ko sɛmbɔp Mileto. 16 Pol ɛnafan kɛcepɔr dare da Efesi takɔron ta ɛncɛmbɔrɛs di-ɛ, nte tɔnɔnɛ ta owon sɔ Asi mɔ. Yerusalem ɛnc-bɛlkɛr kɛbɔp, ko tentam kɛyi-ɛ, a dɔsɔk da Pantɛkɔt dɛc-bɔp.

17 Tem nte ɛnayi Mileto mɔ, k'osom dare da Efesi kɛko-wene ko abeki a kɛlonkanɛ ka alaɛn aka di. 18 Nte nɛander kɛwe kɛn mɔ, ko Pol oloku nɛa nte: «Nɛncɛre fɔp fonu tɛko isumpɔr nu mɔ, kɛlek dɔsɔk dɔcɔkɔ-cɔkɔ nde ɛncɛmbɔr kɛcɛk atɔf nɛa Asi mɔ. 19 Imbɛce Wɛbe kɛtore banɛa disre, ic-bok, ic-tɔrɔ, bawo aSuyif nɛnc-fan kɛy' em pɛlec. 20 Tes o tes tentam kɛtesɛ nu iloku nu ti fɔr ya afum kirin kɛko han dɛwɔlɔ wonu disre, ali tin imɛnkɛr fe nu. 21 K'ɛnɔgbinɔr sɔ aSuyif ko aKresi kɛsɛkpɔr bɛkɛc nɛakafɛle nnɔ Kanu kɛyi mɔ, nɛagbɛkɛr Wɛbe kosu Yesu kɛlan.

22 Ndɛkɛl on Amera nɛa Kanu nɛsɛkɛt' im, Yerusalem ɛnkɔ. ɛncɛre fe nte tɔnkɔ-bɔp im di mɔ, 23 mɛne Amera Nɛcɛmpi nɛa Kanu nɔnɔlok' im dare o dare nte: A kɛtɔrɔ k'inder, pɛber' im dɛbili. 24 Teta ina, mes ma ina darɛn meyi, tɛfan ta ina tɔyɔne kɛkɛtɛne kɛsom nke asom im mɔ, mes mme Wɛbe Yesu olok' im kɛyɔ mɔ fɔp m' ifan kɛyɔ, nte tɔyɔne

kamentər sede sa toloku tatət kə kəmar ka Kanu mə.

²⁵ Ndekəl oŋ intas, iŋcərə a nəfəsə-nəŋk im, nəna fəp aŋe inacepər kəcam dəbe da Kanu mə. ²⁶ Ilip kəloku nu moloku fəp mme Kanu kənasom im kəloku nu teta kəyac konu mə. Kə nəntəyə oŋ təkə inatəks' on mə, te mi teyi fe sə ti, ²⁷ bawo iloku nu məfan ma Kanu fəp, ali tin iməŋkər fe nu. ²⁸ Nəkemərne nəna sərka kəbər ka alan aŋe ŋayi pəmə yəcəl nye Amera Nəcəmpi ŋa Kanu ŋəsəŋ nu kəkək mə. Nəkembərne kəlŋkanə ka alan a Kanu, mecir mən yati məsətəne ŋa. ²⁹ Iŋcərə a k'indekət-ε, afum alec ŋandətərəs kəlŋkanə konu pəmə calma cəwey-wey nce cəmbere cəntədəsak yəcəl mə. ³⁰ K'iŋcərə a aləma nəna dacə yati ŋandeyefe kəloku yem, nte təŋsəŋe acəpse alan ŋacəme ŋa darəŋ mə. ³¹ Nəde nəkemərne, ta nəpəler a meren mme maas pibi kə dan isak fe kəlök' un dəmeŋcər a nəkembərne!

³² Ndekəl oŋ isəŋ nu Kanu kə toloku ta kəŋaŋne kən. Toloku tatəkə tentam kəcəpəs' un bəkəc kə kəsəŋ on kə, nəna aŋe ŋayəne afum ən mə. ³³ Inafaŋ fe pəsam, inafaŋ fe kəma, inafaŋ fe yamos ya fum. ³⁴ Nəna yati nəŋcərə a waca wem wawe w' imbəcə kətən ka yeri yem kə ya afum aŋe iŋsole mə. ³⁵ Imentər nu a kə məŋbəc tatəkə-ε, mēne nəmar atəyə fənəntər. Məc-cem-cemne moloku ma Wəbe Yesu, nkən nwe ənaloku: «Kəpocə kəŋcəpər kəsətə.» »

³⁶ Nte Pol elip kəloku moloku maməkə mə, k'əŋcəp suwu kətola Kanu kə ŋa fəp faŋan. ³⁷ Afum fəp kəbok disre ŋanəpsərne Pol dəkilim ŋac-cup kə, ³⁸ nənəfər dənanəŋkanə kəyi ŋa nte Pol ənaloku a

ɲafəsɔ-nəŋk kɔ mɔ. Ntɛ telip mɔ, kɔ ɲaŋcəmbər kɔ nde dəkətənta.

21

Pol əŋkɔ Yerusalɛm

¹ Ntɛ səmbaŋərnɛ ɲa mɔ, kɔ səyɛkti abɛla kəkɔ ka Kɔs. Dɔckɔsɔk kɔ sənɟɟɛpər sɔ haŋ Rodu, kɔ səyɛfɛ dɛndo kɔ sənɟkɔ dare da Patara. ² Ntɛ səmbəp di abil ɲɲɛ ɲɛŋc-cali kəba kəkɔ ka ntende atɔf ɲa Fenisi mɔ, kɔ səmbɛkɛ ɲi, kɔ sənɟcali. ³ Sənadɛtɛfərnɛ Sipər, kɔ səsak si kəca kəmeriya, kɔ sənɟkɔ kəca ka atɔf ɲa Siri, kɔ sənɟkɔ səpɛ dare da Tir nde pənamar abil ɲotore ca yəkɔ ɲɛnayɔ disrɛ mɔ. ⁴ Ntɛ sənabəp di acɛpɛ a Yesu mɔ, kɔ səyi di mata camət-mɛrəŋ. Kəcɔŋəs ka Amera ɲa Kanu disrɛ kɔ ɲaŋgbɪŋər Pol a ta pəpɛ Yerusalɛm. ⁵ Ntɛ kiyi kosu dɛndo kənalip mɔ, kɔ sənɟkɔ. Kɔ alaŋ fəp ɲaŋcəmbər su, kəyɛfɛ aran kəbəp awut haŋ kɔ səwur dare disrɛ, kɔ sənɟkɔ səcəp suwu dɛndo dɛgbɛp kətola Kanu. ⁶ Ntɛ sənalembərɛ ɲa mɔ, kɔ səmbɛkɛ debil, kɔ ɲa ɲalukus ndaraŋan.

⁷ Kɔ sənə, kələpəs kosu kəkət kɔ səmbɛkɛ dare da Tir kəkɔ ka dare da Pətolemay. Nde sənəkɔ səyif awɛŋc asu aŋa alaŋ mɔ, kɔ sənɟɟɛpərənɛ di dɔsɔk din. ⁸ Dɔckɔsɔk dɔ sənayɛfɛ di kəkɔ dare da Sesari. Dɛndo sənabɛrɛ kəlɔ ka Filip, wəcam ka toloku tətət, nwe ɛnayɔnɛ wəkin ka afum camət-mɛrəŋ aŋɛ anayɛk-yɛk Yerusalɛm mɔ. Kɔ sənɟɟɛpərɛ dɛndo mata camət-mɛrəŋ. ⁹ Filip ɛnayɔ awut aran maŋkələ aŋɛ ɲanatɔ-cərə arkun mɔ, aŋɛ ɲaŋc-dəŋk moloku mɛmɛ Kanu kəŋc-mar ɲa kəcəm mɔ.

¹⁰ Ntɛ sənayi di matakə mɛlarəm mɔ, kɔ sayibɛ səlɔma səntor dare da Sesari kəyɛfɛ ka atɔf ɲa

Yude, pac-we kɔ Akabus. ¹¹ Nte enɔ-der nnɔ sɔyi mɔ, k'ɛlek belet ba Pol, k'onkotne wecɛk kɔ waca. K'oloku: «Nɛcɛŋkɛl nte Amera Nɛcɛmpi ŋa Kanu ŋoloku mɔ: Fum nwe ɔyɔ belet bambɛ mɔ, tante tɔ abɛ aSuyif alɔma ŋandekot kɔ Yerusalem, ŋaber kɔ atɔyɔne Suyif dɔwaca.»

¹² Nte sɔne toloku tatɔkɔ kɔ afum akɔ ŋanayi su kɛsɛk mɔ, kɔ sɛletsɛnɛ Pol ta pɔpɛ Yerusalem. ¹³ Mba kɔ Pol olukɛ su: «Ta ake tɔ nɛmbokɛ, nɛsɔŋ' em abɛkɛc kɛlɛcɛ-ɛ? Iwosɛ kɛkot kem, iwosɛ sɔ kɛfi kem Yerusalem teta tewe ta Wɔbɛ Yesu.» ¹⁴ Nte anasɛp kɔ antɔ-tam Pol dɛmoloku mɔ, kɔ sɛŋce kɔ. Kɔ sɛntola: «Kanu kɛsɔŋɛ tɛfanɔ ta Wɔbɛ teyi!

¹⁵ Nte sɛŋcepɛrɛnɛ mataka mamɔkɔ dare da Sesari mɔ, kɔ sɛlɔmpɛsɛnɛ, kɔ sɛlek dɔpɔ kɔpɛ ka Yerusalem. ¹⁶ Kɔ sɛsol kɔ acɛpɛ a Yesu alɔma kɔ sɛnder kɔyɛfɛ ka dare da Sesari. Kɔ ŋɛŋkɛkɛrɛ su nda fum wɛlɔma nwe pɛnamar sɔyi ndɔrɔn mɔ, pac-we kɔ Manasɔŋ. WɔSipɛr ɛnayi, ɛnayɔne wɛcɛpɛ wɛka Yesu darɛŋ kɔyɛfɛ nte pɛnawon mɔ.

Pol ndena Sak

¹⁷ Kɛbɛrɛ kosu Yerusalem, kɔ awɛŋc asu aŋa alan ŋasɛlɛnɛ su pɛbotu disrɛ. ¹⁸ Dɔckɔsɔk kɔ sɛsol kɔ Pol, kɔ sɛŋkɔ ndena Sak. Kɔ abeki a kɛlɔŋkanɛ ka alan a Yerusalem fɔp ŋambɛpsɛnɛ dɛndo. ¹⁹ Kɔ Pol ɛfaynɛ ŋa, k'ɛyɛfɛ kɛlɔmɛr ŋa tin tin tin mes fɔp mmɛ Kanu kɛnamar kɔ kɔyɔ aSuyif dacɔ mɔ.

²⁰ Nte ŋalip kɛcɛŋkɛl Pol mɔ, kɔ ŋayɛk-yekɛs Kanu. Kɔ ŋaloku Pol: «Mɛmɔmɔn, wɛŋc kosu, afum asu wul wɛlarɛm ŋayɔne alan Yesu ŋasumpɛrɛnɛ sɔ sariyɛ waca mɛrɛŋ. ²¹ Awa aSuyif alɔma ŋacɛm-cɛmmɛ kɛnɛ a kɛtɛkɛ kam disrɛ a mɛloku aSuyif

anɛ ɲayi afum acuru dacɔ mɔ a ɲasak sariye sa Musa: Ta ɲakəɲɔ awut, ta ɲacəme mɔyɔ mokur ma aSuyif darəɲ. ²² Cəke c' andeyɔ-ε? Bawo ɲaɲkɔ-ne a mänder nnɔ. ²³ Awa mɔyɔ təkɔ səndelok' əm mɔ. Səyɔ nnɔ arkun maɲkələ anɛ ɲanasəɲ Kanu temer mɔ. ²⁴ Mələk ɲa, nəkɔ kələ kəpəɲ ka Kanu, məsəkəsne kɔ ɲa. Kɔ məwose-ε, mələk kəwure pəsam pa kəway kəɲan ka kəlonɲe, nte təɲsəɲe ɲafonne səbomp mɔ. Ti disre fəp fəndetam kəcərə a mes məkɔ asəɲe ɲa kələɲ tetam mɔ fəp mɔyɔne fe kanɔe, a mənə sə yati məleləs teta sariye sa Musa. ²⁵ Nte təyɔne ta atəyɔne Suyif anɛ ɲayɔne alan mɔ, sənəɲk fɔ pəntese kəcice ɲa reka kəboce ɲa təɲɔ: A ta ɲasəm sem nyε alonɲene molom mɔ, ta ɲadi mecir, ta ɲasəm sem nyε antəfay mera mɔ, ta ɲasumpər dalakɔ.»

²⁶ Dəkəsək kɔ Pol elek afum anɛ, kɔ ɲaɲɔp kəsəkəsne, k'embere kələ kəpəɲ ka Kanu disre, k'əɲkɔ pəboɲɔ dəsək ndε kəsəkəsne kəɲan kəndelip mɔ, kɔ dəsək ndε andelonɲene nwe o nwe mɔ.

Kəsumpər ka Pol nde kələ kəpəɲ ka Kanu disre

²⁷ Dəkələpəsər da mataka maməkɔ camət-merəɲ, nte aSuyif aləma anɛ ɲayefe atəf ɲa Asi ɲanəɲk Pol kələ kəpəɲ ka Kanu disre mɔ, kɔ ɲampene bəkəc ya afum fəp, kɔ ɲasumpər kɔ. ²⁸ ɲac-kule-kule: «Arkun a Yisrayel, nəder nəmar su! Wəkawe entəkse afum fəp kəfo o kəfo təkɔ təntətese afum asu, sariye sosu, kɔ nnɔ kəfo kanɔe mɔ! Ali aKresi embersene ɲa nnɔ kələ kəpəɲ ka Kanu, k'eyik-yikəs kəfo kəsoku kanɔe!» ²⁹ ɲanabokene nte bawo təkəkɔ-cəkɔ ɲananəɲk Pol kɔ Tirofimo wəka Efesi ɲasol

dare disre, kɔ ɲaɲcem-cɛmne a Pol enabersene kɔ kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu disre.

³⁰ Kɔ dare mɛl-mɛl deyi yama-yama, kɔ afum ɲayefe waca fɛp kɔ ɲasumpɛr Pol, kɔ ɲalinɲɛs kɔ kɛwurene abanƙa ɲa kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu disre, k'ɲaɲɲɛs cumba katina. ³¹ Nte ɲanayi kɛsɛp kɛdif kɔ mɔ, k'ɲɲkɔ paloku wɛbe wɛsɔdar wɛRom a pɛyama-yama peyi Yerusalem fɛp. ³² Gbɛɲcana babɔkɔ kɔ wɛbe wɛsɔdar wɛpɔɲ nwe ɛlek asɔdar kɔ abe ɲɲan alɔma kɔ ɲayekse kɛkɔ di. Nte aSuyif ɲanɲɲk asɔdar ɲɲɛ kɔ abe ɲɲan mɔ, kɔ ɲasak kɛsut Pol.

³³ Kɔ wɛbe wɛpɔɲ wɛsɔdar nwe ɔɲcɔɲne, k'osumpɛr Pol, k'osom a pakote kɔ gbekce mɛɛɲ. K'eyif fum nwe ɔyɔne mɔ, kɔ tɔkɔ ɔyɔ mɔ. ³⁴ Kɛnay kɲkɔ dacɔ, alɔma ɲac-kule nte, akɔ ɲac-kule tɔkɔ. Nte enader pɛyi ɔɲ ta eɲne tɔlɔm o tɔlɔm teta pɛyama-yama papɔkɔ mɔ, kɔ wɛbe oloku a pakekɛre Pol dɛkɛdire da asɔdar. ³⁵ Nte Pol embɛp dɛkusunƙa mɔ, kɔ asɔdar ɲasipne kɔ, bawo ɲananesene kɔ pɛlec pɔkɔ afum ɲanafan kɛyɔ kɔ mɔ. ³⁶ Kɛnay ka afum kɛnacɛme Pol darɲɲ, ɲac-kule: «Pamɛlɛk kɔ!»

Pol kayacne kɛn damoloku

³⁷ Tem nte anadekɔ-fan kɔ kɛbɛrsene dɛkɛdire da asɔdar mɔ, kɔ Pol eyif wɛbe wɛsɔdar cɛKresi: «Aɲwos'em kɛlok' ɛm tes tɔlɔma ba?» Kɔ wɛbe eyif kɔ: «Mɲɲɛre kɛcɔp cɛKresi ba? ³⁸ Bafɔ wɛMisira mɛyɔne, wɛkɔ entɛp kɛc-sɔɲɛ pɛyama-yama kɛyi mɔ, mɛkɛre adifɛt afum wul mɲɲkɛle (4000) nde dɛtegbɛre ba?»

³⁹ Kə Pol oloku: «Awəŋ! Ina, wəSuyif iyəne, dare da Tarəs atəf ŋa Silisi aŋkom im, fum wəka dare dəpəŋ de! Intol' am, məwosə ilok-lokər afum.»

⁴⁰ Kə wəbε wəsədar owosε kə ti. Kə Pol empe k'εŋcəme dəkusunka, k'εfεk afum kəca. Kə afum fəp ŋaŋcaŋk, k'olok-lokər ŋa cəArame, kusu ka aSuyif aka di.

22

¹ «Awεŋc im aŋa, Abek' em aŋa!» Pol oŋc-loku, «Nəcəŋkəl oŋ moloku mme iyə meyacne ne mə.»

² Nte ŋane pəc-cəpər ŋa kusu kəŋan cəArame mə, kə pənaŋkane kəyə yeŋ.

K'oloku: ³ «WəSuyif iyəne, pakom im dare da Tarəs, atəf ŋa Silisi. Mba nnə dare dandε d'andusum im nnəna Kamaliyel nwe afum fəp ŋaŋcəre mə. Nwe εntəks' em bel-bel sariye sa atem asu mə, k'inasumpər sə teta Kanu bel-bel kə abəkəc fəp, pəmə tantε pəyi nəna sə məkə mə.

⁴ K'inatərəs afum aləma aŋε ŋanacəme dəpə da Yesu dandε darəŋ mə haŋ kə ŋafi. K'inqot aran kə arkun, k'imber ŋa dəbili. ⁵ Wəloŋne wəpəŋ kə abeki a dətəf fəp ŋayəne atəŋne aka ti. Inasətər ŋa reka kəkene afum em aka Damas, nde iŋc-kə kəkə-sumpər alaŋ akə ŋanayi di mə, ikere ŋa fər ya abε kirij nde Yerusalem pakə-sut.

Pol ələm təcəme tən dəpə dətət

⁶ Dəpə inayi ic-lətərne Damas, daŋ peŋ, gbəŋcana babəkə, kə pəmot pəpəŋ pəyεfε dareŋc kə pəŋkəl im pəwaŋkəra. ⁷ K'intempene dəntəf, k'ine dim nde doŋc-lok' im: «Sol, Sol, ta ake tə məntərs' em-ε?»

⁸ K'iyif: «Wəbε, məna an'əfə-ε?»

K'olok' im: «Ina, Yesu waka Nasaret iyane, nwe mana mayi katarsa ma.» ⁹ Afum ane sanasol ma nanananki pawankara papoko bel-bel, mba nanane fe dim da nwe onc-lok-lokar im ma.

¹⁰ K'iyif ka: «Cake co pamar iyane, Wabe?»

Ko Wabe olok' im: «Meyefe, mako dare da Damas, danda ankolok' am toko pamar' am kayo ma fap. ¹¹ Mba nte pawankara pa pamot papoko penasani' em kato-nanki ma, afum aka sanasol ma nasumpar im kaca ko nankekari' em han ko imbere Damas.

¹² Mba fum walama enayi di pac-we ko Ananiyas, pacame tafan ta Kanu darani pamoto toko sariye seloku ti ma. Nwe asuyif ane nanande di nanacare ko doto amera ma. ¹³ Ko Ananiyas ender nno iyi ma, k'encam' em kasek, k'olok' im: «Sol, wehc im, maluksarne so kanki.» Gbanana baboko k'inkanki nkan Ananiyas.

¹⁴ Ko Ananiyas olok' im: «Kanu ka atem asu kasoni am kare ka tafan ton, mananki Welompu, mane so dim don, ¹⁵ bawo mandeko-yane ko sede far ya afum fap kiran ta nte ko nte mane so ma. ¹⁶ Ndekali on ta ake to mayi kawone-e? Meyefe mayo pagbat am daromum teta Kanu, payak' am kiciya kam kawe ka Wabe disre.»

Kasom ka Pol decikara

¹⁷ Nte ilukus Yerusalem ma, ic-tola nde kabo karoni ka Kanu, ko kanki kander im kayefe darenc.

¹⁸ Ti disre, k'inkanki Wabe Yesu, nwe enalok' im: «Makufe mawur Yerusalem, bawo nafadewose kane sede sako masumpar tetem ma.»

¹⁹ K'iloku ka: «Wabe, nanicare a inc-ko dawalo wa dakatola da asuyif, ic-sut, ic-ber afum debili ane

ɲanaləŋ tetam mə. ²⁰ Nte analoŋ mecir ma sede sam Etiyen mə, ina wəkawε yati inayi di, kə mes maŋan məmbət im. In' enamεŋkε akakə ɲanadif kə mə yati yamos.»

²¹ Mba kə Wəbε olok' im: «Məkə! Pəbəle pə ina indesom əm, nde atəyənε Suyif ɲayi mə.»»

Pol kə wəbε wəsodar wəRom

²² Afum ɲanacəŋkəl kə haŋ tɛm nte ɛnaloku toloku tatəkə mə, mba ndəkəl oŋ kə ɲampɛnε sim ɲac-loku: «Pamələk kə! Ta pasak fum pəmə wəkawε pəyi dɔru.»

²³ Kə ɲaŋkule-kule, kə ɲaŋgbal suma səŋan kə ɲaləm kəbof dareŋc. ²⁴ Kə wəbε wəsodar wəRom osom asodar ɔn a pabersenε kə dəkədirε danan. K'oloku a pasut Pol nte təŋsəŋε pəloku-loku, pacərə te təkə ɔyɔ nte təsəŋε afum kəkule-kule tetən mə.

²⁵ Nte anakot Pol kəkə sut kə mə, kə Pol eyif wəbε wəsodar wəkə ɛnayi di mə: «Awos' am kəsut wəkom wəRom nwe antəkiti mə ba?»

²⁶ Nte wəbε wəsodar nwe ene toloku tatəkə mə, k'əŋkə pəyif wəbε wəsodar wəpəŋ, pəc-loku: «Cəke mändeyə-ε? Wəkom wəRom ɔfɔ.»

²⁷ Kə wəbε wəpəŋ wəsodar wəRom ender k'eyif kə: «Məlok' im kaŋce, wəkom wəRom məyənε ba?»

Kə Pol owosε: «Ey.»

²⁸ Kə wəbε wəpəŋ wəsodar wəRom nwe oloku sɔ: «Ina, pəsam pɛlarəm p' isətənε kəyənε ka wəRom!»

Kə Pol oloku: «Ina, aŋkom em ti kəkome dəm.»

²⁹ Gbəŋcana babəkə, akə pənamar ɲasəŋε Pol kəlɔk-loku mə ɲambəle, kə wəbε wəsodar enesε, kəcərə a wəkom wəRom yati ɔsəŋε k'aŋkot.

Pol nde fər ya aboc kiti kirin

³⁰ Dackəsək wəbe wəka asədar nwe pəfan kəcərə tes təkə aSuyif akakə nambonçə Pol mə, k'oloku a pasikəli kə, k'oloku sə alonçə apəñ kə aboc kiti aSuyif fəp kəlonkanə. Kə wəbe eñkerə Pol k'eñcəmbər kə fər yañan kirinç.

23

Pol kəyacı kən nde fər ya aboc kiti kirinç

¹ Pol pəgbətne aboc kiti aSuyif añe, k'oloku: «Kə ina, awenç im aña, amera nosoku pəs η' inçətene fər ya Kanu kirinç hañ məkə.» ² Ananiyas wəlonçə wəpəñ oloku akə nənayi Pol kəsək mə a nifer kə kəca dakanca. ³ Kə Pol oloku kə: «Kanu kəndesut' əm, məyənə pəmə damba dete nde añcem alom nifer mə! Mənde nnə məc-kit' im pəmə təkə sariyə səloku mə, mba məc-loku a pasut em, təkə sariyə səməne mə!»

⁴ Afum akə nənayi di mə, nəloku: «Wəlonçə wəpəñ ka Kanu məyi sə kələməs ba?»

⁵ Kə Pol olukse nja: «Awenç im aña, inçərə fe a nkən əyənə wəlonçə wəpəñ. Itə añcic kitabu disre: «Pəmar fe mələməs wəkirinç wəka afum am.»*»

⁶ Nte tenayənə a alonkanə nənayi kəsək kin aSadisi kə kəñkə aFarisi mə. Kə Pol eyefe k'empene dim dəndo aboc kiti nənç-yifət kə mə: «Awenç im aña! Ina sə, wəFarisi iyənə, wan ka aFarisi! K'añcəmbər im kəkiti-ε, kəlanç kem a afi nandeyefe defi kəsənçə ti!» ⁷ Nte Pol oloku moloku maməkə mə, kə kəgbəkələne kəyi aFarisi kə aSadisi dacə, kə kəgbeyene kəyi. ⁸ Kə aSadisi nəloku a kəyefe defi kəyi

* **23:5** «Pəmar fe mələməs wəkirinç wəka afum am.» Ex. 22:27

fε, mεlekε meyi fε, yɔŋk kɔ arkifin yeyi fε. AFarisi kɛca kɛŋan, ŋanalan a mamɔkɔ fɛp meyi doru.

⁹ Kɔ sim sɛmpε han, kɔ atɔkse sariye kɛca ka aFarisi ŋayefε kɔ ŋambupɛrε pɛpɔŋ, ŋac-loku: «Sɛnɔŋk fε nte o nte telɛc nnɔ fum wɛkawε eyi mɔ! Aŋcɛrε fε: Tɔlɔma ŋɔŋk, kɔ pɛyɔnε fε ti-ε, mεlekε molok-lokɛr kɔ.» ¹⁰ Nte kɛgbekɛlɛnε kɛŋc-cɔŋnε oŋ kɛcɔŋnε dɛm kirin mɔ, kɔ wɔbε wɛsɔdar wɛpɔŋ enesε a ta ŋawatɛri-watɛri Pol, k'oloku asɔdar a ŋator ŋakɔ ŋalɛk Pol ŋalukse kɔ nde asɔdar ŋandirε mɔ.

¹¹ Dɔckɔsɔk pibi kɔ Wɔbε Yesu ender Pol kɛnɔŋk disrε, k'oloku: «Mɔbanse! Tɔkɔ mɛnayɔn' em sede fɔr ya aboc kiti nde Yerusalem mɔ, mɛnε mɛkɔ sɔ mɛyɔn' em si Rom.»

Kɛsek kɛdif ka Pol

¹² Nte dec dɔsɔk mɔ, k'aSuyif alɔma ŋasek kɛdif Pol, kɔ ŋantɔŋnε kɛsɔŋnε temer kɛtɔ-di yeri, kɛtɔ-mun han ŋac-lip ti. ¹³ Afum aŋε ŋanasek kɛdif Pol kan kɔ mɔ, ŋaŋc-kɔ han ŋacɛpɛr afum wɛcɔ man kɛlε. ¹⁴ Kɔ ŋaŋkɔ ŋabɛp alɔŋnε apɔŋ kɔ abeki a dɔtɔf kɛkɔ-loku ŋa: «Sɛsɔŋnε temer kɛtɔ-di peri ta sɛntalip kɛdif Pol-ε. ¹⁵ Nɛna oŋ ndekɛl kɛbɛp ka aboc kiti aSuyif, nɛkɔ nɛtola wɔbε wɛsɔdar pɛkεrε nu Pol pɛmɔ nte nɛŋfan kɛmɔmɛn tetɔn bel-bel mɔ. Sɛna sɛŋcɛmε sɛc-kar kɛdif kɔn ta ɛntabɛp un-ε.»

¹⁶ Nte wan ka wɛkirε ka Pol ene pac-loku toloku ta kɛcɛpε kɔ towul pɛdifε pɔn mɔ, k'ɔŋkɔ nde asɔdar ŋandirε mɔ, k'ɛmbɛrε k'oloku ti Pol.

¹⁷ Kɔ Pol ewe wɛsɔdar wɛpɔŋ wɛlɔma k'oloku kɔ: «Mɛsolε wɛtɛmp nwe mɛkenε kɔ wɔbε wɛsɔdar wɛRom, bawo ɛfan kɛsɔŋε kɔ kɛcɛrε toloku tɔlɔma.»

18 Kɔ wəsɔdar wəkakɔ ɛlɛk kɔ, kɔ ŋaŋkɔ ndena wəbɛ wəsɔdar wəRom.

K'oloku kɔ: «Kelmani Pol ew' em k'olok' im a iker' am wətemp wəkawɛ, a ɛfaŋ kəsəŋ' am kəcərəɛ toloku tɔlɔm.»

19 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom osumpər kɔ kəca kɔ ŋawurnɛ kəsək. K'eyif kɔ: «Ake toloku tɔ məyɔ nte məfaŋ kəlɔk' im mɔ-ɛ?»

20 Kɔ wətemp nwɛ oloku: «ASuyif alɔma ŋantəŋnɛ a ŋawer əm alna Pol mətɔrɛnɛ ŋa kɔ ndena aboc kiti aSuyif, pəmɔ nte ŋaŋfaŋ kəyifət kɔ ŋaməmən tetən bel-bel mɔ. 21 Mba məsɛp ta ŋatam əm dəmoloku de! Bawo afum wəco mənəkələ kɔ tɔlɔm ŋa dacɔ ŋayi kəcərəɛ Pol towul pɛdife pən. Ŋasəŋɛnɛ temer kətɔ-di yeri, kətɔ-mun ta ŋantanim kɔ-ɛ. Tɛm tante ŋalip kəlompəsɛ. Kəwosɛ kam gbəcərəm kɔ ŋayi kəkar.»

22 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ɛmɛŋkəs wətemp nwɛ a ta pəlɔmər sɔ nwɛ o nwɛ toloku tatakɔ oloku kɔ mɔ, k'ɛsak kɔ, k'əŋkɔ.

Pol nde fɔr ya wəbɛ Felikəs kirin

23 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ewe asɔdar ɔn apəŋ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Nələk asɔdar masar mɛrəŋ (200), ayɛksɛnɛ fələs wəco camət-mɛrəŋ, kɔ atəmpər mbəŋcəran masar mɛrəŋ (200), ŋalompəsɛ kəkɔ ka Sesari pibi-ana. 24 Nəlompəs sɔ fələs, nte təŋsəŋɛ pakenɛ wəbɛ Felikəs Pol pəyi wəyɛŋ mɔ.»

25 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ɛŋcice Filikəs areka ŋɛ ŋenaloku nte mɔ:

26 «Ina, Kolodu Lisiyas, inɔic' am areka ŋaŋɛ mənə wəbɛ kem Felikəs, ic-yif əm.

27 Wərkun wəkawɛ, aSuyif alɔma ŋalɛk kɔ ŋac-kɔ kənim. Mba alok' im a wəkom wəRom ɔfɔ, it' ɔsəŋ

em kæder kə asədar em kəbaŋər ŋa kə. ²⁸ Nte ifaŋ kəcərə tes nte amboŋcə kə mə, k'intorene kə nde aboc kiti aŋaŋ ŋayi mə. ²⁹ K'inəŋk, k'amboŋcə kə tes-ε, kəgbəkələne kə nke kəŋkotərəne sariye səŋaŋ mə, mba ali tes eləsər fe nte pəmar padife kə, kə pəyone fe ti-ε, paber kə dəbili mə. ³⁰ Nte alok' im kəsek kədif ka wərkun wəkawε oŋ mə, itə iŋken' am kə katina. K'ilokene amboŋcə ən tes, ŋakə ŋabokene tetən nnə mənə məyi mə. Dənda əfə ləŋtaŋ.»

³¹ K'asədar ŋayo pəmə tatəkə wəbe kəŋaŋ enasom ŋa mə. Kə ŋalək Pol kə ŋaŋkekərə kə pibi disre haŋ Antipatiri. ³² Dəckəsək kə asədar aləma ŋaluksərne nde ŋandire mə, kə ŋasak ayeksene fələs ŋakekərə kə. ³³ Nte ŋambere Sesari mə, kə ŋasəŋ areka ŋaŋəkə Felikəs wəbe ka dətəf, kə ŋamentər kə Pol. ³⁴ Nte wəbe ka dətəf elip kəkaraŋ areka ŋŋe mə, k'eyif Pol wəka atəf ŋere ŋ'əyone-ε. Nte ene a wəka Silisi əyone mə, ³⁵ kə wəbe Felikəs oloku: «Indecəŋkəl əm kə aboŋcə am tes ŋandeder-ε.» K'osom a pacəŋər Pol nde bili bəkə bənayi nde abəŋka ŋa wəbe Herodu mə.

24

Amboncə Pol mes

¹ Nte mata kəcəmət meŋcepər mə, kə wəloŋne wəpəŋ Ananiyas ontor kə abeki a dətəf aləma kə wəgbəkələne wəkin pac-we kə Tertulu. Kə ŋaŋkə ŋabokene nnə wəbe wəka dətəf eyi mə teta Pol. ² Kə wəbe ka dətəf osom k'awe Pol, kə Tertulu oŋcop moloku mən nte: «Wəbe, mən' əsəŋe nte səyine bəkəc yoforu mə. Kəkətene dəbe kam kətət, kə kəsəkpər ka mes mələma teta atəf ŋosu ŋaŋe, bawo

mənayay ni nte tender mə. ³ Wəbe Felikəs wəleləs kosu, sənsətə pətət papəkə tēm fəp kə mofə fəp. Sənyek-yekəs' am ti. ⁴ Mba nte intəfanj kələkər əm tēm telarəm mə, it' intolan' am kəcənjəl su abəkəc nətət disre tēm tepic.

⁵ Sənjəkce a fum wəkawε wəberəs afum dacə əyənε, nkən ənsənε aSuyif fəp kəgbəkələne doru mofə fəp. Wəkiriñ wəka kəgba ka afum a Nasaret əyənε. ⁶⁻⁷ Ənafanj yati kəyik-yikəs kələ kəpən ka Kanu, itə sənəsumpərə kə. ⁸ Məna Wəbe məntam kəyifət kə, mətən kəcərə kə pəyəne fə a təkə səmbənçε kə mə kançε kə-ε.»

⁹ Kə Asuyif anε nənayi di mə, nambənçε Tertulu, kəc-loku: «Itə teyi yati!»

Pol fər ya Felikəs kiriñ

¹⁰ Nte wəbe ka dətəf efek Pol kəca a pəlok-loku mə, kə Pol oloku nte: «Wəbe, iñçərə a meren məlarəm mə məyi atəf nənε məc-kiti. Kələnj kanjə disre k'indeloken' am kəyəc kem. ¹¹ Təntacepər fε mata wəco kə mərənj nte impε dare da Yerusalem kəkə-kor-koru Kanu, məntam ti kəyifət. ¹² Ambəp f'em kələ kəpən ka Kanu, ambəp f'em dəkələ ka dəkətola Kanu da aSuyif, ambəp f'em dare disre səc-gbəkələne kə fum, kə pəyəne fε ti-ε, ic-gbiñər afum kəyefərəne. ¹³ Nəfətam sə kəc-mentər əm kançε ka tes təkə nambənçε em mə. ¹⁴ Kançε intam kəwose nnə fər yam kiriñ a Kanu ka atem em k'iñkor-koru, k'iñçəmə dəpə da Wəbe darən ndε nən nənçəm-çəmne a yem yə mə. Mba ina ilan nte o nte ançic dəkitabu Tawureta Musa kə Sayibe-e mə. ¹⁵ İngbəkər teta Kanu tələma amera, nte nən abənç' em mes nən sə nənçbəkər mera mə: It' əyənε a Kanu

kandeyekti afi, alompu kə atəlompu. ¹⁶ It' əsəŋe nte ina sə inşep tēm fəp kəkətene amera ɲətət fər ya Kanu kə afum kirin.

¹⁷ Nte meren mēlarəm meŋcepər mə, k'inder nnə Yerusalem kədəmar afum em, k'ilonene sə domun.

¹⁸ Kə ɲaŋkə ɲabəp im ic-səkəsne kələ kəpəŋ ka Kanu disre, bafə afum ɲaləŋkanə di, bafə pəc-gbəkələne.

¹⁹ Mene aSuyif a atəf ɲa Asi aləma akə ɲanayi di mə, ɲa ɲə pəmar kəder nnə məyi mə ɲac-boŋc' em mes, kə pəyənə fə a ɲantəmpər em mi-ε. ²⁰ Kə pəyənə fə ti-ε, afum akaŋe ɲaloku tes tēlec nte aboc kiti a kələ kəpəŋ ka Kanu ɲananəŋk im nte ɲanakit' im mə. ²¹ Mene pəyənə toloku təkə inalokə dim dəpəŋ, icəme ɲa dacə mə de: «Teta kədəyefe defi nke ilan mə, k'aŋcəmbər' im məkə kiti nnə fər yam kirin-ε!»

²² Təbabəp paloku Felikəs bel-bel mes ma dəpə da Wəbe Yesu, k'olukəse kiti dəsək dələma, pəc-
 loku: «Kə wəbe wəsədar wəRom Lisiyas endeder-
 ε, indeməmən tes tonu.» ²³ Kə wəbe ka dətəf oloku wəsədar a pəcaŋər kə, mba ta pəkot kə, ta pəmənə sə afum ən kəmar kə mes mələma.

Pol fər ya Felikəs kə Durusil kirin

²⁴ Nte mataka mələma meŋcepər mə, Felikəs ɲasol kə wəran kən, Durusil, wəSuyif enayi, kə ɲander, kə ɲasom pakə-we Pol. Kə ɲaŋcəŋkəl kə kələku ka kələŋ kən Yesu Krist. ²⁵ Mba nte Pol enatəfərnene moloku mən teta pələmpu, teta kəsumpərne, kə kiti nke kəndeder mə, kə kənesə kəyi Felikəs. K'oloku Pol: «Pəntəŋne məkə tante. Məkə kərəsna. K'indəsətə tēm-ε, indəsə w' am.» ²⁶ Felikəs enafətəma a Pol əŋkəsəŋ kə pəsam. It' oŋc-soməse tēm fəp, pakə-wene kə Pol ɲaloku-loku.

²⁷ Kə ηayi ti disre han kə meren merəη mençepər, k'asəkpər Felikəs dəbe, k'andəs Pərsiyus Fəstus. Mba ntε Felikəs enafan kəbətəs abε aSuyif mera mə, k'əsak Pol dəbili.

25

Awe Pol fər ya wəbe wəka təfya Rom fəp kirin

¹ Kədəs ka Fəstus dəcəm da dəbe tataka ta maas, k'eyefe dare da Sesari kəkə ka Yerusalem. ² Aloηne apəη kə afum alɛl a dətəf aSuyif ηaηkə ηabokene nno eyi mə, teta Pol. ³ Kə ηaηgbəc ηac-tola Fəstus kəmar kəηan pakere Pol Yerusalem, mba kə ηalompəs towul mpe ηantam kədife Pol dəpə mə. ⁴ Kə Fəstus oloku ηa a aηcaηər Pol dare da Sesari, a nkən yati pəmar pəkə di mata maməkə. ⁵ K'endenər, «Afum acərə kəlok-loku aηe ηayi nu dacə mə, ηasol kə ina, səkə. Kə fum wəkawε enaləsər tes-ε, ηakə ηaləm kəbokene kəηan dəndo.»

⁶ Fəstus enacepərene fe mata camət-maas, kə pəyənε fe ti-ε mata wəco Yerusalem, k'olukus dare da Sesari. Dəcəkəsək k'endε dəηkiti, k'osom a pakere Pol. ⁷ Ntε Pol ender mə, kə aSuyif aηe ηanator Yerusalem mə ηaηkel kə, kə ηambonçε kə mes məpəη melarəm, mme ηanato-tam kəsəkəs mə.

⁸ Pol oηc-loku kəyacne kən: «Ali tes iləsər fe! Inçiya fe sariye sa aSuyif, inçiya fe kələ kəpəη ka Kanu, inçiya fe.»

⁹ Fəstus, nwe enafan kəbətəs aSuyif mera mə, eyif Pol: «Məfan kəpε Yerusalem pakə-kit' əm di fər yem kirin ba?»

¹⁰ Kə Pol oloku: «Fər ya dəηkiti da Sesar y' inçəme kirin tantε, difə pəmar pakit' im. Ali tes iləsəre fe

aSuyif, pəmə tatəkə mənə yati mənçərə ti mə. ¹¹ Kə pəyənə fə inçiya, kə pəyənə fə iyə nte o nte pəmar padifem mə-ε, ifətola a paŋaŋnen' em. Mba kə pəyənə fə mes mame amboŋc' em məyənə fε kaŋce-ε, pəmar fε nwe o nwe pəsəŋ im ŋa. Intola ti wəbe wəka tɔf ya Rom fəp pəkit' im.»

¹² Awa Fəstus, nte ŋalip kəməmən mes mme kə amar ən mə, k'oloku: «Nte məloku a Sesar məfaŋ a pəkit' əm mə, kəkə kə mənder Rom pəkə-kit' əm.»

Pol fər ya Akripa kə Bernis kirin

¹³ Nte mataka mələm mənçepər mə, kə wəbe Akripa kə wəkire kən Bernis ŋander dare da Sesari, kədeyif Fəstus. ¹⁴ Nte ŋawak di kəwon mə, kə Fəstus ələmər wəbe nwe teta Pol, pəc-loku: «Felikəs enasak fum wələma dəbili. ¹⁵ Nte inakə Yerusalem mə, aloŋne apəŋ kə abeki a dətɔf aSuyif ŋanabokene tetən, ŋac-tola kədif kən.

¹⁶ K'iloku ŋa a aRom ŋafəsəŋ fum kədif ta wəkayi ŋantatəfərəne kə aboŋce ən mes-ε, pəyacne moloku məkə amboŋce kə mə. ¹⁷ It' əsəŋe nte ŋatəwon kəderene nnə mə. Dəckəsək, k'inde dəŋkiti, k'isom a pakere fum wəkakə. ¹⁸ Nte aboŋce ən mes ŋander mə, ali tes ŋamboŋce fε kə nte inafətəne kə mə. ¹⁹ Ŋaŋgbekələne kəgbekələne dəm teta dine daŋan, kə teta Yesu wələma, nwe efi mə, mba kə Pol nkən oloku a eyi wəyeŋ. ²⁰ Kə ina, nte intəcərə nte indeloku teta mes ma dine daŋan mə, k'iyif Pol, kə pəyənə oŋwose kəkə Yerusalem pakə-kiti kə dəndə-ε. ²¹ Mba Pol ontola nte efaŋ mə: A wəbe kosu wələl pəkiti kə, it' əsəŋe nte iloku a pacəŋər kə haŋ ic-tam kəkenə kə Sesar wəbe wəka tɔf ya Rom fəp.»

²² Kɔ Akripa oloku Fɛstus: «Ina sɔ, ifan̄ kəcəŋkəl fum wəkawɛ.» Kɔ Fɛstus oloku: «Alna mən̄cəŋkəl kɔ.»

²³ Dɔckəsɔk Akripa kɔ wəkire kən Bernis ɲanderɛnɛ asos ɲayɛsnɛ, kɔ ɲambɛrɛ nde dukulɔ dɔkɔ aŋkiti mɔ, kɔ abɛ apəŋ asɔdar aRom, kɔ afum alɛl a dare. Kɔ Fɛstus osom k'əŋkɛrɛ Pol. ²⁴ Awa kɔ Fɛstus oloku: «Wəbɛ Akripa, kɔ nən̄a fəp fonu aŋɛ nəyi su dacɔ mɔ, nən̄əŋk fum wəkawɛ, tetɔn tɔ aSuyif alarəm akanɛ ɲambokɛnɛ nnɔ iyi mɔ. Kəyɛfɛ Yerusalem han̄ nnɔ, ɲac-kulɛ-kulɛ a pəmar fɛ pəyi doru. ²⁵ Kɔ ina, inəŋk fɛ ntɛ o ntɛ pəmar a padifɛ kɔ mɔ. Mba ntɛ nkən̄ wəsərka ontola a wəbɛ kosu wələl pəkiti kɔ mɔ, it' in̄cɛm-cɛmnɛ kədəkɛnɛ kɔ Pol wəkawɛ. ²⁶ Ntɛ intɔyɔ ntɛ o ntɛ tosoku tecicɛ wəbɛ kosu wələl teta fum wəkawɛ mɔ, it' in̄kɛrɛnɛ kɔ fər yonu kirin̄, pən̄əŋkanɛ mən̄a wəbɛ Akripa, nəyifət kɔ ntɛ tən̄səŋɛ isɔtɔ təkɔ indecic mɔ. ²⁷ Bawo, pəwuren' em kəyi samnɛ, kəsəŋ kelmani pac-kekərɛ Rom ta məsɔkəs kəcic mes məkɔ ambon̄cɛ kɔ mɔ-ɛ.»

26

Pol kəyacnɛ kən nnɔ Akripa eyi mɔ

¹ Kɔ Akripa oloku Pol: «Awos' am kəloku-loku tetam.»

Kɔ Pol ondɔt kəca kələk moloku kəyacnɛ.

² «Pəmbɔt im, Wəbɛ Akripa, kən̄əŋknɛ məkɔ ideyacnɛ nnɔ məyi mɔ mes mmɛ aSuyif alɔma ɲambɔŋc em mɔ. ³ Mən̄cərəɛ bel-bel mes mokur aŋa ma aSuyif kɔ kəgbəkələnɛ ka mi. Ilɛtsɛn' am məcəŋkəl im bel-bel.

4 ASuyif fəp ɲaɲcərə nte tənayɔnɛ teyi tem kəyɛfɛ dowut dem mə, dəkəcop nte inayi afum em dacə Yerusalem mə. 5 ɲaɲcər' em kəyɛfɛ nte pənaɔwɔn mə, ɲantam sɔ kəboɲc ti, bawo fər yaɲan yati ɲanatəɲnɛ mes kə məyɔ ma doru dem fəp, a cəFarisi c' inayi, kəgba ka afum akə ɲananaɲkanɛ kəyɛɲk mes dinɛ dosu mə. 6 Məkə ayi kəkɪt' im, bawo ɲɲgbəkər amera temer nte Kanu kənasəɲ atem asu mə. 7 Cusuɲka cosu nce wəco kə mɛrəɲ cəɲsali tem fəp, daɲ kə pibi, ɲayɔ amera kəsɔtɔ ka kələkɛ temer kaɲkə. Wəbɛ, teta kəgbəkər amera kaɲkə kə aSuyif ɲambɔɲc em mes. 8 Teta ake tɔ nəntɔfanɛ kəlanɲ a Kanu kəntam kəyɛkti fum defɪ disrɛ-ɛ?

9 Ina wəkawɛ yati, inacɛm-cɛmnɛ kəsɪməs kə tewe ta Yesu wəNasarɛt səpɔ fəp. 10 It' ɛnaɔɔ Yerusalem, ina wəkawɛ yati inabɛr afum acempi alarəm dəbili kətam disrɛ nkɛ abɛ a aloɲnɛ ɲanasəɲ im mə. Nte ɲaɲc-liku kədɪf kəɲan mə, ina sɔ ɲɲc-ɔsɛ ti. 11 ɲɲc-kə dəwɔlɔ wa dəkətola Kanu da aSuyif fəp, ɪc-tɔrəs alanɲ, ɲɲc-gbəc ɲa kəlɔməs tewe ta Yesu. Pəc-tɛl' em nnə ɲayi mə, ɲɲc-bɛləs ɲa haɲ sədare səcuru.»

Pol ələm kəkafələ kən amera

12 «It' ɛnasəɲɛ dəsək ndɛ indekə dare da Damas mə, kətam kə kəsom ka abɛ a aloɲnɛ apəɲ. 13 Daɲ dɛc-faɲ kəbəp, Wəbɛ Akripa, k'ɪnəɲk dəndo dəpɔ pəwaɲkərə mɛpɛ pɛnakɛl im kə afum akə sənasol mə. Pəmot mɛpɛ pənaɔyɛfɛ dəkəm mə, pɔc-mot pɛtas dec. 14 Kə səntɛmpɛnɛ fəp fosu dəntɔf, k'ine dim doc-lok' im cəArame: <Sol, Sol, ta ake tɔ məntɔrəs em-ɛ? Pəɲcuc' am kəbər tɛfaɲ ta wəbɛ kam.>

15 K'iyif: <Wəbɛ, an' əfɔ-ɛ?>

K'oluks' em: <In' ofo Yesu, nwe mana mayi kataras ma. ¹⁶ Mba mayefe macame wecak wam karonj. Macare tes nte toson' em kawurər əm mə: Iyek-yek əm kayone ka wəbəc kem, mayone so wətəjne mes məkə mənəjk nno iyi mə kə məkə indesə-wurər əm mə. ¹⁷ Indeban əm afum am akanje dəwaca kə atəyone Suyif nda anje indesom əm mə, ¹⁸ kəkə-mepi na fər. Nte tənsonje nawur dəkəbump natəfərne pəwanəkəra, nawur kətam ka Sentani naji kətam ka Kanu disre mə. Kə nalanj im-ε, nandesoto kənanje ka kiciya kənan, nasoto dəkəcəme afum daco anje najone aka Kanu mə.»

Pol oloku yebac yon

¹⁹ «Ti disre, Wəbe Akripa, iyenkər fe kənəjk nke kənyefe darenj mə domp. ²⁰ Mba inacam kəesna afum aka Damas kə aka Yerusalem, kəbər ka afum aka atəf na Yude fəp hanj atəyone Suyif. Iloku na kəsəkpər bəkəc nakafəle nno Kanu kəyi mə, najo majo mətət mme menmentər kəsəkpər kənan bəkəc mə. ²¹ Tante tenasonje kə aSuyif nasumpər im nde kələ kəronj ka Kanu disre, nac-fanj kənim im. ²² Mba kəbum ka Kanu kəsən' em kəyi doru hanj məkə, injone kə wətəjne mes mme nno awut kə abeki naji mə. Ifaloku nte o nte sayibε-e kə Musa nanatoloku mə, ²³ kəcəre a Krist endekekəre pəcucane, k'əyone wəyefe wəcəkə-cəkə defi-ε, nkən endecam teta pəwanəkəra nno aSuyif kə atəyone Suyif naji mə.»

Pol kafan kən kəsəne Akripa kalan

²⁴ Nte Pol onj-loku moloku mən meyacnene mə, kə Festus onkulərne: «Pol cəpə mətamne fe? Kətəkəs kam kəlarəm kəsən' am kətə-tamne.»

²⁵ Kɔ Pol oloku: «Daka o daka dɔyɔ f'em. Intamne ken, Wəbe kem wələl, Fəstus! Moloku ma kanɔe kɔ molompene m' iyi kəloku. ²⁶ Wəbe enɔere maməkɔ fəp, it' inloke mi kəlan disre fər yən kirin. Inɔere a mənɔere mes maməkɔ fəp, bawo mənacepər fər ya afum kirin. ²⁷ Məlan sayibe-e ba, Wəbe Akripa? Inɔere bel-bel a məlan ɲa!»

²⁸ Kɔ Akripa oloku Pol: «Kɔ məsep kəberene pəpic-e, mənɔən' em kəyone wəlan Krist.»

²⁹ Kɔ Pol oloku: «Təyone fɔ ndəkəl kɔ pəyone fe ti-e, tekirin, intola kɔ Kanu kəwose-e, kəyefe mənə han akɔ ɲayi kəcənəkəl im məkɔ mə, nəyi pəmɔ ina, mba ta gbekce yaye yeyi ti de.»

³⁰ Awa wəbe ka atɔf, wəbe ka sədare səlarəm, Bernis, kəbər ka afum akɔ ɲanandɛ kɔ ɲa mə fəp ɲayefe. ³¹ Nte ɲanɔ-c-wur mə ɲac-lokene: «Fum wəkawɛ ɔyɔ fe nte o nte pəmar padife kɔ, kɔ pəyone fe ti-e paber kɔ dəbili mə.»

³² Kɔ Akripa nkən oloku Fəstus: «K'antam kəsak fum wəkawɛ pətɔ-yone fɔ ewe wəbe wəka Rom-e.»

27

Aŋkekəre Pol Rom

¹ Nte antəne on a səbeke debil kəkɔ ka atɔf ɲa Itali mə, k'asən Pol kɔ afum alɔma akɔ ɲanayi dəbili mə wəsɔdar wəpən wəlɔma nwe anɔ-we Yuliyus mə. Wəbum ka wəbe wəka Rom enayone, k'asom kɔ kəkəkəs ɲa. ² Kɔ səmbekɛ dəbil kəyefe ka dare da Adaramit kəkɔ ka cəgbər ca Asi kɔ sənko səpe. Aristarko wəMasedon wəka dare da Tesaloni enayi su daco.

³ Dackəsək kə səmbere Sidəŋ. Yuliyus nwe əŋc-yə Pol mes mətət mə, owose kə kəkə ndena anapa ən kəkə-tenər ŋa kəmar kələma. ⁴ Nte səyefe dəndo mə, kə səsumpər kəca ka Sipər bawo səŋc-gbofne afef. ⁵ Nte səŋcali kəba nke meŋc monsut təf ya Silisi kə Paŋfili mə, kə səŋkə sətor dare da Mira, atəf ŋa Lisi. ⁶ Dəndo kə wəbe wəsədar əsətə dəndo abil ŋŋe ŋanakə-yefe dare da Aleksandər kəkə ka Itali mə, k'embək su ŋi disre. ⁷ Mataka melarəm disre səc-kət meten dəkəba. Pəcuca disre pə sənadebər Sinidi, mba nte afef ŋenatə-wose su kəkə pəbəle mə, kə səsumpər agbər ŋa atəf ŋa Kret, kə səŋcepər Salmən. ⁸ Kə səŋgbofne dobo dadəkə pəcuca disre, kə səŋkə səbər kəfo kaŋkə aŋwe «Cətənta Cətət,» ta pəmbələne di kə dare da Laseya.

⁹ Nte tem telarəm teŋc-cepər, akə kəkətene abil kəŋc-yə kəyə dəm wey-wey mə, kə mata ma kəsŋ meŋcepər-ε. Kə Pol eŋgbiŋər ŋa: ¹⁰ «Anapa, inəŋk fə kəkət kosu kaŋke kəyə wey-wey. Abil kə yecaməs yəkə yeyi ŋi disre mə yendelece, səna aŋe səyi ŋi disre mə yati sətəro.» ¹¹ Mba wəbe wəsədar pəlan wəgbək abil kə wəka ŋi, ta ewe moloku ma Pol daka-ε. ¹² Nte tendenərne ti mə, kətənta kənatese fe kəcəpərəne derəŋ. Kə ayi a abil ŋaŋəkə disre alarəm ŋaloku kəyefe ka di ŋabelər Fenik, kətənta ka Kret nke kəŋkəŋkəne afef ŋederəŋ mə.

Afef ŋəpəŋ ŋosut dəkəba

¹³ Kə afef ŋepic ŋeyefe kəwur kəca-kətət, kə ŋaŋcem-cemne a ŋantam kəyə tefan taŋan. Kə ŋayekti abela ŋaŋan kə ŋasolne dobo da Kret, ŋagbepene di. ¹⁴ Pəwon fe kə afef ŋəpəŋ ŋəkə aŋc-we «Erakiləŋ» mə ŋowur kəyefe ka məro ma dare. ¹⁵ Kə afef

րադոկո դեյեֆե կաւերդենե օրիլ տօ օնտօմ սօ կաւամե օֆեֆ դրօդոկօ կիրիյ-է, կօ սօսօկնե կօ դեդեկօրե սօ նդե դեոֆօնօմ մօ. ¹⁶ Տօյի կաւեքօր մօկօրօ մեֆեֆ մօլօմօ տօնտօֆ, մմե օդւ-ւե կօդօ մօ, կօ սօնտօմ քօւսօւսօ Ըսրե կաւամբօրօս օրիլ. ¹⁷ Նտե սօլիյօրնե դի մօ, կօ օդե դօյի կօբօւս օրիլ Ըսրե մօ դրօդօկօտե դի ինդօնօ յօկօ յեոօյօնե յեմեդկօրնե մօ, դրօ-նեսե կօկօ-լօդե օգբօք դօ օտօֆ դօ Տիրիտի, ինօւօ կօրօրօ կօ օսօդւ կօյի ըի. կօ դրօդբօլ օդկօ, մօնօ օֆեֆ դօսօլօ դօ. ¹⁸ Նտե օֆեֆ դեոնօնօնկօնե կօյիկօւս սօ մօ, ըօւսկօսօկ կօ դրօդբօլօս յեւօմօս յօլօմօ ըօկօնօ. ¹⁹ Տօտօկօ տօ մօօս, կօ օնօւս օ ըօրիլ դօսօմքօր ցօնօնի ինօ օրիլ ըօւօւօօ ւօնօն կօ դրօդբօլ յի ըօկօնօ. ²⁰ Մօտօկօ մեօլօրօմ Ըսրե ըս կօ ւօս յօդւ-ւօր ֆե, օֆեֆ դեւ-նեկ օդ կօնեկ ըօմ, տեօքօս կօ սօււրօ մօրօ կօյի սօ ըօրօ.

²¹ Նրօնօնի ֆե յերի կօյեֆե նտե քօնօւօն մօ. Նտօ կօ Քօլ եյեֆե կ'եդւսմե դօ ըօւս, կ'օլօկօ: «Յնօրօ, քօւսօնե ֆօ նօւսնկօլ իմ տօ նօյեֆե կրօտ նօյեկտի օնեօնօ-է, նօնօնօնօմնե քօւսօյ քօմքօ քօսօտօ սօ, կօ ւս նյե յօսօլօր սօ մօ. ²² Մնօ ննեկօլ օդ, ինտօլօ օ օդւսքօս նօ ինեկօւս, ինօւօ օլի ֆօմ օֆօֆի նօ ըօւս, մեոնե օրիլ դեոնեօւսե. ²³ Նտօ ննօ քօնի մեօլեկօ մօլօմօ մօ կօնօ նկե իյօնե ւօկօն կօ նկե ինկօր-կօրօ մօ, մօււրօրն' եմ. ²⁴ կօ մօլօկ' իմ: «Տօ մօնեսե, Քօլ! Մեոնե մօւսմե ֆօր յօ ւօնե կօ տօֆ յօ Րօմ ֆօք կիրիյ, տօնտօ տօ կօնօ կօսօկօ օկօնօ նօյի օրիլ դրօնօ Ըսրե մօ ֆօք կօյի ըօրօ.» ²⁵ Նօւսքօսնե ինեկօւս օրկօն, ինօւօ իլօն տօկօ կօնօ կօլօկօն' եմ մօ տօնդեյի. ²⁶ Մնօ մեոնե քօկօ-լօդօ մօկօրօ մօլօմօ.»

²⁷ Քօնի քօ ւօւսօ կօ մօնկօլօ ք' օնօկօ քօֆեւսօրնե սօ կօնօ կօ Աըրիյօնօ. Քօնի ըօւսօ կօ օկօտօնե օրիլ դրօնքօրօ օ օլօտօրնե օնտօֆ դօւօսօ. ²⁸ կօ դրօնտօրօ քօկօ քօլօլ

pakotər pi kəbənda, kə ɲanəŋk fə putukum pəmbəp mətər wəco maas kə camət-tin. Kə ɲaŋcəŋne kirin kə ɲawak sə, kə ɲanəŋk fə pətukum pəmbəp mətər wəco mērəŋ kə camət-mērəŋ. ²⁹ Nte ɲanesene abil kəcaŋərəne masar mə, itə ɲanəgbale aŋka maŋkəle tadarəŋ, kə ɲande ɲac-kar pəwanəkəra, mba pəc-won ɲa. ³⁰ Mba nte abac a debil ɲanafan kəyeksər abil mə, kə ɲantore agbaŋke, ɲac-loku a ɲakə ɲagbal aŋka tekirin ta abil. ³¹ Kə Pol oloku wəbe wəsədar kə asədar, «Kə afum akanje ɲantəyi debil-ε, nəfətam kəyi doru.» ³² Kə asədar ɲaŋcopu bənda ya agbaŋke, kə ɲasak ɲi kə ɲentempene.

³³ ɲayi kəkər dec kəsək, kə Pol ewene fəp fosu kəkə-di yeri, k'oloku: «Məkə tataka ta wəco kə maŋkəle nte nəyi kəkər, ta nəndi yeri mə. ³⁴ Intola nu oŋ kədi yeri, bawo pəmar nədi yi nte təŋsəŋe nəyacne mə. Ali wəkin nu dacə, kəfon kən da dərump kəfə-sələr kə!» ³⁵ Nte Pol elip kəloku tatəkə mə, k'elek kəcom k'eyek-yekəs Kanu fər ya afum fəp kirin, k'entepi ki, k'eyefe ki kəsəm. ³⁶ Kə fəp fəŋcəp bəkəc kə ɲayefe kəsəm cəcom. ³⁷ Sənaiyi afum masar mērəŋ wəco camət-mērəŋ kə camət-tin (276) akə ɲanayi abil ɲaŋəkə disre mə. ³⁸ Nte fəp fənəmbərə mə, kə ɲaŋgbal malə meləpəs dəkəba nte təŋsəŋe abil ɲeberene kəfoy mə.

Kəlonje ka abil

³⁹ Nte dec dəsək mə, abac a debil ɲananəpəl fe antəf, mba ɲananəŋk kərəre, kə ɲaŋcem-cemne kəcəŋəs abil haŋ ɲabəp ki. ⁴⁰ Kə ɲasikəli aŋka kə yontor dəkəba, kə ɲasikələne sə bənda ya yas nyə aŋc-gbeke abil mə. Kə ɲayekti abela abil dəkəro, kə afef ɲelek ɲa, kə ɲəŋcəŋəs abil kəca ka dəkərəre.

⁴¹ Mba kə ɲaŋkə ɲapət kɛrɛrɛ acir mɛrəŋ daco, kə kəro ka abil kəmətne dɛsəŋc, ɲɛntam fɛ sɔ kəcɔŋne kirin. Kə yam yɔpəŋ yender yosut abil ɲaŋan kə ɲɛləsər ɲi tadarəŋ.

⁴² Kə asɔdar ɲaŋcɛm-cɛmnɛ kədif ka kɛlmani-e, ta wələma pəŋɛrəŋ pəyɛksər ɲa. ⁴³ Mba wəbɛ wəsɔdar nwe ɛnacɛm-cɛmnɛ kəmar Pol ta efi dəkəba mə, ɛyaməsər asɔdar kəyɔ ka tɛfan tanjan, k'oloku akə ɲanacərə kəŋɛrəŋ mə ɲanuŋkɛnɛ kətor dəkəba ɲaŋɛrəŋ nte tɔŋsəŋɛ ɲapɛ kare mə. ⁴⁴ Afum aləpəs akə ɲandɛlɛk cəbam kə cəpɔm ca abil ɲaŋɛrəŋ ɲabəp ɲa dəndo kare. Kə afum fəp ɲampɛ kare, ali wəkin tɛs tɛnasɔtɔ fɛ.

28

Pol eyi Malit

¹ Nte səmpɛ ta təlɔm o təlɔm təsɔtɔ fum mə, k'aloku su a mokuru maməkə m' aŋwe Malit. ² Kə afum aka di ɲasumpər su bel-bel. Kə ɲaŋkəkərə su kəkə-sayɛ nɛŋc ndɛ ɲanacɔl tɛta wəcafən wəkə ɛnacɔp kətuf mə, kə kəfɛ. ³ Pol ɛnawɛtəs yanjan yələma nyɛ ɛnayi kəcɔl dənɛŋc mə, mba tɛta pəwɔn, kə dɔf dowur yanjan disrɛ kə dɛndɛtərne kə dəkəca. ⁴ Nte aka atɔf ɲaŋkə ɲanəŋk dɔf dɛndɛtərne Pol dəkəca mə, kə ɲalokɛnɛ: «Fum wəkawɛ tələma wədif afum ɔyɔnɛ, bawo ɛntɛp kəc-cafɛ dəkəba, mba Pələmpu powosɛ fɛ nkən kəyi doru.» ⁵ Mba kə Pol ɛwɛs abok ɲɛ dənɛŋc, ali ta pəŋcu kə-ɛ. ⁶ Afum akakə ɲac-kar a pəŋkə-kəf kə dənda abok ɲɛnadɛtərne mə, kə pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pətɛmpɛnɛ pəfi. Nte ɲaŋkar kə pəwɔn ta ɲaŋnəŋk təlɔm o təlɔm təsɔtɔ kə mə, kə ɲasəkpər tɛcɛm-cɛmnɛ tanjan, kə ɲaloku a kanu kə ɔyɔnɛ.

⁷ Kəfo kanəkə kəsək antəf nəpəŋ nənayi di ɲa fum wəbeki wəpəŋ wəka mokuru maməkə wəloma, pəc-we kə Pubiliyu. Nkən enasəŋ su dəkəyi dətət mata maas. ⁸ Papa ka Pubiliyu enafəntərə ta entamnɛ-ɛ, fiɓa kə kupur yeyi kə. Kə Pol emberər kə, k'əntola Kanu, pəc-denər kə waca, k'əntaməs kə. ⁹ Ti disrɛ kə acu aka mokuru aləpəs akə ɲander sɔ, kə ɲa sɔ ɲantamnɛ. ¹⁰ Kə aka dare ɲalələs su bel-bel, nte səndeyefɛ kəkə mə, k'asəŋ su ca yəkə pənamar su kəyɔ mə fəp.

Pol kəbəp kən Rom

¹¹ Nte sənçepərənɛ yof maas mə, kə səsətɔ abil nɲɛ ɲeyefɛ dare da Aleksandər, kə ɲɛɲçepərənɛ dɛrəŋ mokuru ma Malit. Abil ɲaŋəkə ɲ' aɲç-we «Diyəskur.» ¹² Nte səmbərə dare da Sirakus mə, kə səyi di mata maas. ¹³ Kə səyefɛ dəndo, səsolnɛ agbɛp kə sənəkə səsumpər dare da Resiyo. Kə afɛf ɲa kəca-kətət ɲeyefɛ dəkəsək, mata mɛrəŋ disrɛ kə səmbəp dare da Pusəl. ¹⁴ Difɔ sənabəp awɛɲç su aɲa alaŋ akə ɲanatola su kəyi di mata camət-mɛrəŋ mə. Təkət tantɛ tɔ sənəkət kəbərə dare da Rom. ¹⁵ Awɛɲç su aɲa alaŋ a dare da Rom aɲɛ ɲanane te tosu mə, ɲander kəfaynɛ su haŋ nde makit ma Apiyus, kə nde aɲç-we Dəkəyikiya Maas mə. Nte Pol enəŋk ɲa mə, k'eyek-yekəs Kanu, k'emberɛnɛ sɔ kəcəp abəkəc. ¹⁶ Nte səmbərə Rom mə, k'awosɛ Pol kəyi taciɲa kə wəsədar wəkə oɲç-bum kə mə.

Pol kəcam kən toloku tətət ta Kanu Rom

¹⁷ Nte mata maas mənçepər mə, kə Pol ewe afum alɛl aSuyif aɲɛ ɲanayi Rom mə. Nte ɲambəpsɛnɛ mə, k'oloku ɲa: «Awɛɲç im aɲa, ali tes iləsərə fɛ afum asu, ali tes iləsər fɛ ta mes mosu mokur ma

atem asu, mba n̄anasump̄ar im nde Yerusalem k̄o n̄amber im aRom d̄awaca. ¹⁸ Nte ayif̄et im m̄o, abe akak̄o n̄anaf̄aŋ k̄asak im, bawo n̄anan̄aŋk̄ f̄e nte o nte p̄amar padif̄' em m̄o. ¹⁹ Mba aSuyif̄ n̄awose f̄e. It' enas̄oŋ' em k̄awe kiti ka w̄abe ka t̄of ya Rom f̄ap ta ifan̄ k̄abon̄ce afum em tes-ε. ²⁰ Tes tat̄ak̄o t̄as̄oŋe nte ifan̄ k̄an̄aŋke nu, is̄oŋe nu ti k̄ac̄are m̄o, bawo teta k̄agb̄ek̄ar amera ka afum a Yisrayel k̄as̄oŋe nte amber im gbekce yayε m̄o.»

²¹ K̄o afum alel a Rom n̄aloku k̄o: «Ali areka n̄efet n̄in s̄as̄oto f̄e k̄ayef̄e at̄of n̄a Yude tetam. Ali aw̄eŋc su aŋa w̄akin ender f̄e p̄aloku su p̄elec pam. ²² Mba s̄af̄aŋ f̄o s̄an' am k̄alok-loku m̄ana yati t̄ak̄o m̄aŋcem-c̄emne m̄o, bawo s̄aŋc̄are a k̄agb̄ek̄alene k̄ayi mof̄o f̄ap teta k̄agba nke m̄ayi m̄o.»

²³ K̄o n̄amboc tataka, k̄o nte d̄as̄ak dad̄ak̄o d̄emb̄ap m̄o alar̄am n̄ander nda Pol k̄ac̄aŋk̄al k̄o. K̄o Pol eŋc-ment̄ar n̄a k̄as̄ak p̄es kitabu dis̄re mes ma d̄ebe da Kanu f̄ap, k̄ayef̄e sariye sa Musa k̄ab̄ap yecic̄as ya Sayib̄e-e. K̄ayef̄e b̄at-b̄at haŋ d̄of̄oy k̄o Pol eŋc-s̄ep k̄as̄oŋe n̄a k̄alan̄ teta Yesu. ²⁴ K' eŋkaf̄ali afum al̄oma k̄alan̄ t̄ak̄o oŋc-loku m̄o, mba al̄oma n̄analan̄ f̄e ti. ²⁵ Nte afum n̄aŋc-sak̄atene k̄agb̄ek̄alene dis̄re d̄ando oŋc-lok-loku m̄o, k̄o Pol enden̄ar nte gb̄ac̄ar̄am: «Am-era N̄ecempi n̄a Kanu n̄enalok-lok̄ar atem anu bel-bel, d̄ayecic̄as yecempi ya aŋnabi Esayi,

²⁶ nte t' enaloku:

◁M̄ak̄o nn̄o afum akan̄e n̄ayi m̄o, m̄aloku:

N̄andewon k̄ac̄aŋk̄al, mba n̄af̄odene!

N̄andewon k̄agb̄atne, mba n̄af̄oden̄aŋk̄! ²⁷ Bawo

b̄ak̄ac̄ ya afum akan̄e ȳof̄otam k̄ane,

n̄antan̄ l̄aŋ̄as, k̄o n̄amep f̄ar.

Ŋac-nese kənəŋkε fər yaŋan,
 ŋac-nese kənene ləŋəs yaŋan.

Ŋac-nese kəcərəne mes bəkəc yaŋan.

Ŋac-nese kəluksərn' em nte təŋsəŋε itaməs ŋa mə.»

²⁸⁻²⁹ Nəcərə a kəŋaŋne ka Kanu kəŋkε atəyone
 Suyif ŋ' anakere ki, ŋa ŋandecəŋkəl ki.»

³⁰ Kə Pol eyi kələ kəŋkə əŋc-səŋ kəway mə meren
 merəŋ, difə akə ŋaŋc-faŋ kənəŋk kə mə fəp ŋaŋc-
 bəp kə. ³¹ Pol pəc-cam dəbe da Kanu, pəc-təksε
 afum teta Wəbe Yesu Krist kələŋ fəp disre, ali tes
 ta ayamsər kə-ε.

Kitabu ka Kanu
Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language
of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga
Sitemu de Guinée

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c